

UCHWAŁA NR 54/2024
ZARZĄDU POWIATU TORUŃSKIEGO
z dnia 10 września 2024r.

w sprawie zaopiniowania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Chełmża na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031”

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 13, art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (t. j. Dz.U z 2024 r. poz. 107) oraz art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.¹) uchwala się, co następuje:

§1. Zarząd Powiatu Toruńskiego opiniuje pozytywnie Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Chełmża na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Uchwałę do realizacji powierza się Staroście Toruńskiemu.

§3. Uchwałę przekazuje się Burmistrzowi Miasta Chełmża.

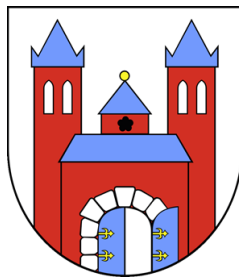
§4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący posiedzenia

Starosta Toruński

Mirosław Graczyk

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 834 i poz. 1089.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Zamawiający:

Gmina Miasta Chełmży
ul. Generała Józefa Hallera 2
87-140 Chełmża

Wykonawca:

Westmor Consulting Urszula Wódkowska
Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek
Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Zespół autorów:

Kierownik Projektu – Karolina Drzewiecka
Konsultant – Joanna Kaszubska
Analityk – Martyna Ciska

Spis treści

Wykaz skrótów	6
1. Wstęp	8
1.1. Regulacje prawne	8
1.2. Przebieg prac w ramach opracowania Programu	8
2. Streszczenie	9
3. Efekty realizacji dotychczasowego programu	15
4. Charakterystyka gminy	24
4.1. Położenie administracyjne	24
4.2. Położenie geograficzne	24
4.3. Zagospodarowanie przestrzenne	26
4.4. Infrastruktura techniczna	26
4.4.1. Transport	26
4.4.1.1. Drogi	26
4.4.1.2. Drogi dla rowerów	36
4.4.1.3. Kolej i lotnictwo	37
4.4.2. Infrastruktura zaopatrzenia w ciepło	39
4.4.3. Infrastruktura zaopatrzenia w energię elektryczną	40
4.4.4. Infrastruktura zaopatrzenia w gaz	41
5. Ocena stanu środowiska	42
5.1. Obszary przyszłej interwencji	42
5.1.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza	42
5.1.1.1 Klimat.....	42
5.1.1.2 Jakość powietrza	43
5.1.1.3 Analiza SWOT	53
5.1.2. Zagrożenia hałasem.....	53

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

5.1.2.1 Analiza SWOT	62
5.1.3 Pola elektromagnetyczne	62
5.1.3.1 Analiza SWOT	65
5.1.4 Gospodarowanie wodami	66
5.1.4.1. Charakterystyka wód zlokalizowanych na terenie gminy	66
5.1.4.2. Jednolite części wód powierzchniowych	67
5.1.4.3. Zagrożenie i ryzyko powodziowe	69
5.1.4.4. Jednolite części wód podziemnych	69
5.1.4.5. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych.....	70
5.1.4.6. Zagrożenia mogące wpłynąć na jakość wód powierzchniowych i podziemnych	71
5.1.4.7. Zagrożenie suszą	71
5.1.4.8 Analiza SWOT	77
5.1.5 Gospodarka wodno-ściekowa	78
5.1.5.1. Infrastruktura wodociągowa	78
5.1.5.2. Infrastruktura kanalizacyjna	79
5.1.5.3 Analiza SWOT	80
5.1.6 Zasoby geologiczne	80
5.1.6.1 Analiza SWOT	82
5.1.7 Gleby	82
5.1.7.1 Analiza SWOT	84
5.1.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	85
5.1.8.1 Analiza SWOT	94
5.1.9 Zasoby przyrodnicze	94
5.1.9.1 Analiza SWOT	98
5.1.10 Zagrożenia poważnymi awariami	98
5.1.10.1 Analiza SWOT	99

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

5.2 Zagadnienia horyzontalne	100
5.2.1 Adaptacja do zmian klimatu	100
5.2.2 Działania edukacyjne w zakresie ochrony środowiska	102
5.2.3 Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe	103
5.2.4 Monitoring środowiska	104
6. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie	105
6.1 Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska	105
6.2 Harmonogram zadań wraz z ich finansowaniem	115
6.3 Instrumenty realizacji programu	127
7. System realizacji programu ochrony środowiska	128
7.1 Zarządzanie ochroną środowiska w gminie	128
7.2 Monitoring programu ochrony środowiska	128
8. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi.....	130
Spis tabel i rysunków	156

Wykaz skrótów

AOT40 – suma różnic pomiędzy stężeniem średnim jednogodzinnym wyrażonym w $\mu\text{g}/\text{m}^3$, a wartością $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$, dla każdej godziny w ciągu doby pomiędzy godziną 8:00 a 20:00 czasu środkowoeuropejskiego CET, dla której stężenie jest większe niż $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$

As – arsen

B(a)P – benzo(a)piren

Cd – Kadm

C₆H₆ – Benzen

CO – Tlenek węgla

CO₂ – Dwutlenek węgla

dam³ – Dekametry sześciennie

dB – decybel

Dz. U. – Dziennik Ustaw

FEdKP – Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza

GIOŚ – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

GPZ – Główny Punkt Zasilający

GUS – Główny Urząd Statystyczny

GZWP – Główny Zbiornik Wód Podziemnych

Hz - Herz

JCWP – Jednolite Części Wód Powierzchniowych

JCWPd – Jednolite Części Wód Podziemnych

JST – jednostka samorządu terytorialnego

KPO – Krajowy Plan Odbudowy

KPOŚK – Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

kWh – kilowatogodziny

L_{DWN} – oznacza długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6:00 do godz. 18:00), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18:00 do godz. 22:00) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00)

L_N – oznacza długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór dnia w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 6:00 do godz. 18:00)

Mg – Megagram

MOPS – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

M.P. – Monitor Polski

mpzp – miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Ni – Nikiel

nn – niskie napięcie

NO₂ – Dwutlenek azotu

NO_x – Tlenki azotu

O₂ – Tlen

O₃ – Ozon

OZE – odnawialne źródła energii

Pb – Ołów

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

PEM – Pole elektromagnetyczne

PM – (z ang. Particulate Matter) pył zawieszony

PM10 – mieszanina zawieszonych w powietrzu cząsteczek, których średnica nie przekracza 10 mikrometrów

PM2,5 – mieszanina zawieszonych w powietrzu cząsteczek, których średnica nie jest większa niż 2,5 mikrometra

PMŚ – Państwowy Monitoring Środowiska

PSH - Państwowa Służba Hydrogeologiczna

PSZOK – Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych

RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

RLM – równoważna liczba mieszkańców

SDRR – średni dobowy ruch roczny

SN – średnie napięcie

SO₂ – Dwutlenek siarki

SOPO – System Osłony Przeciwosuwiskowej

SPA – Strategiczny Plan Adaptacji

SWOT – metoda analizy, której nazwa została utworzona z pierwszych liter wyrazów: S – strengths (silne strony, atuty), W – weaknesses (słabe strony), O – opportunities (szanse), T – threats (zagrożenia)

u.p.o.ś. – Ustawa Prawo Ochrony Środowiska

UE – Unia Europejska

WE – Wspólnota Europejska

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

ZWiK – Zakład Wodociągów i Kanalizacji

1. Wstęp

1.1. Regulacje prawne

Programy ochrony środowiska są jednym z narzędzi prowadzenia polityki środowiska. Zgodnie z art. 13 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2024 poz. 54 ze zm.) polityka ochrony środowiska to zespół działań mających na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Polityka ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, a także za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Obowiązek sporządzenia gminnego programu ochrony środowiska przez organ wykonawczy gminy wynika z art. 17 ust 1. ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

Niniejszy program ochrony środowiska (dalej Program lub POŚ) został sporządzony z uwzględnieniem „Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” z dnia 2 września 2015 r. Ministerstwa Środowiska. Zawiera cele i działania, a także środki i mechanizmy niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych celów oraz monitoring realizacji programu. Zaplanowane działania są niezbędne do poprawy stanu środowiska i jakości życia mieszkańców oraz przyczynią się do zapewnienia zrównoważonego rozwoju.

1.2. Przebieg prac w ramach opracowania Programu

Projekt gminnego programu ochrony środowiska podlega zaopiniowaniu przez właściwy zarząd powiatu. Ponadto organ wykonawczy gminy zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112) w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie programu ochrony środowiska.

Program ochrony środowiska uchwała rada miejska. Z realizacji programu organ wykonawczy gminy sporządza co dwa lata raport, który przedstawia najpierw radzie miejskiej, a następnie przekazuje do organu wykonawczego powiatu.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

W trakcie prac nad przedmiotowym Programem:

- dokonano oceny relacji pomiędzy zapisami środowiskowych dokumentów strategicznych szczebla centralnego, wojewódzkiego i powiatowego, w celu ustalenia uwarunkowań zewnętrznych dla opracowywanego Programu,
- dokonano analizy aktualnych dokumentów strategicznych Gminy w celu zachowania spójności priorytetów oraz zapewnienia skoordynowanej realizacji działań w nich ujętych,
- określono potrzeby w zakresie ochrony środowiska na terenie gminy i na ich podstawie sprecyzowano cele i niezbędne działania ekologiczne pozostające w zgodności z celami ujętymi w krajowych, wojewódzkich i powiatowych dokumentach strategicznych oraz innymi obowiązującymi dokumentami strategicznymi Gminy,
- opracowano harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji poszczególnych działań ekologicznych, mając na uwadze pilność zaspokojenia potrzeb w zakresie ochrony środowiska, możliwości finansowe Gminy oraz dostępne źródła finansowania,
- określono sposób wdrażania i zasady monitorowania realizacji Programu.

2. Streszczenie

W niniejszym Programie Ochrony Środowiska uwzględniono następujące, zasadnicze części:

- charakterystykę miasta, uwzględniającą m.in. położenie oraz dostęp do infrastruktury technicznej,
- analizę jakości środowiska na terenie miasta wraz z planowanymi działaniami ekologicznymi,
- obszary interwencji, kierunki interwencji, cele oraz zadania wraz z harmonogramem ich realizacji,
- propozycje systemu wdrażania i monitorowania Programu,
- uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne realizacji Programu Ochrony Środowiska na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym oraz gminnym.

Gmina Miasta Chełmży jest gminą miejską położoną w centralnej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie toruńskim, w odległości około 16 km na północ od Torunia. Jest ona w całości otoczona obszarem gminy wiejskiej Chełmża. Liczba mieszkańców miasta wynosi 13 691 osób¹.

¹ Raport o stanie Gminy Miasta Chełmży za 2023 rok.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Układ komunikacyjny stanowi szkielet układu przestrzennego obszaru gminy. Gęstość sieci, stan techniczny i relacje stanowią o możliwościach rozwojowych danego obszaru. Sieć dróg publicznych na terenie gminy miasta Chełmży tworzą:

- droga wojewódzka nr 551 relacji Strzyżawa – Wąbrzeźno,
- droga wojewódzka nr 589 relacji Grzywna – Chełmża (ul. Toruńska),
- drogi powiatowe oraz drogi gminne i wewnętrzne.

Długość dróg gminnych wynosi 28,178 km.

W Programie przeanalizowano 10 obszarów interwencji, do których należą: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowania wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze oraz zagrożenia poważnymi awariami.

Stan jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim jest co roku oceniany na podstawie pomiarów prowadzonych na stacjach automatycznych i manualnych oraz wyników modelowania matematycznego. Województwo kujawsko-pomorskie zostało podzielone na strefy podlegające ocenie stanu powietrza. Zgodnie z przyjętym podziałem, Gmina miasta Chełmży należy do strefy kujawsko-pomorskiej.

Roczna ocena jakości powietrza w roku 2023 w strefie kujawsko-pomorskiej wykazała przekroczenia następujących standardów imisyjnych:

- pod kątem ochrony zdrowia:
 - dla poziomu docelowego B(a)P w pyłe zawieszonym PM10,
 - dla poziomu celu długoterminowego ozonu,
- pod kątem ochrony roślin:
 - dla poziomu celu długoterminowego ozonu.

Dla pozostałych zanieczyszczeń standardy imisyjne w granicach strefy kujawsko-pomorskiej były dotrzymane. Gmina miasta Chełmży znalazła się w obszarze przekroczeń poziomu celu długoterminowego ozonu zarówno pod kątem ochrony zdrowia, jak i ochrony roślin. W celu przywrócenia obowiązujących standardów należy podjąć działania na rzecz poprawy jakości powietrza we wskazanych obszarach, gdzie zostały przekroczone dopuszczalne wartości.

Na terenie gminy miasta Chełmży w 2022 r. były prowadzone badania hałasu drogowego. W obszarze nr 3 – Chełmża były 4 stanowiska badawcze. W 2022 r. w ramach monitoringu hałasu komunikacyjnego w Chełmży badaniami objęto ulice: 3 Maja, Mickiewicza i Bydgoską, stanowiące ciąg drogi wojewódzkiej nr 551 przebiegającej przez centralną część miasta oraz ul. Kardynała Wyszyńskiego, łączącą miasto z drogą krajową nr 91.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Przekroczenia dopuszczalnego długookresowego poziomu dźwięku dla doby zarejestrowano w trzech punktach pomiarowych, tj. przy ul. 3 Maja (1,2 dB), ul. Mickiewicza (0,6 dB) oraz przy ul. Bydgoskiej (0,1 dB). Natomiast w porze nocy stwierdzono przekroczenie (o 0,4 dB) na dwóch stanowiskach, tj. przy ul. Bydgoskiej oraz ul. Mickiewicza.

Dla wskaźników krótkookresowych, przekroczenia norm dla pory dnia odnotowano przy ul. Bydgoskiej (o 0,9 dB), ul. Mickiewicza (o 1,7 dB) i ul. 3 Maja (o 3,5 dB). W porze nocy pomiary wykazały przekroczenia wartości dopuszczalnych o 3,4 dB przy ul. Bydgoskiej oraz Mickiewicza.

Nie zarejestrowano przekroczeń dopuszczalnych norm, zarówno w odniesieniu do wskaźników długo-, jak i krótkookresowych na stanowisku przy ul. Kardynała Wyszyńskiego.

Na terenie gminy miasta Chełmży w roku 2022 prowadzono również badania hałasu przemysłowego. Inspekcji poddano zakład Nordzucker Polska S.A. Przy zakładzie tym zarejestrowano przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu w porze nocy. Przekroczenie wartości dopuszczalnej L_{AeqN} w 2022 r. wynosiło 6,1 dB.

W 2021 r. i 2023 r. w ramach stałej sieci monitoringu na ul. Adama Mickiewicza 14 w Chełmży prowadzone były badania PEM. Wartość maksymalna w tym punkcie pomiarowym w 2021 r. wyniosła 0,48 V/m, natomiast w 2023 r. - 0,65 V/m. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 r. poz. 2448), poziomy dopuszczalne dla częstotliwości objętych monitoringiem (tj. co najmniej 3 MHz – 3 GHz) wynoszą od 28 V/m do 61 V/m. Zatem wartości maksymalne nie przekroczyły dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku na terenie gminy miasta Chełmży.

Zgodnie z wykazem JCWP obowiązującym w latach 2016-2021 do jednolitych części wód powierzchniowych, których zlewnie znajdowały się na obszarze gminy miasta Chełmży należały:

- LW20451 – Chełmżyńskie,
- RW20001729389 – Fryba.

Od dnia 17 lutego 2023 obowiązuje rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły. Poniżej zostały przedstawione JCWP na terenie gminy miasta Chełmży wg nowego planu:

- LW20451 – Chełmżyńskie,
- RW20001029383 - Fryba do Dopływu z Bajerzy.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Badania JCWP w ostatnich latach wykazały ogólny zły stan wód powierzchniowych na obszarze gminy miasta Chełmży.

W 2022 roku Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadził monitoring diagnostyczny stanu chemicznego wszystkich 174 jednolitych części wód podziemnych. Próbkę wód podziemnych pobrano w 1 404 punktach pomiarowych.

JCWPD nr 38 posiada wodę III klasy, tj. zadowalającej jakości.

Obszar gminy miasta Chełmży wyposażony jest w sieć wodociągową i kanalizacyjną. Stopień zwodociągowania miasta wynosi 87,3%, natomiast stopień skanalizowania 81,3%.

Na terenie gminy miasta Chełmży nie funkcjonuje centralny system ciepłowniczy i nie działają przedsiębiorstwa ciepłownicze. Ciepło odbiorcom dostarczane jest za pomocą indywidualnych kotłowni i systemów grzewczych, które zaspokajają potrzeby budynków mieszkalnych, gospodarczych oraz obiektów publicznych. W celach grzewczych wykorzystywane są przede wszystkim węgiel, gaz i olej opałowy².

Zgodnie z przyjętym przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego „Planem Gospodarki Odpadami Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2016-2022 z perspektywą na lata 2023-2028”, miasto Chełmża wchodzi w skład Regionu Wschodniego, obejmującego powiaty: brodnicki, chełmiński, golubsko-dobrzyński, lipnowski, rypiński, toruński, wąbrzeski, włocławski, zamieszkałego przez ok. 357 tys. mieszkańców. Regionalnymi instalacjami przetwarzania odpadów komunalnych, zwanymi danej RIPOK, dla Regionu są następujące instalacje:

1. Osnowo II (sortownia, instalacja do kompostowania oraz stabilizacji frakcji biodegradowalnej), Osnowo I (w zakresie składowania), których zarządcą jest Zakład Usług Miejskich ZUM Sp. z o.o. w Chełmnie, ul. Przemysłowa 8, 86-200 Chełmno,
2. Niedźwiedź (sortownia, kompostowania odpadów zielonych, składowisko, planowana instalacja do przetwarzania odpadów biodegradowalnych) której zarządcą jest Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych i Mieszkaniowych, ul. Matejki 13, 87-200 Wąbrzeźno,
3. Puszcza Miejska (mechaniczno-biologiczne przetwarzanie odpadów komunalnych, przetwarzanie odpadów zielonych i innych bioodpadów, sortownia odpadów

² Plan gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Chełmża na lata 2021-2030 przyjęty uchwałą nr XXX/235/21 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 25 listopada 2021 r.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

komunalnych), której zarządcą jest Regionalny Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych „Rypin” Sp. z o.o., Puszcza Miejska 24, 87-500 Puszcza Miejska,

4. Lipno (mechaniczno-biologiczne przetwarzanie odpadów komunalnych, przetwarzanie odpadów zielonych i innych bioodpadów, sortownia odpadów komunalnych), której zarządcą jest Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Lipnie Sp. z o.o., ul. Kard. Wyszyńskiego 47, 87-600 Lipno.

Na terenie Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Chełmży zlokalizowany jest w pełni wyposażony w niezbędną infrastrukturę Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK).

W 2023 r. gmina Chełmża osiągnęła poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości 30,52%, tj. wymagany na ten rok poziom wynoszącego co najmniej 35% nie został osiągnięty.

Osiągnięty przez gminę Chełmża poziom składowania odpadów komunalnych w 2023 r. wyniósł 22,80%.

W roku 2023 Gmina miasta Chełmży osiągnęła poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w wysokości 0,00%.

Zgodnie z danymi w rejestrze pomników przyrody w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody na terenie miasta znajduje się 1 pomnik przyrody. Jest to drzewo – Dąb szypułkowy (*Quercus robur*), zlokalizowany przy ul. Dąbrowskiego 1. Ustanowiony został zarządzeniem nr 35/79 Wojewody Toruńskiego z dnia 19 grudnia 1979 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej w Toruniu z 15.03.1980 r., nr 1 poz. 6).

Zgodnie z opublikowanym przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska wykazem zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR) oraz o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR) według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. na obszarze gminy miasta Chełmży nie funkcjonują takie zakłady.

Następnie w ramach poszczególnych obszarów interwencji wyznaczono cele, kierunki interwencji i zadania, które zostały zaprezentowane w formie tabeli. Harmonogram planowanych działań obejmuje głównie zadania własne samorządu, ale także zadania jednostek organizacyjnych i podmiotów działających na terenie gminy miasta Chełmży.

Zadania wyznaczone w obszarze interwencji Ochrona klimatu i jakości powietrza skupiają się przede wszystkim na montażu OZE, termomodernizacji obiektów, modernizacji oświetlenia ulicznego, budowie lokalnego systemu monitorowania powietrza, zakupie sprzętu do pomiaru jakości powietrza, czy też wymianie systemów grzewczych

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

w budynkach. W ramach obszaru interwencji Zagrożenia hałasem wyznaczono zadania związane z modernizacją, remontem, przebudową, budową dróg, ulic i chodników na terenie gminy miasta Chełmży. W ramach gospodarowania wodami wyznaczono zadania obejmujące remonty i przebudowę rowów melioracyjnych. Działania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej polegają m.in. na budowie sieci wodociągowej oraz przebudowie stacji uzdatniania wody. Działanie: Kontrola wywożenia nieczystości płynnych ze zbiorników bezodpływowych wpisano w obszar interwencji Gleby. W ramach obszaru interwencji Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów wskazano na zadania: usuwanie wyrobów zawierających azbest, likwidacja dzikich wysypisk śmieci, odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych oraz edukacja w ramach gospodarowania odpadami. Zadanie związane z wykonaniem nasadzeń, renowacją i rewaloryzacją zieleni miejskiej wpisano w obszar Zasoby przyrodnicze. W ramach Zagrożeń poważnymi awariami skupiono się przede wszystkim na wsparciu Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej.

Wdrażanie Programu odbywać się będzie przez stałe monitorowanie uzyskiwanych efektów. Organ wykonawczy gminy miasta Chełmży odpowiedzialny będzie za sporządzanie i przedstawianie Radzie Miejskiej raportu z wykonania Programu, co 2 lata. Monitoring będzie obejmował także bieżące kontrolowanie postępu działań zdefiniowanych i zaleconych w programie.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

3. Efekty realizacji dotychczasowego programu

Dotychczas obowiązującym programem był Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027 przyjęty uchwałą nr XXXV/279/22 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 9 czerwca 2022 r. Realizacja założeń dokumentu przebiega prawidłowo, a co za tym idzie, działania przyczyniają się do poprawy stanu środowiska na terenie miasta. Część zadań zaplanowana została do realizacji w przyszłych latach lub jest realizowana przez dłuższy okres. Jednocześnie należy zauważyć, że niektóre z działań mają charakter ciągły i będą kontynuowane w kolejnych latach.

Tabela 1. Stopień realizacji zadań wskazanych w Programie Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny wskazany w Programie	Zakres zrealizowany w 2020 r. wraz z poniesionymi kosztami	Zakres zrealizowany w 2021 r. wraz z poniesionymi kosztami	Zakres zrealizowany w 2022 r. wraz z poniesionymi kosztami	Zakres zrealizowany w 2023 r. wraz z poniesionymi kosztami
Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza					
Montaż paneli fotowoltaicznych	Gmina Miasta Chełmży	W przedmiotowym okresie na budynkach jednorodzinnych zamontowano 83 instalacje fotowoltaiczne o łącznej mocy 375,55 kWp	Koszt w poszczególnych latach: - 2020 r. – 66 912,00 zł, - 2021 r. – 221 554,54 zł, - 2022 r. – 1 096 662,81 zł.		Termomodernizacja budynku hali sportowo-widowiskowej oraz montaż instalacji fotowoltaicznych w obiektach sportowych na terenie miasta Chełmży. Koszt w poszczególnych latach: - 2023 r. – 591 578,04 zł. Montaż instalacji fotowoltaicznej na budynku Szkoły Podstawowej nr 2 w Chełmży. Koszt w poszczególnych latach:

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny wskazany w Programie	Zakres zrealizowany w 2020 r. wraz z poniesionymi kosztami	Zakres zrealizowany w 2021 r. wraz z poniesionymi kosztami	Zakres zrealizowany w 2022 r. wraz z poniesionymi kosztami	Zakres zrealizowany w 2023 r. wraz z poniesionymi kosztami
					- 2023 r. – 13 928,00 zł.
Modernizacja oświetlenia drogowego w ulicach	Gmina Miasta Chełmży	Zaprojektowanie i budowa oświetlenia ulicznego w ulicach Kraszewskiego, Fredry i Brzechwy. Koszt w poszczególnych latach: - 2020 r. – 82 704,00 zł.	W ramach zadania w latach 2021-2022 zmodernizowane (wymiana lamp sodowych na LED) zostało oświetlenie w ulicach: Sienkiewicza (9 szt.), Groszkowskiego (11 szt.), Wryczy (5 szt.), Dorawy (5 szt.), Malewskiego (8 szt.), Władysławskiego (7 szt.) i Depczyńskiego (8 szt.). Koszt w poszczególnych latach: - 2021 r. – 269 287,00 zł.		W 2023 r. przeprowadzono wymianę istniejących opraw sodowych na LED na osiedlu tzw. pensjonatowym w ilości 8 szt. Koszt w poszczególnych latach: - 2023 r. – 84 269,76 zł.
Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem					
Budowa dróg gminnych w ulicach Groszkowskiego, Kowalskiego, Tretkowskiego, Wryczy, Szydzika i Piastowskiej	Gmina Miasta Chełmży	-		Przebudowano ulice: - Groszkowskiego na długości 417,60 mb, jezdnia z kostki betonowej pol-bruk o powierzchni 2 765,60 m ² , chodniki i zjazdy z kostki betonowej pol- bruk o powierzchni 1 454,00 m ² ; - Kowalskiego na długości 203,00 mb, pieszojezdnia z kostki betonowej pol-bruk o powierzchni 1 108,00 m ² ; - Tretkowskiego na długości 161,00 mb, jezdnia z kotki betonowej pol-bruk o powierzchni 946,70 m ² , chodniki i zjazdy z kostki betonowej pol-bruk o powierzchni 709,80 m ² ; - Wryczy na długości 78,00 mb, jezdnia z kostki betonowej pol-bruk o powierzchni 951,00 m ² , chodniki i zjazdy z kostki betonowej pol- bruk o powierzchni 702,00 m ² ; - Szydzika na długości 160,00 mb, jezdnia z kostki betonowej pol- bruk o powierzchni 985,00 m ² , chodniki i zjazdy z kostki betonowej pol- bruk o powierzchni 459,50 m ² ;	-

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny wskazany w Programie	Zakres zrealizowany w 2020 r. wraz z poniesionymi kosztami	Zakres zrealizowany w 2021 r. wraz z poniesionymi kosztami	Zakres zrealizowany w 2022 r. wraz z poniesionymi kosztami	Zakres zrealizowany w 2023 r. wraz z poniesionymi kosztami
			<p>- Piastowska na długości 339,00 mb, jezdnia z kostki betonowej pol-bruk o powierzchni 1 494,00 m², jezdnia z masy bitumicznej o powierzchni 768,90 m², chodniki i zjazdy z kostki betonowej pol- bruk o powierzchni 1 256,00 m².</p> <p>W ramach realizacji inwestycji uzupełniono brakującą infrastrukturę techniczną: kanalizację sanitarną, deszczową oraz oświetlenie drogowe.</p> <p>Koszt w poszczególnych latach: - 2021 r. – 3 983 722,64 zł.</p>		
Budowa dróg w ul. Słonecznej, Turystycznej, Letniskowej, Spacerowej, Wczasowej, Widokowej, Pensjonatowej, Rekreacyjnej i Wypoczynkowej	Gmina Miasta Chełmży	-	-	<p>Budowa ulic o nawierzchni utwardzonej w obrębie osiedla pensjonatowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Nawierzchnia jezdni oraz chodników z kostki betonowej. Wykonanie wpustów deszczowych do istniejącego kolektora deszczowego. Rozbudowa kolektora deszczowego w części osiedla nieobjętej kanalizacją deszczową. Łączna długość nowo budowanych dróg: 2 150 m. W ramach zadania zamontowano 24 nowe punkty oświetleniowe LED.</p> <p>Koszt w poszczególnych latach: - 2022 r. – 4 529 752,00 zł, - 2023 r. – 11 393 447,00 zł.</p>	
Budowa i przebudowa dróg w ul. Górnej, Depczyńskiego, Szczepańskiego, Dorawy, Władysławskiego i Malewskiego w Chełmży	Gmina Miasta Chełmży	-	-	<p>Przebudowano ulicę Górną oraz pobudowano utwardzone drogi w ulicach: Depczyńskiego, Szczepańskiego, Dorawy, Władysławskiego i Malewskiego. W ramach zadania uzupełniono również infrastrukturę techniczną. Przebudowano oraz pobudowano drogi na ulicach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Górnej – długość 374 mb, jezdnia z kostki betonowej pol-bruk o powierzchni 2 375,09 m², chodniki i zjazdy z kostki betonowej pol-bruk o powierzchni 1 563,28 m², - Depczyńskiego – długość 328,2 mb + sięgacz 220,6 mb, jezdnia z kostki betonowej pol-bruk o powierzchni 2 456,51 m², chodniki i zjazdy 	

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny wskazany w Programie	Zakres zrealizowany w 2020 r. wraz z poniesionymi kosztami	Zakres zrealizowany w 2021 r. wraz z poniesionymi kosztami	Zakres zrealizowany w 2022 r. wraz z poniesionymi kosztami	Zakres zrealizowany w 2023 r. wraz z poniesionymi kosztami
				<p>z kostki betonowej pol-bruk o powierzchni 1 862,82 m²,</p> <p>– Szczepańskiego - długość 263 mb, jezdnia z kostki betonowej pol-bruk o powierzchni 1 598,15 m², chodniki i zjazdy z kostki betonowej pol-bruk o powierzchni 464,49 m²,</p> <p>– Dorawy – długość 393 mb + sięgacz 33,5 mb, jezdnia z kostki betonowej pol-bruk o powierzchni 2 572,54 m², chodniki i zjazdy z kostki betonowej pol-bruk o powierzchni 1 686,99 m²,</p> <p>– Władysławskiego – długość 220,6 mb, jezdnia z kostki betonowej pol-bruk o powierzchni 1 270,86 m², chodniki i zjazdy z kostki betonowej pol-bruk o powierzchni 838,51 m²,</p> <p>– Malewskiego – długość 204,1 mb, jezdnia z kostki betonowej pol-bruk o powierzchni 1 096,46 m², chodniki i zjazdy z kostki betonowej pol-bruk o powierzchni 379,15 m².</p> <p>W ramach realizacji inwestycji uzupełniono brakującą infrastrukturę techniczną: kanalizację sanitarną, deszczową z przepompownią, kanalizację technologiczną oraz oświetlenie drogowe.</p> <p>Koszt w poszczególnych latach:</p> <p>- 2022 r. – 110 248,00 zł,</p> <p>- 2023 r. – 9 325 703,06 zł.</p>	
Przebudowa ulicy Polnej od ul. Chełmińskie Przedmieście do ul. Dworcowej	Gmina Miasta Chełmży	<p>Przebudowa ulicy Polnej: Odcinek 1: kilometr liczony od ul. Chełmińskie Przedmieście w km od 0+000,00 do 0+310,00; Odcinek 2: kilometr liczony od ul. Dworcowej w km od 0+000,00 do 0+663,00.</p> <p>Przebudowano ulicę Polną na długości 973 m, powierzchnia jezdni – nakładka z masy bitumicznej – 7327 m², powierzchnia chodników z kostki betonowej – 544 m², powierzchnia zjazdów z kostki betonowej –</p>		-	-

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny wskazany w Programie	Zakres zrealizowany w 2020 r. wraz z poniesionymi kosztami	Zakres zrealizowany w 2021 r. wraz z poniesionymi kosztami	Zakres zrealizowany w 2022 r. wraz z poniesionymi kosztami	Zakres zrealizowany w 2023 r. wraz z poniesionymi kosztami
		239 m ² , bariery ochronne stalowe o długości – 48 m. Koszt w poszczególnych latach: - 2020 r. – 24 616,00 zł, - 2021 r. – 1 150 192,71 zł.			
Modernizacja ul. Strzeleckiej od Szewskiej do Sikorskiego, ul. Kopernika od Sądowej do ul. Strzeleckiej, ul. Szewskiej od ul. bł. Juty do ul. Chełmińskiej oraz ul. Lipowej	Gmina Miasta Chełmży	-	Modernizacja ulic Śródmieścia polegająca na wykonaniu nakładek bitumicznych: ulicy Strzeleckiej na odcinku od ul. Szewskiej do skrzyżowania z ulicą Sikorskiego, ulicy Kopernika od skrzyżowania z ulicą Sądową do Rynku, ulicy Szewskiej od skrzyżowania z ulicą Bł. Juty do ulicy Chełmińskiej oraz modernizacja ulicy Lipowej polegającej na zmianie nawierzchni gruntowej na bitumiczną na odcinku 427 mb. wykonanie – 505 756,01 zł Wykonano projekty modernizacji ulicy Lipowej oraz ulicy Kopernika od skrzyżowania z ulicą Sądową do Rynku. Dokumentację na wykonanie nakładek bitumicznych na ulicy Strzeleckiej na odcinku od ul. Szewskiej do skrzyżowania z ulicą	-	-

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny wskazany w Programie	Zakres zrealizowany w 2020 r. wraz z poniesionymi kosztami	Zakres zrealizowany w 2021 r. wraz z poniesionymi kosztami	Zakres zrealizowany w 2022 r. wraz z poniesionymi kosztami	Zakres zrealizowany w 2023 r. wraz z poniesionymi kosztami
			<p>Sikorskiego oraz ulicy Szewskiej do skrzyżowania z ulicą Bł. Juty do ulicy Chełmińskiej wykonano w 2018 roku. Przebudowano ulice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Strzelecką na długości 93,00 mb, nakładka z masy bitumicznej o powierzchni 709,70 m², chodniki z kostki betonowej pol- bruk o powierzchni 207,60 m²; - Kopernika na długości 118,00 mb, nakładka z masy bitumicznej o powierzchni – 966,60 m², miejsca postojowe z płyt betonowych typu ażur o powierzchni 98,62 m²; - Szewską na długości 132,50 mb, nakładka z masy bitumicznej o powierzchni 132,50 m², ciek z kostki kamiennej o powierzchni 30,00 m²; - Lipową na długości 392,00 mb, zmiana nawierzchni z żuźlowej na masę bitumiczną o powierzchni 1485,10 m². 		

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny wskazany w Programie	Zakres zrealizowany w 2020 r. wraz z poniesionymi kosztami	Zakres zrealizowany w 2021 r. wraz z poniesionymi kosztami	Zakres zrealizowany w 2022 r. wraz z poniesionymi kosztami	Zakres zrealizowany w 2023 r. wraz z poniesionymi kosztami
			Koszt w poszczególnych latach: - 2021 r. – 505 756,01 zł.		
Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne					
Uwzględnianie zagrożenia promieniowania elektromagnetycznego w planach zagospodarowania przestrzennego	Gmina Miasta Chełmży	Zadanie jest realizowane na bieżąco przy sporządzaniu zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.			
Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami					
Remont rowu melioracyjnego w pełnym zakresie od ul. Polnej do rowu A (długość ok. 430 mb)	Gmina Miasta Chełmży	Zadanie nie zostało zrealizowane.			
Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa					
Modernizacja sieci wodociągowej w ul. Gen. J. Hallera od ul. A. Mickiewicza do ul. Ks .P. Skargi	Gmina Miasta Chełmży	Rzeczowo wykonano sieć wodociągowa z rur PE 100 SDR11 DN 160 o długości 218,50 mb wraz z przyłączami w ilości 17 szt. o długości 103,60 mb. Roboty wykonał Zakład Wodociągów i Kanalizacji. Koszt w poszczególnych latach: - 2021 r. – 179 995,03 zł.	-	-	-
Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i wodociągowej na terenie miasta Chełmży - ulice Mickiewicza, Bł. Juty, Hallera, Chełmińska	Gmina Miasta Chełmży	Zakres zadania obejmuje budowę sieci kanalizacji deszczowej wraz z przykanalikami oraz podczyszczalnią ścieków deszczowych, a także budowę sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przebudową odgałęzień bocznych. Przebudowany zostanie również odcinek sieci wodociągowej kolidujący z proj. kanalizacją. Ponadto zaplanowano zagospodarowanie placu manewrowego na terenie podczyszczalni (branża drogowa) wraz z oświetleniem. Do 2023 r. zrealizowano: sieć kanalizacji sanitarnej w ulicy Mickiewicza o długości około 471,00 mb z przykanalikami w ilości 21 sztuk. Wykonano również sieć kanalizacji deszczowej o długości około 313,00 mb w ulicy Mickiewicza z wpustami deszczowymi. Termin zakończenia inwestycji to 2024 r. Koszt w poszczególnych latach: - 2020 r. – 43 269,87 zł, - 2021 r. – 4 789,41 zł, - 2022 r. – 140 684,00 zł, - 2023 r. – 4 960 285,05 zł.			
Obszar interwencji: Gleby					

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny wskazany w Programie	Zakres zrealizowany w 2020 r. wraz z poniesionymi kosztami	Zakres zrealizowany w 2021 r. wraz z poniesionymi kosztami	Zakres zrealizowany w 2022 r. wraz z poniesionymi kosztami	Zakres zrealizowany w 2023 r. wraz z poniesionymi kosztami
Promocja rolnictwa ekologicznego i integrowanego	Gmina Miasta Chełmży	Zadanie nie było realizowane.			
Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów					
Gospodarka odpadami komunalnymi	Gmina Miasta Chełmży	Zadanie było realizowane w latach 2020 - 2023 ramach umowy zawartej z Zakładem Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Chełmży. Zadanie jest realizowane w trybie ciągłym. Koszt w poszczególnych latach: - 2020 r. – 3 527 210,92 zł, - 2021 r. – 3 607 908,08 zł, - 2022 r. – 3 473 652,88 zł, - 2023 r. – 4 314 710,90 zł.			
Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Gmina Miasta Chełmży	W 2020 r. zadanie nie było realizowane z uwagi na brak dofinansowania z WFOŚiGW.	W 2021 r. w ramach zadania usunięto wyroby zawierające azbest o masie 2,55 tony z dwóch obiektów budowlanych. Koszt w poszczególnych latach: - 2021 r. – 1 785,00 zł. (dotacja WFOŚiGW)	W 2022 r. w ramach zadania usunięto wyroby zawierające azbest o masie 6,78 tony z czterech obiektów budowlanych. Koszt w poszczególnych latach: - 2022 r. – 3 761,60 zł. (dotacja WFOŚiGW)	W 2023 r. w ramach zadania usunięto wyroby zawierające azbest o masie 2,02 tony z dwóch obiektów budowlanych. Koszt w poszczególnych latach: - 2023 r. – 1 210,80 zł. (dotacja WFOŚiGW)
Likwidacja dzikich wysypisk śmieci	Gmina Miasta Chełmży	W 2020 r. usunięto łącznie ok. 20 ton odpadów w ramach likwidacji dzikich wysypiska zlokalizowanych przy ulicach Turystycznej, Rekreacyjnej, Pensjonatowej, Polnej, Dworcowej, Chełmińskie Przedmieście, Działkowa, Tęczowa, Buczek	W 2021 r. usunięto łącznie ok. 15 ton odpadów w ramach likwidacji dzikich wysypisk przy ulicach Dworcowej, Polnej, Turystycznej, Rekreacyjnej, Pensjonatowej, Plażowej, Chełmińskie Przedmieście, Działkowa, Tęczowa, Buczek.	W 2022 r. usunięto łącznie ok. 20 ton odpadów w ramach likwidacji dzikich wysypisk zlokalizowane przy ulicach Polnej, Dworcowej, Turystycznej, Pensjonatowej, Rekreacyjnej, Chełmińskie Przedmieście, Działkowa, Tęczowa, Buczek.	W 2023 r. usunięto łącznie ok. 25 ton odpadów w ramach likwidacji dzikich wysypisk zlokalizowanych przy ulicach Polnej, Dworcowej, Frelichowskiego, Malewskiego, Chełmińskie Przedmieście, Działkowej, Ogrodowej, Tęczowej, Buczek, Rybaki i Plażowej.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny wskazany w Programie	Zakres zrealizowany w 2020 r. wraz z poniesionymi kosztami	Zakres zrealizowany w 2021 r. wraz z poniesionymi kosztami	Zakres zrealizowany w 2022 r. wraz z poniesionymi kosztami	Zakres zrealizowany w 2023 r. wraz z poniesionymi kosztami
		oraz skarpa nad Jeziorem Chełmżyńskim. Koszt w poszczególnych latach: - 2020 r. – 29 937,60 zł. (środki własne gminy)	Koszt w poszczególnych latach: - 2021 r. – 19 101,00 zł. (środki własne gminy)	Koszt w poszczególnych latach: - 2022 r. – 26 638,00 zł. (środki własne gminy)	Koszt w poszczególnych latach: - 2023 r. – 35 418,00 zł. (środki własne gminy)
Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze					
Wykonanie nasadzeń drzew i krzewów	Gmina Miasta Chełmży	W ramach umowy na bieżące utrzymania terenów zieleni miejskie wysadzono: <ul style="list-style-type: none"> - w 2020 roku 2000 sztuk krzewów i 60 sztuk drzew, - w 2021 roku 1186 sztuk krzewów i 60 sztuk drzew, - w 2022 roku 2000 sztuk krzewów i 60 sztuk drzew, - w 2023 roku 2000 sztuk krzewów i 60 sztuk drzew. Koszt w poszczególnych latach: <ul style="list-style-type: none"> - 2020 r. – 15 467,76 zł, - 2021 r. – 13 611,76 zł, - 2022 r. – 30 672,00 zł, - 2023 r. – 32 205,60 zł. (środki własne gminy)			
Obszar interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami					
Poprawa technicznego wyposażenia służb WIOŚ, PSP, OSP, Policja (np. zakup samochodów, sprzętu przeciwpożarowego, sprzętu monitorującego)	Gmina Miasta Chełmży	Zadanie nie było realizowane.			

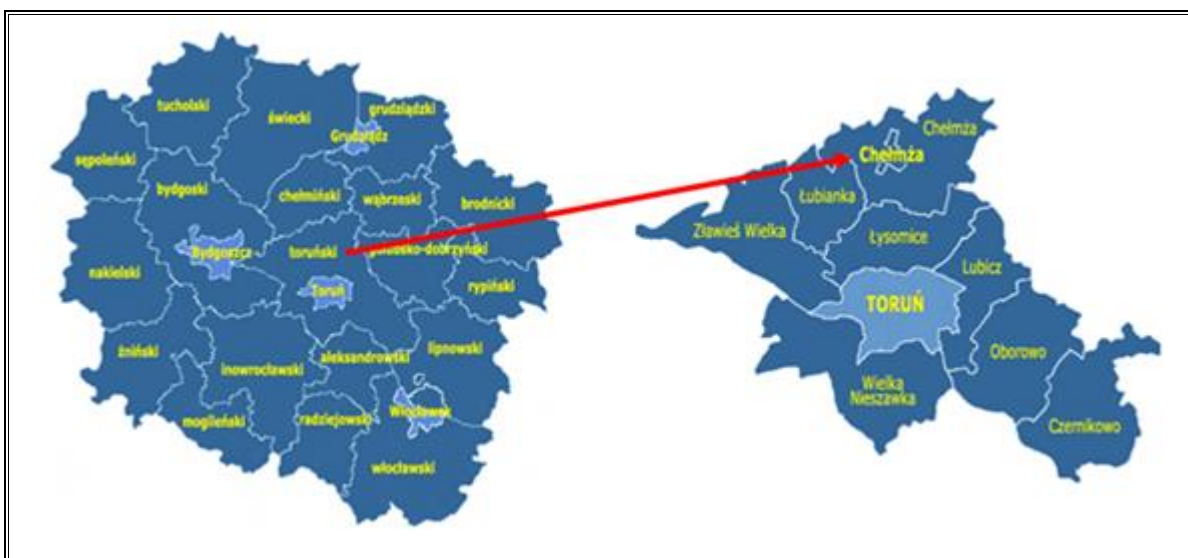
Źródło: Opracowanie własne

4. Charakterystyka gminy

4.1. Położenie administracyjne

Gmina Miasta Chełmży jest gminą miejską położoną w centralnej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie toruńskim, w odległości około 16 km na północ od Torunia. Jest ona w całości otoczona obszarem gminy wiejskiej Chełmża. Liczba mieszkańców miasta wynosi 13 691 osób³.

Rysunek 1. Położenie gminy miasta Chełmży na tle województwa kujawsko-pomorskiego i powiatu toruńskiego

Źródło: Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2020-2023 z perspektywą na
lata 2024-2027

4.2. Położenie geograficzne

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski terytorium gminy miasta Chełmży położone jest na obszarze mezoregionu Pojezierze Chełmińskie.

³ Raport o stanie Gminy Miasta Chełmży za 2023 rok.

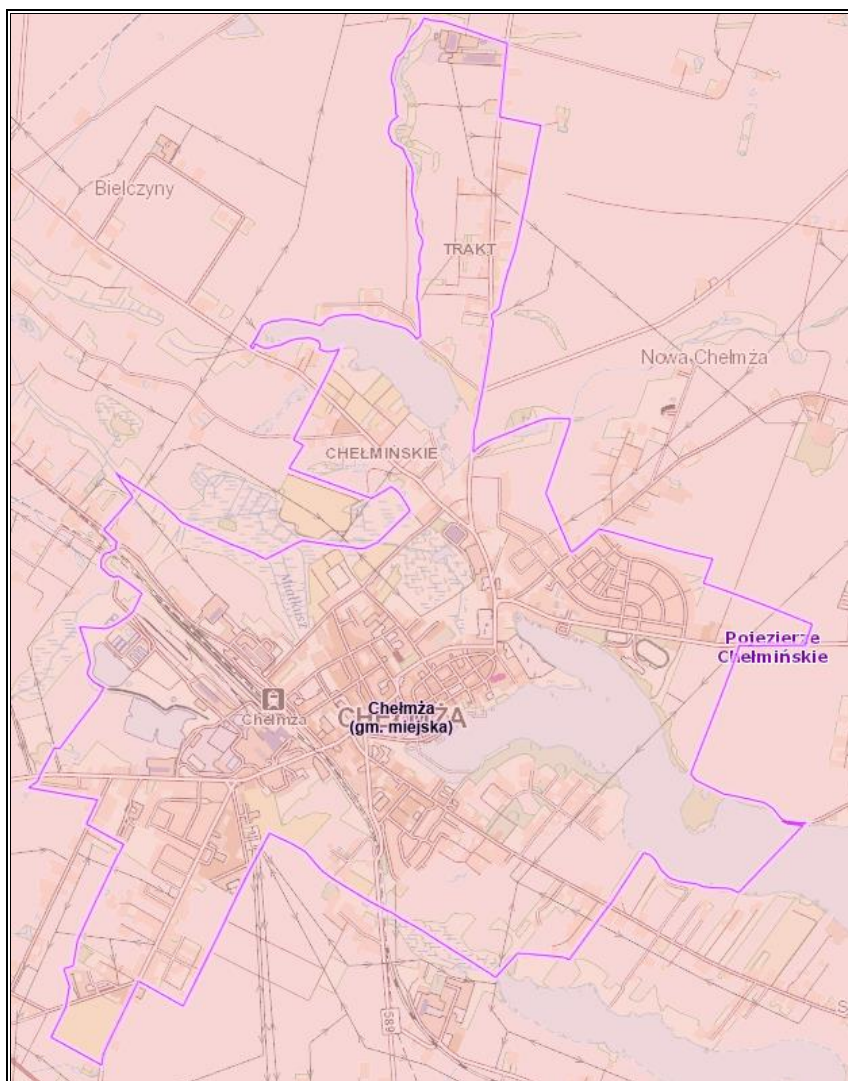
Tabela 2. Położenie gminy miasta Chełmży wg regionalizacji fizycznogeograficznej Polski

Wyszczególnienie	Gmina Miasta Chełmży
Megaregion	Pozaalpejska Europa Środkowa
Prowincja	Niż Środkowoeuropejski
Podprowincja	Pojezierza Południowobałtyckie
Makroregion	Pojezierze Chełmińsko-Dobrzyńskie
Mezoregion	Pojezierze Chełmińskie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Geologia; <https://geologia.pgi.gov.pl/> (dostęp: 01.07.2024 r.)

Położenie gminy miasta Chełmży wg regionalizacji fizycznogeograficznej Polski przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 2. Położenie fizyczno-geograficzne gminy miasta Chełmży

Źródło: <https://geologia.pgi.gov.pl/> (dostęp: 01.07.2024 r.)

4.3. Zagospodarowanie przestrzenne

Chełmża jest niedużym miastem, które pełni funkcję lokalnego ośrodka o funkcji usługowo-administracyjnej dla najbliższego otoczenia. Posiada ciekawy układ urbanistyczny, w który wkomponowane są dwa jeziora. Na terenie miasta nie występują duże kompleksy terenów zielonych⁴.

Miasto zajmuje powierzchnię 7,84 km², co stanowi 0,6% powierzchni powiatu toruńskiego oraz 0,04% powierzchni województwa⁵.

4.4. Infrastruktura techniczna

4.4.1. Transport

4.4.1.1. Drogi

Układ komunikacyjny stanowi szkielet układu przestrzennego obszaru gminy. Gęstość sieci, stan techniczny i relacje stanowią o możliwościach rozwojowych danego obszaru. Sieć dróg publicznych na terenie gminy miasta Chełmży tworzą:

- droga wojewódzka nr 551 relacji Strzyżawa – Wąbrzeźno,
- droga wojewódzka nr 589 relacji Grzywna – Chełmża (ul. Toruńska),
- drogi powiatowe oraz drogi gminne i wewnętrzne.

Długość dróg gminnych wynosi 28,178 km. Szczegóły dotyczące dróg gminnych przedstawiono w poniższej tabeli.

⁴ Raport o stanie Gminy Miasta Chełmży za 2023 rok.

⁵ Raport o stanie Gminy Miasta Chełmży za 2023 rok.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Tabela 3. Drogi gminne na terenie gminy miasta Chełmży

Lp.	Numer drogi	Nazwa drogi	Opis przebiegu drogi o nadanym numerze objaśnienia: # - skrzyżowanie, DK -droga krajowa, DW -droga wojewódzka, DP -droga powiatowa, DG -droga gminna	Długość odcinka	Długość drogi	Numeracja wewnętrzna
1.	101201 C	ul. Antoniego Depczyńskiego	Od # DG G000091 do # DG G000036	0+336	0+336	G000001
2.	101202 C	ul. B. Chrobrego	Od # DW 551 do # DG G000086	0+346	0+346	G000002
3.	101203 C	ul. B. Głowackiego	Od # DG G000090 do # DW 589	0+253	0+253	G000003
4.	101204 C	ul. B. Krzywoustego	Od # DG G000022 do # DG G000053	0+158	0+158	G000004
5.	101205 C	ul. B. Prusa	Od # DG G000033.1 do # DG G000016	0+130	0+130	G000005
6.	101206 C	ul. Bł. Juty	Od # DG G000057 do # DG G000060	0+147	0+184	G000006.1
7.	101206 C	ul. Bł. Juty	Od # DG G000057 do # DW 551	0+037		G000006.2
8.	101207 C	ul. Browarna	Od # DG G000012 do # DG G000008	0+181	0+181	G000007
9.	101208 C	ul. Bulwar 1000 – lecia	Od # DW 589 do dz. ew. nr 205	0+568	0+568	G000008
10.	101209 C	ul. Chełmińska	Od # DG G000045.2 do # DW 551	0+249	0+249	G000009
11.	101210 C	ul. gen. J. Bema	Od # DG G000002 do # DG G000053	0+131	0+131	G000010
12.	101211 C	ul. gen. J. Hallera	Od # DW 551 do # DG G000045.1	0+174	0+631	G000011.1

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Lp.	Numer drogi	Nazwa drogi	Opis przebiegu drogi o nadanym numerze objaśnienia: # - skrzyżowanie, DK -droga krajowa, DW -droga wojewódzka, DP -droga powiatowa, DG -droga gminna	Długość odcinka	Długość drogi	Numeracja wewnętrzna
13.	101211 C	ul. gen. J. Hallera	Od # DW 551 do # DG G000041	0+457		G000011.2
14.	101212 C	ul. gen. Wł. Sikorskiego	Od # DW 551 do # DG G000045.1	0+365	0+365	G000012
15.	101213 C	ul. Sienkiewicza	Od # DG G000041 do # DW 551	0+530	0+530	G000013
16.	101214 C	ul. Henryka Malewskiego	Od # DG G000001 do # DG G000019	0+197	0+197	G000014
17.	101215 C	ul. I. Paderewskiego	Od # DG G000012 do # DG G000024	0+307	0+307	G000015
18.	101216 C	ul. J. Kochanowskiego	Od # DG G000033.1 do dz. ew. nr 84/3	0+201	0+201	G000016
19.	101217 C	ul. J. Sobieskiego	Od # DG G000042.1 do # DG G000002	0+311	0+311	G000017
20.	101218 C	ul. Jarzębinowa	Od # DP 1619 C do # DG G000040	0+142	0+142	G000018
21.	101219 C	ul. Kanonika Gabriela Władysławskiego	Od # DG G000054.1 do dz. ew. nr 12/13	0+207	0+207	G000019
22.	101220 C	ul. Kazimierza Pułaskiego	Od # DG G000033.1 do # DG G0000083	0+232	0+232	G000020
23.	101221 C	ul. Kazimierza Wielkiego	Od # DG G000037 do dz. ew. nr 61	0+065	0+065	G000021
24.	101222 C	ul. Królowej Jadwigi	Od # DG G000065 do dz. ew. nr 69	0+058	0+058	G000022
25.	101223 C	ul. Księdza Infułata Alfonsa Groszkowskiego	Od # DP 2019 C do # DG G000029	0+322	0+322	G000023

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Lp.	Numer drogi	Nazwa drogi	Opis przebiegu drogi o nadanym numerze objaśnienia: # - skrzyżowanie, DK -droga krajowa, DW -droga wojewódzka, DP -droga powiatowa, DG -droga gminna	Długość odcinka	Długość drogi	Numeracja wewnętrzna
26.	101224 C	ul. Księdza Piotra Skargi	Od # DG G000087 do # DG G000011	0+663	0+663	G000024
27.	101225 C	ul. Księdza ppłk. Józefa Wryczy	Od # DP 2019 C do # DG G000023	0+166	0+166	G000025
28.	101226 C	ul. Księdza Stefana Wincentego Frelichowskiego	Od # DP 2019 C do granica miasta Chełmża	0+424	0+424	G000026
29.	101227 C	ul. Księdza biskupa Zygryda Kowalskiego	Od # DP 2019 C do dz. ew. nr 23/1	0+202	0+202	G000027
30.	101228 C	ul. Księdza kanonika Gracjana Tretkowskiego	Od # DP 2019 C do dz. ew. nr 122	0+158	0+158	G000028
31.	101229 C	ul. Księdza prałata Józefa Szydzika	Od # DP 2019 C do dz. ew. nr 15/47	0+200	0+200	G000029
32.	101230 C	ul. Letniskowa	Od # DG G000061.1 do dz. ew. nr 1/58	0+170	0+170	G000030
33.	101231 C	ul. Ładownia	Od # DW 551 do dz. ew. nr 30/13	0+175	0+175	G000031
34.	101232 C	ul. Łazienna	Od # DG G000060 do # DG G000032	0+106	0+106	G000032.1
35.	101232 C	ul. Łazienna	Od # DG G000032.1 do dz. ew. nr 189/1	0+027	0+027	G000032.2
36.	101233 C	ul. M. Konopnickiej	Od # DG G000090 do # DG G000003	0+410	0+457	G000033.1
37.	101233 C	ul. M. Konopnickiej	Od # DG G000033.1 do # DG G000055	0+047		G000033.2

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Lp.	Numer drogi	Nazwa drogi	Opis przebiegu drogi o nadanym numerze objaśnienia: # - skrzyżowanie, DK -droga krajowa, DW -droga wojewódzka, DP -droga powiatowa, DG -droga gminna	Długość odcinka	Długość drogi	Numeracja wewnętrzna
38.	101234 C	ul. M. Kopernika	Od # DG G000048 do # DG G000045.1	0+139	0+139	G000034
39.	101235 C	ul. M. Reja	Od # DG G000003 do dz. ew. nr 84/3	0+310	0+310	G000035
40.	101236 C	ul. Mieczysława Szczepańskiego	Od dz. ew. nr 1/39 do # DG G000001	0+300	0+300	G000036
41.	101237 C	ul. Mieszka I	Od # DG G000002 do # DG G000021	0+085	0+085	G000037
42.	101238 C	ul. Pensjonatowa	Od # DG G000061.1 do # DG G000043	0+194	0+194	G000038
43.	101239 C	ul. Piastowska	Od # DG G000049 do dz. ew. nr 14/1	0+343	0+343	G000039
44.	101240 C	ul. Plac Wiejski	Od # DG G000018 do dz. ew. nr 60	0+030	0+030	G000040
45.	101241 C	ul. Polna	Od # DG G000087 do # DP 2013 C	1+241	1+241	G000041
46.	101242 C	ul. R. Traugutta	Od # DG G000091 do # DG G000086	0+750	0+828	G000042.1
47.	101242 C	ul. R. Traugutta	Od # DG G000042.1 do dz. ew. nr 165/6	0+078		G000042.2
48.	101243 C	ul. Rekreacyjna	Od # DG G000061.1 do # DG G000038	0+112	0+112	G000043
49.	101244 C	ul. Rybaki	Od # DG G000009 do dz. ew. nr 55/2	0+196	0+196	G000044
50.	101245 C	ul. Rynek	Od # DG G000011.1 do # DG G000045.2	0+171	0+256	G000045.1

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Lp.	Numer drogi	Nazwa drogi	Opis przebiegu drogi o nadanym numerze objaśnienia: # - skrzyżowanie, DK -droga krajowa, DW -droga wojewódzka, DP -droga powiatowa, DG -droga gminna	Długość odcinka	Długość drogi	Numeracja wewnętrzna
51.	101245 C	ul. Rynek	Od # DG G000045.1 do # DG G000009	0+085		G000045.2
52.	101246 C	ul. Rynek Bednarski	Od # DG G000011.1 do # DG G000047	0+081	0+081	G000046
53.	101247 C	ul. Rynek Garncarski	Od # DG G000045.2 do # DG G000057	0+100	0+100	G000047
54.	101248 C	ul. Sądowa	Od # DG G000012 do # DG G000008	0+152	0+152	G000048.1
55.	101248 C	ul. Sądowa	Od # DG G000048.1 do dz. ew. nr 131	0+056	0+056	G000048.2
56.	101249 C	ul. Słowackiego	Od # DW 551 do # DG G000051.1	0+311	0+311	G000049
57.	101250 C	ul. Spacerowa	Od # DG G000061.1 do dz. ew. nr 1/76	0+187	0+187	G000050
58.	101251 C	ul. St. Moniuszki	Od # DP 2019 C do # DG G000039	0+289	0+375	G000051.1
59.	101251 C	ul. St. Moniuszki	Od # DG G000051.1 do dz. ew. nr 74/9	0+086		G000051.2
60.	101252 C	ul. St. Poniatowskiego	Od # DG G000065 do # DG G000065	0+296	0+296	G000052
61.	101253 C	ul. Stefana Batorego	Od # DG G000065 do # DG G000010	0+122	0+122	G000053
62.	101254 C	ul. Stefana Dorawy	Od # DG G000091 do # DG G000036	0+395	0+425	G000054.1
63.	101254 C	ul. Stefana Dorawy	Od # DG G000054.1 do dz. ew. nr 7/2	0+030		G000054.2

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Lp.	Numer drogi	Nazwa drogi	Opis przebiegu drogi o nadanym numerze objaśnienia: # - skrzyżowanie, DK -droga krajowa, DW -droga wojewódzka, DP -droga powiatowa, DG -droga gminna	Długość odcinka	Długość drogi	Numeracja wewnętrzna
64.	101255 C	ul. Stefana Żeromskiego	Od dz. ew. nr 31/33 do # DG G000066	0+222	0+222	G000055
65.	101256 C	ul. Strzelecka	Od # DG G000057 do # DG G000008	0+207	0+207	G000056
66.	101257 C	ul. Szewska	Od # DG G000012 do # DG G000009	0+515	0+515	G000057
67.	101258 C	ul. Św. Jana	Od # DG G000087 do # DG G000015	0+476	0+476	G000058
68.	101259 C	ul. Targowa	Od # DG G000013 do dz. ew. nr 13/8	0+037	0+037	G000059
69.	101260 C	ul. Tumska	Od # DG G000045.1 do # DG G000009	0+244	0+244	G000060
70.	101261 C	ul. Turystyczna	Od # DG G000090 do dz. ew. nr 26/1	0+737	0+796	G000061.1
71.	101261 C	ul. Turystyczna	Od # DG G000061.1 do dz. ew. nr 25/9	0+059		G000061.2
72.	101262 C	ul. Wczasowa	Od # DG G000061.1 do dz. ew. nr 1/32	0+135	0+135	G000062
73.	101263 C	ul. Widokowa	Od # DG G000061.1 do dz. ew. nr 1/17	0+107	0+107	G000063
74.	101264 C	ul. Wł. Jagiełły	Od # DW 551 do # DG G000002	0+195	0+195	G000064
75.	101265 C	ul. Wł. Łokietka	Od # DG G000042.1 do dz. ew. nr 341	0+336	0+336	G000065
76.	101266 C	ul. Władysława Reymonta	Od # DG G000055 do dz. ew. nr 84/1	0+043	0+043	G000066

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Lp.	Numer drogi	Nazwa drogi	Opis przebiegu drogi o nadanym numerze objaśnienia: # - skrzyżowanie, DK -droga krajowa, DW -droga wojewódzka, DP -droga powiatowa, DG -droga gminna	Długość odcinka	Długość drogi	Numeracja wewnętrzna
77.	101267 C	ul. Wodna	Od # DG G000012 do # DG G000008	0+147	0+147	G000067
78.	101268 C	ul. Żeglarska	Od # DG G000045.1 do # DG G000008	0+084	0+084	G000068
79.	101269 C	ul. St. Pilatowskiego	Od dz. ew. nr 15/47 do dz. ew. nr 15/49	0+143	0+143	G000069
80.	101270 C	ul. St. Zagrodzkiego	Od # DW 551 do # DW 551	0+275	0+310	G000070.1
81.	101270 C	ul. St. Zagrodzkiego	Od # DG G000070.1 do dz. ew. nr 3/15	0+035		G000070.2
82.	101271 C	ul. Słoneczna	Od # DG G000090 do # DG G000061	0+304	0+304	G000071
83.	101272 C	ul. Pogodna	Od # DG G000071 do dz. ew. nr 23	0+071	0+071	G000072
84.	101273 C	ul. Cicha	Od # DG G000071 do dz. ew. nr 23	0+067	0+067	G000073
85.	101274 C	ul. Plażowa	Od # DG G000090 do dz. ew. nr 5	0+185	0+185	G000074
86.	101275 C	ul. Fiołkowa	Od # DP 2019 C do granica miasta Chełmża	0+262	0+262	G000075
87.	101276 C	ul. Hiacyntowa	Od dz. ew. nr 33 do dz. ew. nr 25/2	0+240	0+240	G000076
88.	101277 C	ul. Tulipanowa	Od dz. ew. nr 33 do # DG G000076	0+332	0+332	G000077
89.	101278 C	ul. Ogrodowa	Od # DP 2013 C do # DG G000080	0+128	0+128	G000078
90.	101279 C	ul. Działkowa	Od # DP 2013 C do # DG G000080	0+117	0+117	G000079

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

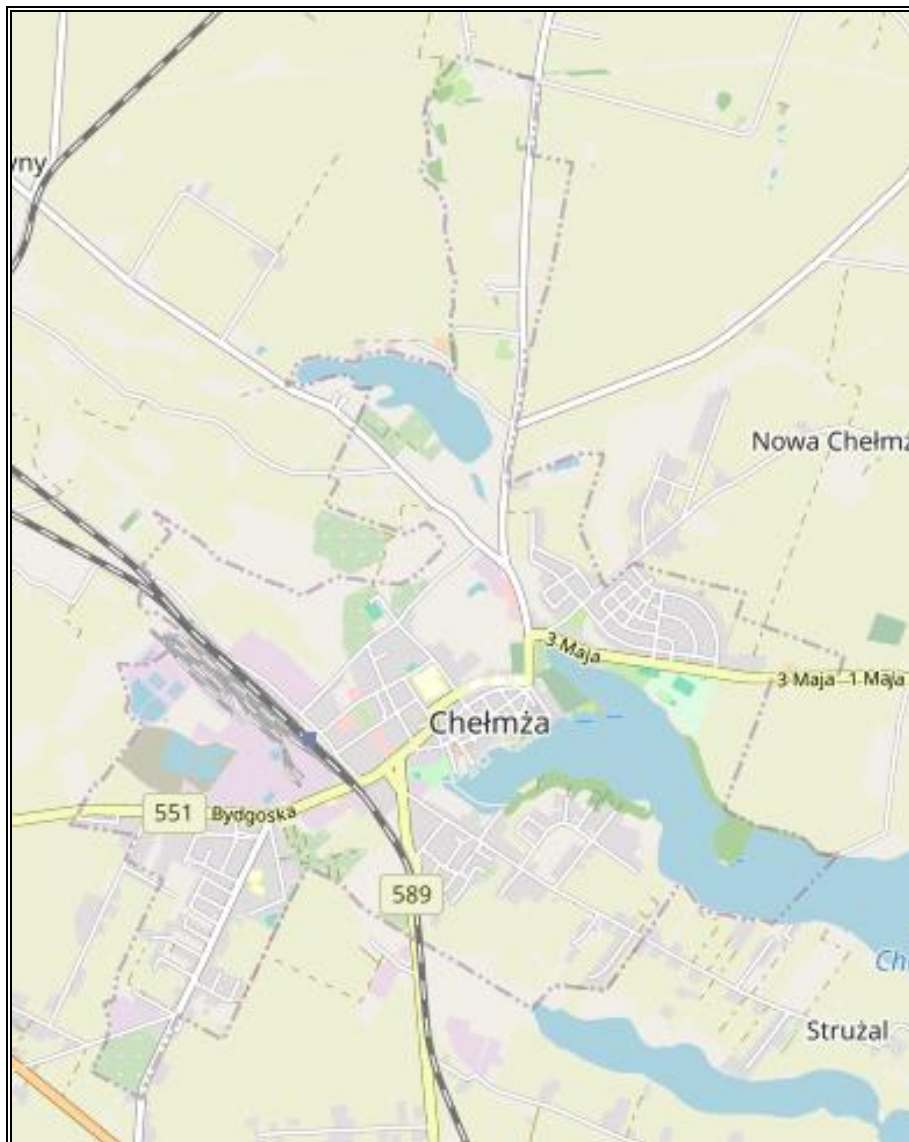
Lp.	Numer drogi	Nazwa drogi	Opis przebiegu drogi o nadanym numerze objaśnienia: # - skrzyżowanie, DK -droga krajowa, DW -droga wojewódzka, DP -droga powiatowa, DG -droga gminna	Długość odcinka	Długość drogi	Numeracja wewnętrzna
91.	101280 C	ul. Tęczowa	Od # DG G000078 do # DG G000079	0+271	0+271	G000080
92.	101281 C	ul. Jagodowa	Od # DP 1619 C do dz. ew. nr 9	0+120	0+120	G000081
93.	101282 C	ul. Sosnowa	Od # DP 1619 C do dz. ew. nr 29	0+179	0+179	G000082
94.	101283 C	ul. I. Kraszewskiego	Od # DG G000090 do # DG G000085	0+168	0+168	G000083
95.	101284 C	ul. Al. Fredry	Od # DG G000083 do dz. ew. nr 33/4	0+083	0+083	G000084
96.	101285 C	ul. J. Brzechwy	Od # DG G000055 do dz. ew. nr 33/11	0+244	0+244	G000085
97.	101286 C	ul. Wł. Broniewskiego	Od # DW 551 do granica miasta Chełmża	0+776	0+776	G000086
98.	101287 C	ul. Dworcowa	Od # DW 551 do granica miasta Chełmża	1+435	1+435	G000087
99.	101288 C	ul. Buczek	Od # DP 2013 C do granica miasta Chełmża	0+339	0+339	G000088
100.	101289 C	ul. Lipowa	Od # DP 1619 C do granica miasta Chełmża	0+427	0+427	G000089
101.	101290 C	ul. T. Kościuszki	Od # DW 589 do granica miasta Chełmża	1+416	1+416	G000090
102.	101291 C	ul. Górna	Od # DW 551 do granica miasta Chełmża	0+386	0+386	G000091
103.	101292 C	ul. W. Witosa	Od # DW 551 do granica miasta Chełmża	0+260	0+260	G000092

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Lp.	Numer drogi	Nazwa drogi	Opis przebiegu drogi o nadanym numerze objaśnienia: # - skrzyżowanie, DK -droga krajowa, DW -droga wojewódzka, DP -droga powiatowa, DG -droga gminna	Długość odcinka	Długość drogi	Numeracja wewnętrzna
104.	101293 C	ul. Owocowa	Od # DP 2019 C do granica miasta Chełmża	0+379	0+379	G000093
105.	101400 C	ul. Księdza Biskupa Jana Chrapka	Od # DP 2019 C do dz. ew. Nr 14/3	0+164	0+164	G000094
106.	101401 C	ul. Księdza Jerzego Popiełuszki	Od # DG G000093 do granica miasta Chełmża	0+321	0+321	G000095
107.	101403 C	ul. Wisławy Szymborskiej	Od # DG G000090 do dz. ew. Nr 49	0+335	0+335	G000096
108.	101402 C	ul. Wrzosowa	Od # DP 1619 C do dz. ew. Nr 43/8	0+181	0+181	G000097

Źródło: Urząd Miasta Chełmża

Rysunek 3. Schemat sieci drogowej na terenie gminy miasta Chełmży

Źródło: <https://www.openstreetmap.org/#map=13/53.1989/18.5748> (dostęp: 01.07.2024 r.)

4.4.1.2. Drogi dla rowerów

Długość dróg dla rowerów na terenie gminy miasta Chełmży wynosi 4,0 km⁶.

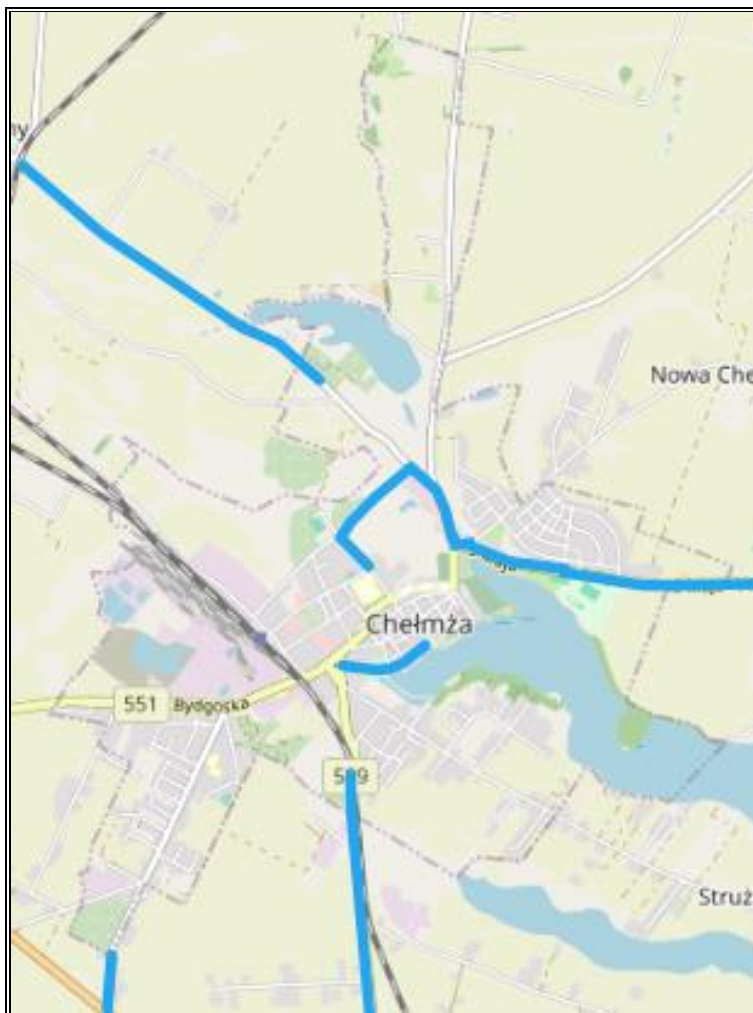
Droga rowerowa Toruń-Chełmża, z odgałęzieniem do Kamionek Małych, o łącznej długości ponad 36 km, jest najdłuższą trasą rowerową biegnącą przez powiat toruński. Prowadzi nad dwa bardzo atrakcyjne turystycznie jeziora, w Zalesiu i Kamionkach Małych, biegnie

⁶ Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/> (dostęp: 01.07.2024 r.)

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

szlakiem klasycystycznych zespołów pałacowo-parkowych, gotyckich kościołów oraz licznych atrakcji przyrodniczych położonych wśród pięknych pól i lasów⁷.

Rysunek 4. Drogi rowerowe na terenie gminy miasta Chełmży

Legenda:

 - drogi rowerowe

Źródło: <https://pzd.torun.pl/interaktywna-mapa-drog-rowerowych/> (dostęp: 01.07.2024 r.)

4.4.1.3. Kolej i lotnictwo

Na terenie gminy miasta Chełmży zlokalizowana jest stacja kolejowa. Przez stację przebiegają linie kolejowe nr 207 oraz 209. Charakterystykę tych linii przedstawiono w poniższej tabeli.

⁷ <https://www.powiattorunski.pl/8008,rowerowe?trecsc=64619> (dostęp: 01.07.2024 r.)

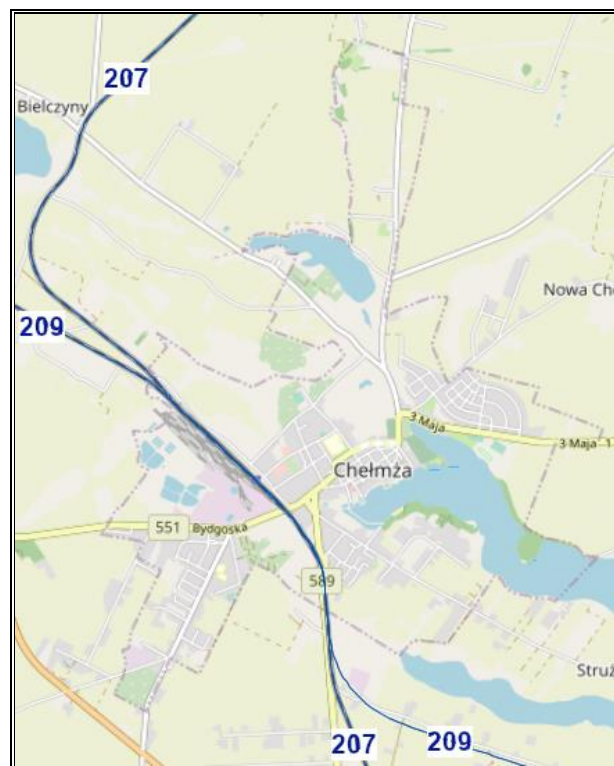
Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Tabela 4. Charakterystyka linii kolejowych przebiegających przez teren gminy miasta Chełmży

Numer linii	Nazwa linii	Długość linii	Kilometr	Nazwa odcinka	Kod odcinka	Linia znaczenia państwowego	Kategoria linii	Liczba torów	Elektryfikacja	Zarządca
207	TORUŃ WSCHODNI - MALBORK	133.671	19.600	TORUŃ WSCHODNI - KORNATOWO	A	tak	drugorzędna	jednotorowa	nieelektryfikowana	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.
209	KOWALEWO POMORSKIE - BYDGOSZCZ WSCHÓD	59.487	70.503	KOWALEWO POMORSKIE - BYDGOSZCZ FORDON	A	tak	drugorzędna	jednotorowa	nieelektryfikowana	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.

Źródło: <http://mapa.plk-sa.pl/> (dostęp: 01.07.2024 r.)

Rysunek 5. Linie kolejowe przebiegające przez teren gminy miasta Chełmży

Źródło: <http://mapa.plk-sa.pl/> (dostęp: 01.07.2024 r.)

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Na terenie gminy miasta Chełmży nie są zlokalizowane lotniska, ani lądowiska. Najbliżej zlokalizowanym lotniskiem jest Port Lotniczy Bydgoszcz S.A.

4.4.2. Infrastruktura zaopatrzenia w ciepło

Na obszarze miasta Chełmży energia cieplna wytwarzana jest w kotłowniach lokalnych oraz za pomocą indywidualnych źródeł ciepła⁸.

Administratorami kotłowni są:

- Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o.,
- Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko – Własnościowa,
- Toruńskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego,
- Młodzieżowa Spółdzielnia Mieszkaniowa⁹.

Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. produkuje i sprzedaje energię cieplną w siedmiu kotłowniach lokalnych, zasilanych paliwem gazowym. Ciepło dostarczane jest do 5 budynków mieszkalnych i 2 budynków użyteczności publicznej. Ponadto produkowane jest ciepło na użytek własny Spółki w celu ogrzewania pomieszczeń biurowych¹⁰.

W poniższej tabeli znajduje się zestawienie w zakresie procentowego udziału wykorzystywania ciepła przez poszczególne obiekty podłączone do sieci ciepłowniczej. Odbiorcami, którzy zużywają największą ilość ciepła z sieci ciepłowniczej, są budynki użyteczności publicznej – stanowią one 74,22% ogólnej liczby odbiorców.

Tabela 5. Procentowy udział wykorzystywania ciepła przez poszczególne obiekty podłączone z sieci ciepłowniczej

Wyszczególnienie	Procentowy udział wykorzystania ciepła przez poszczególne obiekty podłączone z sieci ciepłowniczej [%]				
	2018	2019	2020	2021	2022
Budynki mieszkalne wielorodzinne	22,58%	23,70%	25,56%	23,40%	23,97%
Budynki użyteczności publicznej	75,64%	74,13%	73,31%	74,36%	74,22%
Handel i usługi	1,78%	2,17%	1,13%	2,23%	1,81%
Razem	100%	100%	100%	100%	100%

Źródło: Założenia do planu zaopatrzenie w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Chełmża na lata 2024-2028

⁸ Założenia do planu zaopatrzenie w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Chełmża na lata 2024-2028 przyjęte uchwałą nr LIII/401/24 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 25 stycznia 2024 r.

⁹ Założenia do planu zaopatrzenie w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Chełmża na lata 2024-2028 przyjęte uchwałą nr LIII/401/24 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 25 stycznia 2024 r.

¹⁰ Założenia do planu zaopatrzenie w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Chełmża na lata 2024-2028 przyjęte uchwałą nr LIII/401/24 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 25 stycznia 2024 r.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Większość budynków na terenie miasta jest ogrzewanych przy wykorzystaniu indywidualnych źródeł ciepła. Szczegółowe dane dotyczące wykorzystywanych źródeł ciepła zostały zestawione na podstawie deklaracji CEEB w tabeli poniżej.

Tabela 6. Źródła ciepła wykorzystywane do produkcji ciepła na terenie miasta Chełmży

Źródło ciepła	Typ deklaracji	
	A	B
kocioł na paliwo stałe z ręcznym podajnikiem paliwa	602	33
kocioł na paliwo stałe z automatycznym podajnikiem paliwa	349	16
ogrzewanie elektryczne	832	111
ciepło systemowe	43	3
kolektory słoneczne	36	2
kocioł olejowy	23	15
pompa ciepła	76	16
kominek	309	60
kocioł gazowy	2 193	141
trzon kuchenny/piecokuchnia	37	1
piec kaflowy na paliwo stałe	1 018	16

Źródło: Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Chełmża na lata 2024-2028

Najczęściej wykorzystywanym źródłem ciepła jest kocioł gazowy – 39,35% składających deklarację. Często do produkcji ciepła wykorzystuje się także piec kaflowy na paliwo stałe, ogrzewanie elektryczne oraz kocioł na paliwo stałe z ręcznym i automatycznym podajnikiem ciepła.

4.4.3. Infrastruktura zaopatrzenia w energię elektryczną

Gmina miasta Chełmży zaopatrywana jest w energię elektryczną ze stacji GPZ 110/15 kV „Chełmża”, zlokalizowanej przy ul. Ks. Stefana Wincentego Frelichowskiego. Powyższy GPZ zasilany jest jednostronną linią wysokiego napięcia (WN) 110 kV z GPZ „Elana” w Toruniu.

Na obszarze miejscowości energia elektryczna jest rozprowadzana poprzez linie średniego napięcia do poszczególnych stacji transformatorowych SN/nn znajdujących się na jej terenie, z których wyprowadzona jest sieć niskiego napięcia, trafiająca bezpośrednio do odbiorców końcowych.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Ponadto, odrębne zasilanie energetyczne posiada Cukrownia Chełmża S.A. wyposażona w turbowężel o mocy 11,1 MVA¹¹.

Przez teren gminy miasta Chełmży nie przebiegają linie najwyższych napięć.

4.4.4. Infrastruktura zaopatrzenia w gaz

Gmina Miasta Chełmży zaopatrywana jest w gaz ziemny przez Polską Spółkę Gazownictwa Sp. z o.o. Bezpośrednim miejscem przyłączenia do sieci przesyłowej jest stacja redukcyjno-pomiarowa (należąca do Gaz-System S.A.) w Chełmży przy u. 3-go Maja¹².

Na terenie miejscowości zlokalizowane są ponadto 2 stacje redukcyjno-pomiarowe 2-go stopnia:

- ul. Toruńska, przepustowość 2 000 m³/h, rok budowy 2000,
- ul. Traugutta, przepustowość 630 m³/h, rok budowy 2017¹³.

Stopień gazyfikacji gminy miasta Chełmży wynosi 60,42%¹⁴. W jej granicach nie występuje sieć gazowa wysokiego ciśnienia.

Długość czynnej sieci dystrybucyjnej w latach 2018-2022 na terenie gminy miasta Chełmży wzrosła o 2 816 m, tj. 9,20%, natomiast długość czynnej sieci przesyłowej nie zmieniła się. W poniższej tabeli przedstawiono długość czynnej sieci na terenie gminy miasta Chełmży w podziale na sieć przesyłową i dystrybucyjną na przełomie lat 2018-2022.

Tabela 7. Długość czynnej sieci gazowej na terenie gminy miasta Chełmży w latach 2018-2022

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
Długość czynnej sieci ogółem [m]	30 965	31 072	32 780	33 619	33 781
Długość czynnej sieci przesyłowej [m]	355	355	355	355	355
Długość czynnej sieci dystrybucyjnej [m]	30 610	30 717	32 425	33 264	33 426

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS (stan na 01.07.2024 r.)

¹¹ Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027 przyjęty uchwałą nr XXXV/279/22 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 9 czerwca 2022 r.

¹² Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027 przyjęty uchwałą nr XXXV/279/22 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 9 czerwca 2022 r.

¹³ Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027 przyjęty uchwałą nr XXXV/279/22 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 9 czerwca 2022 r.

¹⁴ https://www.psgaz.pl/mapasystemu/PSG_data/index_2497.html (dostęp: 01.07.2024 r.)

5. Ocena stanu środowiska

5.1. Obszary przyszłej interwencji

5.1.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza

5.1.1.1 Klimat

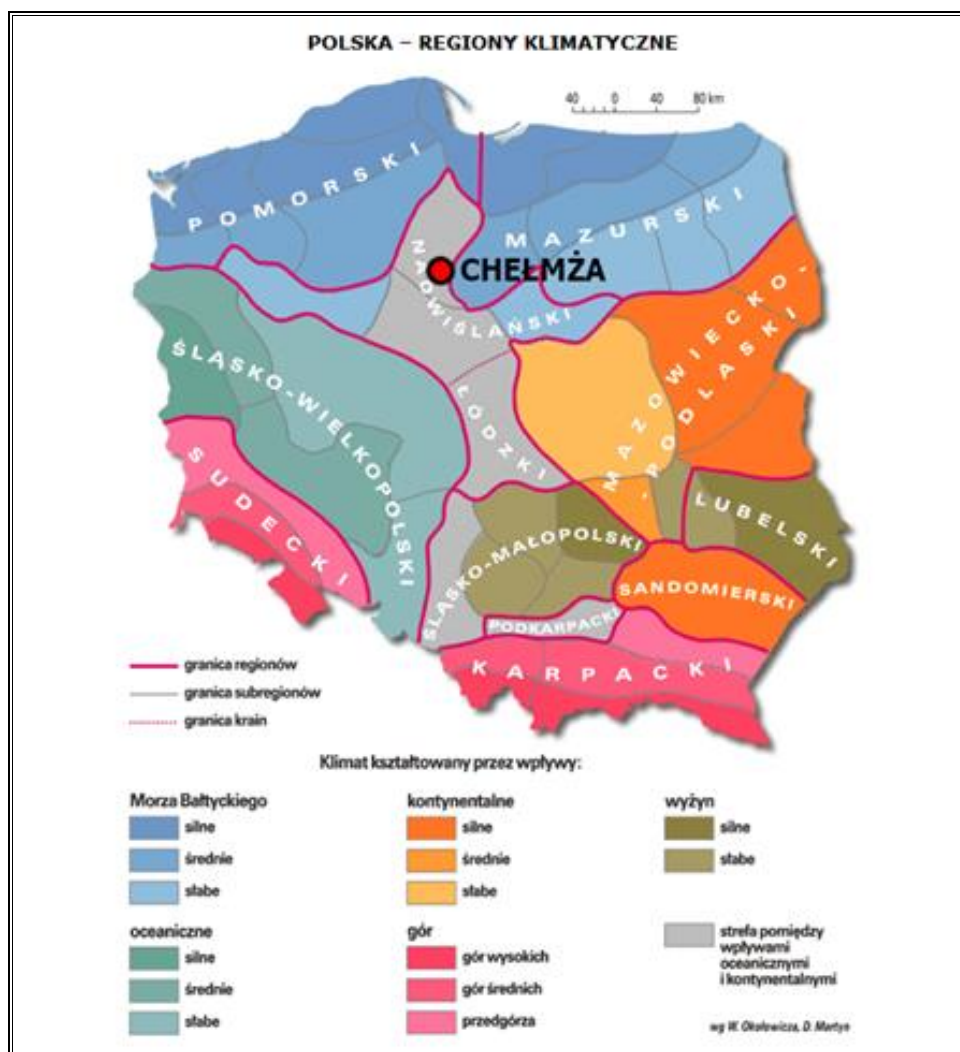
Gmina miasta Chełmży, zgodnie z regionalizacją rolniczo-klimatyczną wg W. Okołowicza i D. Martyn, znajduje się w obrębie zaliczanym do nadwiślańskiego regionu klimatycznego. Klimat na tym terenie określany jest, jako umiarkowany, ciepły, przejściowy, który kształtowany jest przez ścierające się pomiędzy sobą wpływy oceaniczne i kontynentalne. Charakteryzuje się on z tego powodu dużą zmiennością pogody. Suche, upalne lato i mroźna zima to domena przewagi wpływów klimatu lądowego (kontynentalnego), natomiast deszczowe lato i ciepła zima pojawiają się, gdy przewagę uzyskują masy powietrza znad oceanu. Średnioroczna suma opadów na obszarze miasta wynosi około 550 mm. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi około 8-9°C. Usłonecznienie na tym obszarze wynosi ok. 1 650 h¹⁵. Okres wegetacyjny, tj. liczba dni ze średnią dobową temperaturą powyżej 5°C wynosi natomiast 225-230 dni¹⁶. Na analizowanym obszarze dominują wiatry zachodnie, północno-zachodnie i południowo-zachodnie¹⁷.

¹⁵ <https://klimat.imgw.pl/> (dostęp: 01.07.2024 r.)

¹⁶ <https://zpe.gov.pl/a/przeczytaj/D1HSjTFmV> (dostęp: 01.07.2024 r.)

¹⁷ Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027 przyjęty uchwałą nr XXXV/279/22 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 9 czerwca 2022 r.

Rysunek 6. Regiony klimatyczne Polski według W. Okołowicza i D. Martyn

Źródło: <http://www.wiking.edu.pl> (dostęp: 01.07.2024 r.)

5.1.1.2 Jakość powietrza

Proces rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w atmosferze jest bardzo skomplikowany i nie zawsze w sposób właściwy można określić strefy skażenia. Jest jednak pewne, że jakość powietrza w jednym rejonie jest ściśle uzależniona od zanieczyszczeń na innych obszarach. Zanieczyszczenia bowiem, w określonych warunkach transportowane są na dalekie odległości, wpływając bezpośrednio na stan jakości powietrza na tych terenach (duży udział w ogólnym tle zanieczyszczeń).

Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza pochodzenia antropogenicznego są:

- energetyka (kopalnie, szyby wiertnicze, paliwa kopalne),
- przemysł (przemysł ciężki, metalurgiczny, farmaceutyczny),
- komunikacja (transport lądowy i wodny),

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

- działalność komunalno-bytowa (paleniska domowe, kotłownie lokalne, gospodarstwa rolne, gromadzenie i utylizacja odpadów)¹⁸.

Jednym z największych źródeł zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy jest tzw. „niska emisja”, czyli emisja pochodząca ze źródeł o wysokości nieprzekraczającej czterdziestu metrów wysokości. Zjawisko to jest obserwowalne na terenach zwartej zabudowy, charakteryzującej się brakiem możliwości przewietrzania. Elementem składowym „niskiej emisji” są zanieczyszczenia emitowane podczas ogrzewania budynków mieszkalnych. W budownictwie jednorodzinnym, pomimo dużego zainteresowania ekologicznymi paliwami, wciąż wykorzystuje się głównie nieekologiczne paliwa stałe (węgiel). Zjawisko „niskiej emisji” nasila się szczególnie w okresie grzewczym, co może powodować wyraźne okresowe pogorszenie stanu sanitarnego powietrza na terenach zasiedlonych i w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Ta sytuacja jest szczególnie uciążliwa także dla mieszkańców terenów o słabych warunkach przewietrzania.

Rzeczywista emisja zanieczyszczeń z jednego źródła może się różnić w zależności od:

- spalania węgla o różnej kaloryczności,
- opalania mieszkań drewnem,
- spalanie w domowych piecach części odpadów (szczególnie tworzyw sztucznych).

Kolejnym źródłem zanieczyszczeń powietrza na opisywanym terenie są środki komunikacyjne. Największe zanieczyszczenie powietrza substancjami pochodzącymi ze spalania paliw w silnikach pojazdów zdiagnozowano przy trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu, biegnących przez obszary o zwartej zabudowie. Główną przyczyną nadmiernej emisji zanieczyszczeń ze środków transportu jest przede wszystkim ich zły stan techniczny, nieodpowiednia eksploatacja, przestoje w ruchu spowodowane złą organizacją ruchu, a także zbyt mała przepustowość dróg lokalnych.

Na terenie gminy miasta Chełmży nie występuje ciężki przemysł, który mógłby przyczynić się do emisji zanieczyszczeń.

Sieć dróg w obszarze gminy miasta Chełmży, chociaż kluczowa dla komunikacji i rozwoju, może przyczyniać się do zanieczyszczeń powietrza poprzez emisję gazów i pyłów z pojazdów silnikowych. Intensywny ruch na drogach wojewódzkich i drogach lokalnych może generować duże ilości dwutlenku węgla, tlenków azotu, cząstek stałych oraz innych substancji szkodliwych dla zdrowia i środowiska.

¹⁸ Kraszewski D., Grzesińska D.; *Jesteś tym, czym oddychasz*, Kompendium wiedzy na temat niskiej emisji.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

W przypadku ogrzewania, stosowanie tradycyjnych kotłów węglowych i gazowych w lokalnych kotłowniach może być kolejnym źródłem emisji zanieczyszczeń powietrza. Spalanie paliw kopalnych powoduje uwalnianie się do atmosfery substancji takich jak siarka, azot oraz pyły zawieszane, co negatywnie wpływa na jakość powietrza i zdrowie mieszkańców.

Stan jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim jest co roku oceniany na podstawie pomiarów prowadzonych na stacjach automatycznych i manualnych oraz wyników modelowania matematycznego. Województwo kujawsko-pomorskie zostało podzielone na strefy podlegające ocenie stanu powietrza. Zgodnie z przyjętym podziałem, gmina miasta Chełmży należy do strefy kujawsko-pomorskiej.

Poniżej zestawiono wyniki klasyfikacji poszczególnych zanieczyszczeń w powietrzu. Dla potrzeb badań substancje, których poziom stężeń ma zostać zmierzony, zostały podzielone na 2 grupy: ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin.

Substancje oceniane ze względu na ochronę zdrowia ludzi:

- dwutlenek siarki (SO₂),
- dwutlenek azotu (NO₂),
- tlenek węgla (CO),
- benzen (C₆H₆),
- ozon troposferyczny (O₃),
- pył zawieszony PM₁₀, oraz zawarte w tym pyłe metale ciężkie (ołów, arsen, kadm, nikiel i benzo(a)piren),
- pył PM_{2,5}.

Substancje oceniane ze względu na ochronę roślin:

- dwutlenek siarki (SO₂),
- tlenki azotu (NO_x),
- ozon (O₃).

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref:

1. Dla substancji, dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:
 - **klasa A** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,
 - **klasa C** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.

Poziom dopuszczalny - oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie, lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.

Poziom docelowy - oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam, gdzie to możliwe w określonym czasie.

2. Dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:

- **klasa D1** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- **klasa D2** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.

Poziom celu długoterminowego - oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie - z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków - w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

3. Dla PM_{2,5}, dla którego określono poziom dopuszczalny dla fazy II:

- **klasa A1** – stężenia PM_{2,5} na terenie strefy nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla fazy II,
- **klasa C1** – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.

Poziom dopuszczalny faza II - poziom dopuszczalny określony dla fazy II jest to orientacyjna wartość dopuszczalna, która zostanie zweryfikowana przez Komisję Europejską w świetle dalszych informacji, w tym na temat skutków dla zdrowia i środowiska oraz wykonywalności technicznej. Od 1 stycznia 2020 r. poziom dopuszczalny dla fazy II do osiągnięcia to: 20 µg/m³.

W poniższych tabelach zestawiono wyniki klasyfikacji dla strefy kujawsko-pomorskiej.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Tabela 8. Wynikowe klasy strefy kujawsko-pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za 2023 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi

Nazwa strefy	Kod strefy	Rok	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy
			Kryterium – poziom dopuszczalny							Kryterium – poziom docelowy						Kryterium - poziom celu długoterminowego
			SO ₂	NO ₂	PM10	PM2,5		Pb	C ₆ H ₆	CO	As	B(a)P	Cd	Ni	O ₃	
			Faza I	Faza II												
Strefa kujawsko-pomorska	PL0404	2023	A	A	A	A	A1	A	A	A	A	C	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim za 2023 rok

Tabela 9. Wynikowe klasy strefy kujawsko-pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za 2023 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Kod strefy	Rok	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy				Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy	
			Kryterium – poziom dopuszczalny				Kryterium - poziom docelowy	Kryterium - poziom celu długoterminowego
			SO ₂		NO _x			
Strefa kujawsko-pomorska	PL0404	2023	A		A		A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim za 2023 rok

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Roczna ocena jakości powietrza w roku 2023 w strefie kujawsko-pomorskiej wykazała przekroczenia następujących standardów imisyjnych:

- pod kątem ochrony zdrowia:
 - dla poziomu docelowego B(a)P w pyłe zawieszonym PM₁₀,
 - dla poziomu celu długoterminowego ozonu,
- pod kątem ochrony roślin:
 - dla poziomu celu długoterminowego ozonu.

Dla pozostałych zanieczyszczeń standardy imisyjne w granicach strefy kujawsko-pomorskiej były dotrzymane. Gmina miasta Chełmży znalazła się w obszarze przekroczeń poziomu celu długoterminowego ozonu zarówno pod kątem ochrony zdrowia, jak i ochrony roślin. W celu przywrócenia obowiązujących standardów należy podjąć działania na rzecz poprawy jakości powietrza we wskazanych obszarach, gdzie zostały przekroczone dopuszczalne wartości.

Spalanie złej jakości paliw powoduje wysoką emisję do powietrza substancji mających negatywny wpływ na zdrowie ludzi, a także na stan środowiska naturalnego. Dlatego na obszarze województwa wprowadzono uchwałę antysmogową, która została przyjęta uchwałą nr VIII/136/19 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego w dniu 24 czerwca 2019 r. W dniu 30.08.2021 r. Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego przyjął uchwałę nr XXXV/510/21 zmieniającą uchwałę w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Uchwała antysmogowa województwa kujawsko-pomorskiego określa instalacje, dla których wprowadza się ograniczenia lub zakazy. Uchwałę stosuje się do instalacji, w których następuje spalanie paliw w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. 2024 poz. 266 ze zm.).

Na terenie gminy miasta Chełmży realizowane są: Program Czyste Powietrze oraz Program Ciepłe Mieszkanie.

Czyste Powietrze to kompleksowy program, którego celem jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach jednorodzinnych, termomodernizację oraz wymianę stolarki okiennej i drzwiowej. W Urzędzie Miasta działa Punkt Konsultacyjny rządowego Programu Priorytetowego Czyste Powietrze. W Punkcie Konsultacyjnym jest możliwość omówienia wniosku o dofinansowanie w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” oraz jego złożenie.

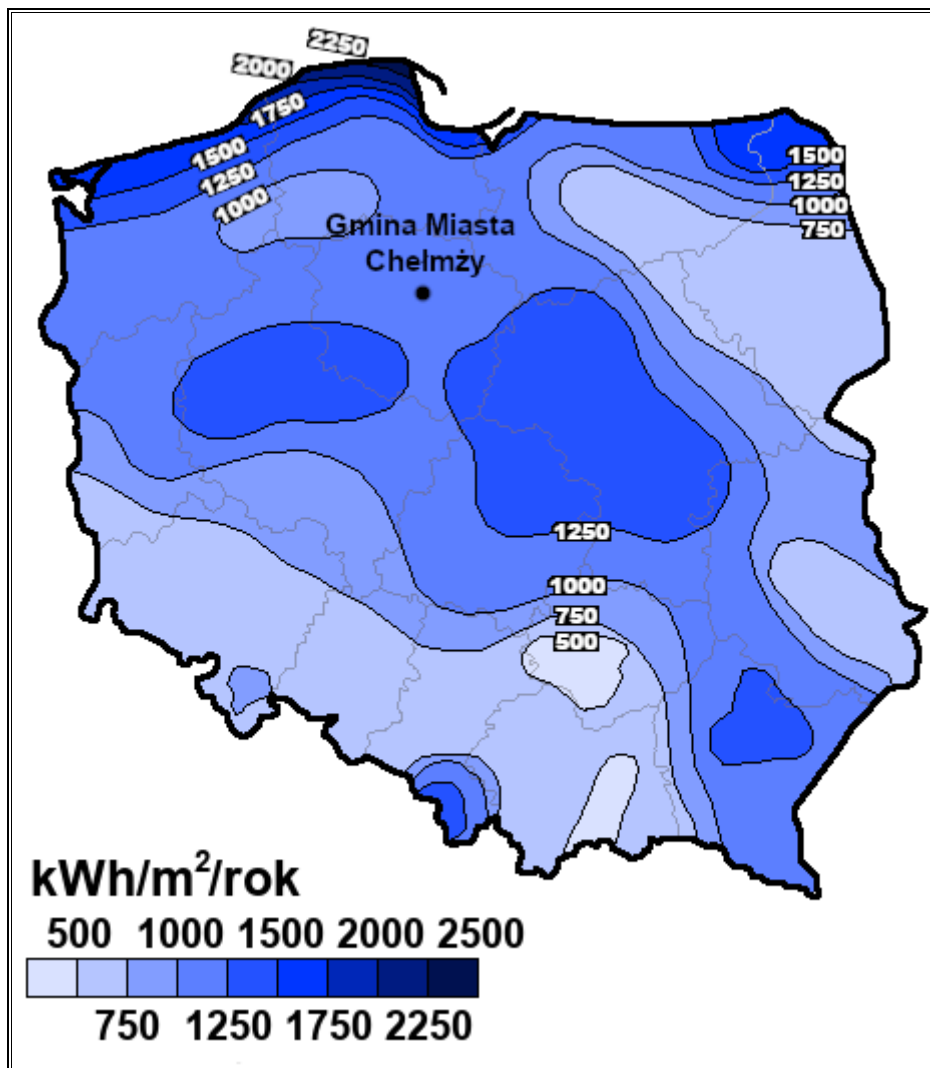
Ciepłe mieszkanie to program mający na celu wymianę źródeł ciepła w lokalach mieszkalnych w budynkach wielorodzinnych oraz stanowiących własność miasta, termomodernizację oraz wymianę stolarki okiennej i drzwiowej.

Odnawialne źródła energii

Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z sektora komunalno-bytowego, a w efekcie poprawa jakości powietrza może nastąpić także poprzez montaż instalacji odnawialnych źródeł energii. Odnawialnymi źródłami energii są odnawialne, niekopalne źródła energii obejmujące przede wszystkim energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię geotermalną, energię wodną oraz energię otrzymywaną z biomasy i biogazu. Efektywność pracy instalacji wykorzystujących energię odnawialną uzależniona jest jednak od potencjału wykorzystania poszczególnych źródeł i uwarunkowań obszaru, na którym zostaną zlokalizowane.

Gmina miasta Chełmży charakteryzuje się położeniem w strefie umiarkowanych wiatrów dla rozwoju energetyki wiatrowej. Poniższa mapa energii wiatru na wysokości 30 m nad poziomem gruntu wskazuje, iż energia wiatru na obszarze gminy miasta Chełmży wynosi ok. 1 000-1 250 kWh/m²/rok.

**Rysunek 7. Położenie gminy miasta Chełmży na mapie energii wiatru w kWh/m²
na wysokości 30 m nad poziomem morza**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Halina Lorenc, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Opracowanie 2001, Warszawa

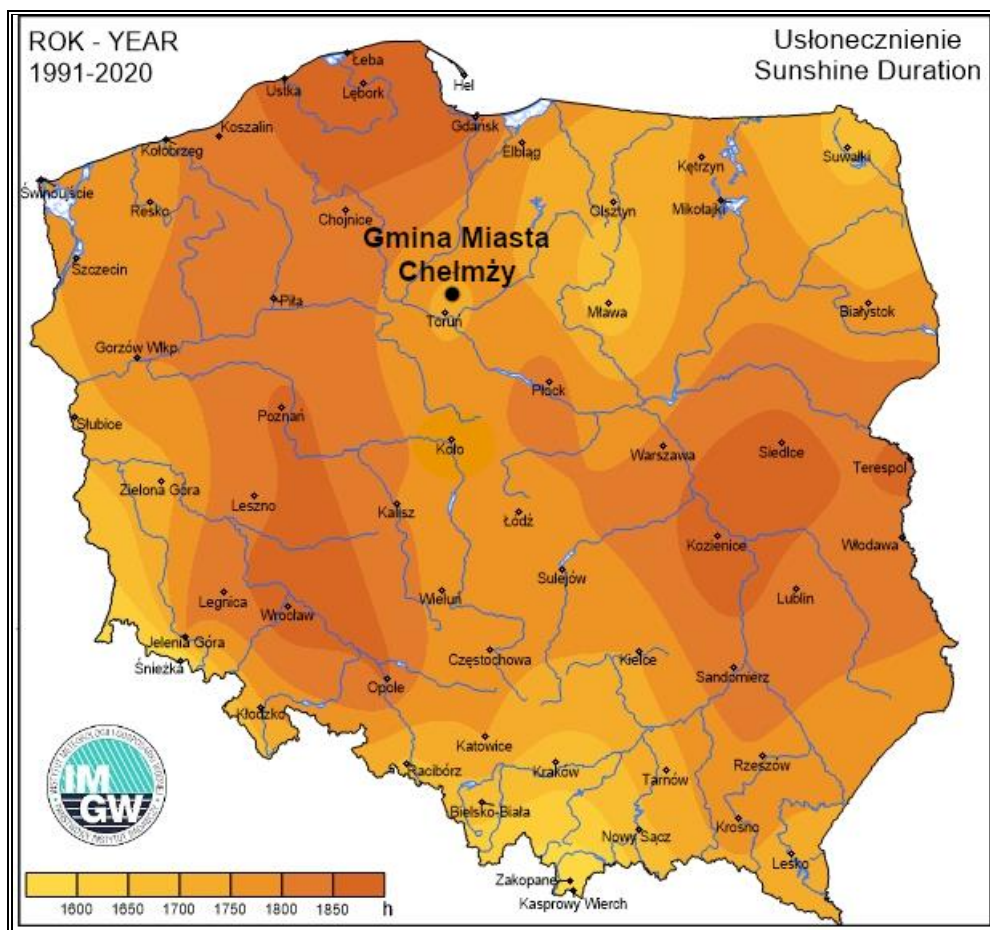
Położenie miasta jest korzystne pod kątem rozwoju instalacji wykorzystujących energię słoneczną. Usłonecznienie w ciągu roku (czyli liczba godzin z bezpośrednio widoczną tarczą słoneczną) wynosi na obszarze miasta około 1 650 godzin i należy do dobrych w warunkach polskich. Oznacza to, że występuje tu potencjał do wykorzystania energii słonecznej na cele c.o. i c.w.u. Mieszkańcy Gminy miasta Chełmży posiadają indywidualne instalacje fotowoltaiczne. Obecnie na terenie miasta funkcjonuje 366 instalacji, które wykorzystują energię słoneczną do produkcji energii¹⁹.

¹⁹ Założenia do planu zaopatrzenie w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Chełmża na lata 2024-2028 przyjęte uchwałą nr LIII/401/24 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 25 stycznia 2024 r.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Położenie gminy miasta Chełmży na mapie usłonecznienia na terenie Polski przedstawia poniższy rysunek.

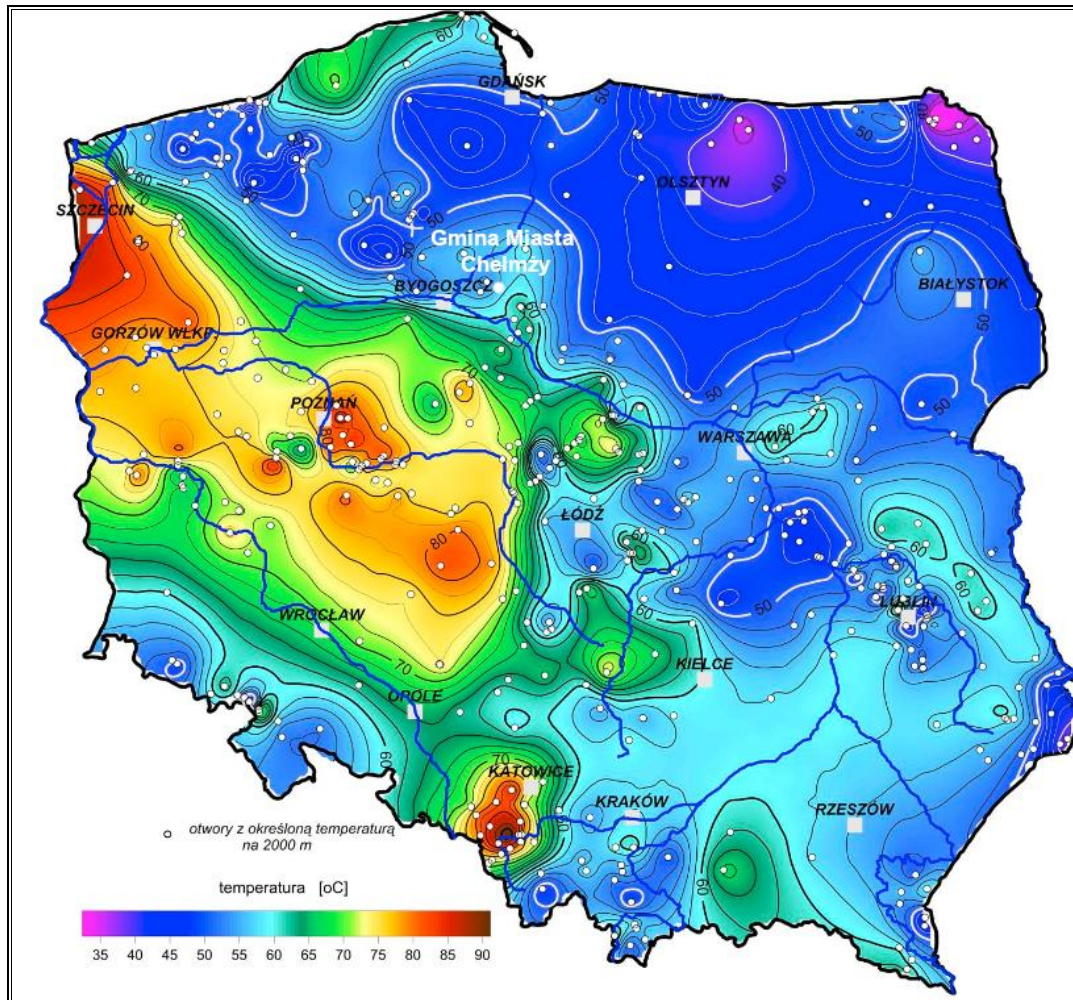
Rysunek 8. Położenie gminy miasta Chełmży na mapie usłonecznienia na terenie Polski

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowy Instytut Badawczy, <http://klimat.pogodynka.pl>

Temperatura wód geotermalnych zlokalizowanych na terytorium gminy miasta Chełmży na głębokości 2000 m p.p.t. wynosi około 55°C. Uznaje się, że wydobycie wód geotermalnych jest opłacalne, gdy do głębokości 2 km temperatura osiąga 65°C. Należy jednak uwzględnić jeszcze inne czynniki determinujące opłacalność wydobywania – mineralizację, głębokość zalegania złoża czy wydajność eksploatacyjną.

Rysunek 9. Położenie gminy miasta Chełmży na mapie temperatury na głębokości 2 000 m p.p.t.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.pgi.gov.pl/> (dostęp: 01.07.2024 r.)

Do energii odnawialnej, poza wspomnianą energią wiatru, energią promieniowania słonecznego i energią geotermalną, zalicza się energię wodną oraz energię otrzymywaną z biomasy i biogazu. Teren gminy miasta Chełmży charakteryzuje się niskim potencjałem energetycznym cieków wodnych do lokalizacji instalacji wykorzystujących energię wody. Biomasa (np. w formie brykietu czy pelletu) może być wykorzystywana przez indywidualnych właścicieli nieruchomości na cele grzewcze. Staje się również możliwością dla tych, którzy posiadają grunty, gdzie ze względu na niską jakość gleb, nie opłaca się uprawiać roślin, ale można je wykorzystać pod uprawy roślin energetycznych, z których powstaje biomasa. Z kolei źródłem biogazu najczęściej są pozostałości z produkcji rolnej lub z oczyszczalni ścieków. Nie są one jednak wykorzystywane do produkcji biomasy ani biogazu na terenie miasta.

Poprawa jakości powietrza jest możliwa poprzez następujące działania:

- ograniczenie stosowania tradycyjnych paliw na rzecz niskoemisyjnych źródeł energii,

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

- wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii,
- wykonywanie termomodernizacji budynków,
- wprowadzanie zmian technologicznych w zakładach przemysłowych zmierzających do eliminacji lub ograniczenia emisji szkodliwych gazów i pyłów do atmosfery,
- wprowadzanie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż tras komunikacyjnych oraz w sąsiedztwie obiektów i urządzeń emitujących zanieczyszczenia.

5.1.1.3 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza.

Tabela 10. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, — funkcjonowanie Programu Czyste Powietrze oraz punktu konsultacyjnego w ramach Programu na terenie gminy, — funkcjonowanie Programu Ciepłe Mieszkanie, — brak ciężkiego przemysłu na terenie miasta, który mógłby powodować zanieczyszczenia powietrza. 	<ul style="list-style-type: none"> — przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu pod kątem ochrony zdrowia oraz pod kątem ochrony roślin, — korzystanie z nieekologicznych paliw stałych do ogrzewania budynków.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — edukacja ekologiczna mieszkańców, — rozwój nowych technologii energetycznych, bazujących na odnawialnych źródłach energii, — realizacja założeń programu ochrony powietrza dla strefy kujawsko-pomorskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> — rosnące koszty inwestycji OZE, — wzrost cen nośników energii wykorzystywanych na cele grzewcze, — wzrost natężenia ruchu na szlakach komunikacyjnych, — zmiany klimatu.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.2. Zagrożenia hałasem

Przez hałas rozumie się dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz. Hałas jest zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego charakteryzującym się różnorodnością źródeł i powszechnością występowania. Głównym źródłem emisji hałasu na terenie gminy miasta Chełmży są szlaki komunikacyjne:

- droga wojewódzka nr 551 relacji Strzyżawa – Wąbrzeźno.
- droga wojewódzka nr 589 relacji Grzywna – Chełmża (ul. Toruńska).

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Źródło hałasu mogą stanowić również linie kolejowe nr 207 i 209, które przebiegają przez obszar miejscowości.

Na terenie miasta największym zakładem jest Nordzucker Polska S.A., który może stanowić znaczne źródło hałasu przemysłowego. Ponadto niewielki hałas mogą generować liczne zakłady usługowe, które na terenie Chełmży działają przede wszystkim w budownictwie oraz handlu hurtowym i detalicznym. Stanowią one jednak niewielkie źródło hałasu i nie są mocno uciążliwe dla mieszkańców.

Hałas stanowi zagrożenie dla zdrowia i ma wpływ na jakość życia mieszkańców, a także oddziałuje negatywnie na zwierzęta. Długotrwała ekspozycja na hałas może m.in. powodować znaczne zaburzenia snu, chorobę niedokrwienną serca, spadek koncentracji, czy rozdrażnienie.

Ochroną akustyczną objęte są określone rodzaje terenów, wskazane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, wyróżnione ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (np. tereny zamieszkałe, rekreacyjne, szpitale). Ograniczenie emisji hałasu może nastąpić m.in. poprzez stosowanie środków technicznych, technologicznych lub organizacyjnych zmniejszających natężenie hałasu, ale również poprzez odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczące lokalizacji obiektów przemysłowych, zapewnienie odpowiednich odległości terenów przeznaczonych pod nową zabudowę lub stosowanie odpowiednich barier akustycznych. Istotnym działaniem w zakresie ograniczania natężenia hałasu jest także monitoring.

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu określonych wskaźnikami oraz z uwzględnieniem pozostałych danych, w szczególności demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu. Oceny stanu akustycznego środowiska dokonuje się obowiązkowo co 5 lat dla:

- aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy,
- głównych dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 milionów pojazdów w ciągu roku tj. ok. 8 200 poj./dobę,
- głównych linii kolejowych, po których rocznie przejeżdża ponad 30 000 pociągów,
- głównych portów lotniczych, na których odbywa się powyżej 50 000 operacji rocznie.

Standardy dotyczące klimatu akustycznego określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 poz. 112). W rozporządzeniu zawarte są dopuszczalne poziomy hałasu dla poszczególnych rodzajów źródeł (dróg i linii kolejowych, linii elektroenergetycznych, startów, przelotów i lądowań statków powietrznych oraz pozostałych obiektów i grup źródeł

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

hałasu), w odniesieniu do rodzaju terenów wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje.

Tabela 11. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe objekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ²⁾ d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³⁾	68	60	55	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Tabela 12. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
		Starty, lądowania i przeloty statków powietrznych		Linie elektroenergetyczne	
		$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowska b) Tereny szpitali, domów opieki społecznej c) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ¹⁾	55	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ¹⁾ c) Tereny mieszkaniowo-usługowe d) Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	60	50	50	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Tabela 13. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami LDWN i LN, które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Tabela 14. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długotrwały średni poziom dźwięku A w dB			
		Starty, lądowania i przeloty statków powietrznych		Linie elektroenergetyczne	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowska b) Tereny szpitali, domów opieki społecznej c) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży	55	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe c) Tereny mieszkaniowo-usługowe d) Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ¹⁾	60	50	50	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Monitoring klimatu akustycznego realizowany jest zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r., uwzględniającą wymogi dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/49/WE. Celem podsystemu monitoringu klimatu akustycznego jest gromadzenie, przetwarzanie i rozpowszechnianie informacji o stanie akustycznym środowiska. Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Działania te prowadzone są zarówno dla terenów objętych obowiązkiem sporządzania map strategicznych, jak i terenów pozostałych, na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu lub innych metod oceny poziomu hałasu. Wyniki pomiarów hałasu w środowisku gromadzone są w systemie informatycznym Inspekcji Ochrony Środowiska, w bazie danych EHAŁAS. Dane obejmują 4 kategorie źródeł hałasu: droga, linie szynowe, lotnisko oraz instalacje i zakłady przemysłowe.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Na terenie gminy miasta Chełmży w 2022 r. były prowadzone badania hałasu drogowego. W obszarze nr 3 – Chełmża były 4 stanowiska badawcze. Jedno z nich było stanowiskiem do monitoringu ciągłego. Liczba pomiarów na stanowisku monitorowanym metodą ciągłą wyniosła 8 dób w ciągu roku, z czego:

- 2 doby w dni powszednie oraz 1 doba w czasie weekendu – w okresie wiosennym
- 1 doba w dni powszednie oraz 1 doba w czasie weekendu – w okresie letnim,
- 2 doby w dni powszednie oraz 1 doba w czasie weekendu – w okresie jesienno-zimowym.

Na pozostałych stanowiskach prowadzono pomiary hałasu drogowego, obejmujące dwie doby w dni powszednie. Wykonane badania posłużyły do wyznaczenia wskaźników długookresowych oceny klimatu akustycznego (L_{DWN} i L_N) oraz wskaźników krótkookresowych (L_{AeqD} i L_{AeqN}).

W 2022 r. w ramach monitoringu hałasu komunikacyjnego w Chełmży badaniami objęto ulice: 3 Maja, Mickiewicza i Bydgoską, stanowiące ciąg drogi wojewódzkiej nr 551 przebiegającej przez centralną część miasta oraz ul. Kardynała Wyszyńskiego, łączącą miasto z drogą krajową nr 91. Na wszystkich stanowiskach pomiary prowadzono metodą ciągłą z 1-godzinną rejestracją sygnału.

Obliczone wartości długookresowego poziomu dźwięku w monitorowanych punktach na terenie miasta, wahały się dla pory doby od 62,0 dB do 68,6 dB, natomiast dla pory nocy od 52,9 dB do 59,4 dB. Natężenie ruchu pojazdów, na badanych stanowiskach, w porze dnia wahało się od 222-568 poj./h, przy 5-11% udziale pojazdów ciężkich oraz od 31-71 poj./h w porze nocy przy 4-21% udziale pojazdów ciężkich.

Przekroczenia dopuszczalnego długookresowego poziomu dźwięku dla doby zarejestrowano w trzech punktach pomiarowych, tj. przy ul. 3 Maja (1,2 dB), ul. Mickiewicza (0,6 dB) oraz przy ul. Bydgoskiej (0,1 dB). Natomiast w porze nocy stwierdzono przekroczenie (o 0,4 dB) na dwóch stanowiskach, tj. przy ul. Bydgoskiej oraz ul. Mickiewicza.

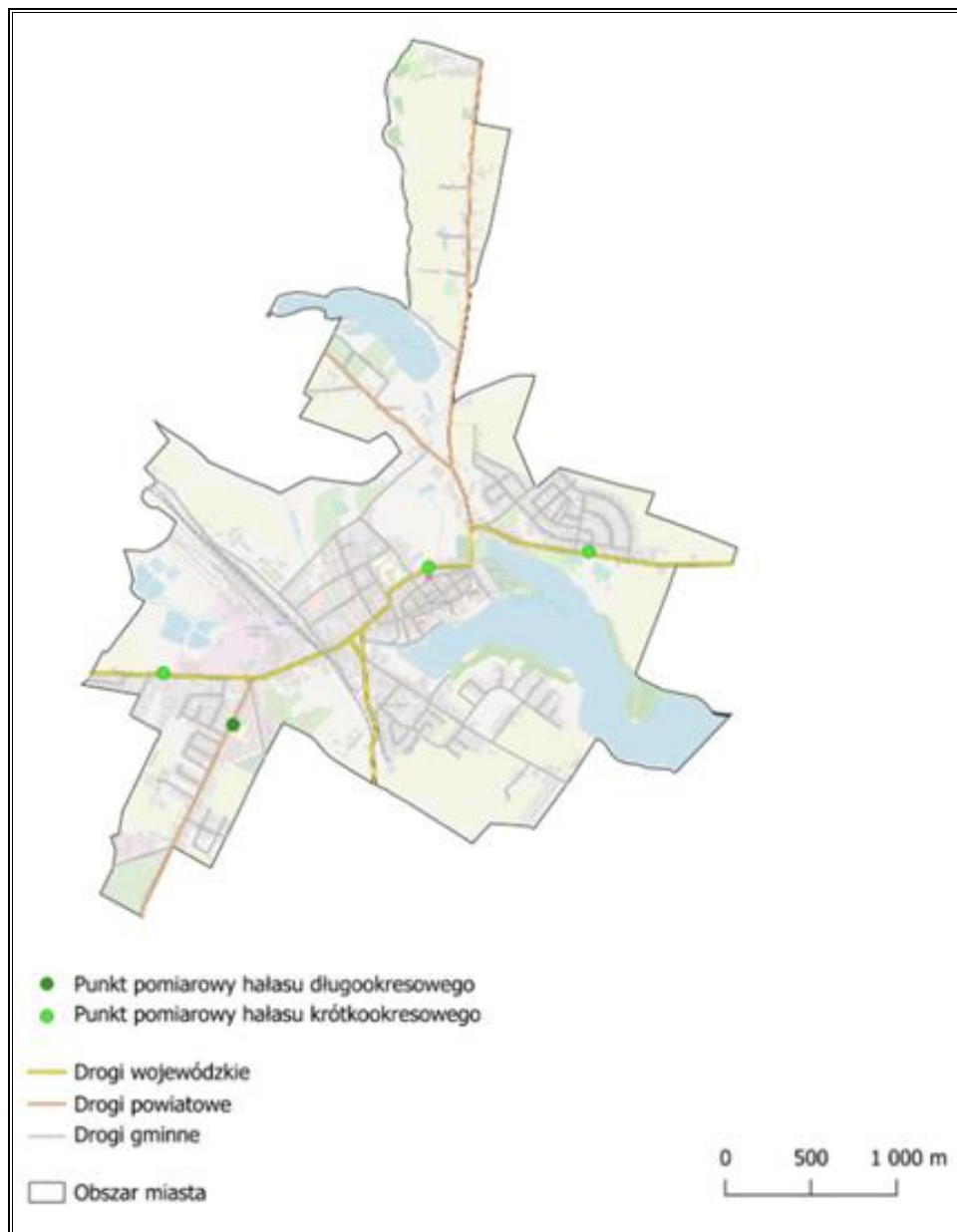
Wartości krótkookresowych wskaźników poziomu hałasu dla pory dnia L_{AeqD} znajdowały się w przedziale 60,0 dB do 66,7 dB, a dla pory nocy L_{AeqN} w przedziale 52,9 dB do 59,4 dB. Dla wskaźników krótkookresowych, przekroczenia norm dla pory dnia odnotowano przy ul. Bydgoskiej (o 0,9 dB), ul. Mickiewicza (o 1,7 dB) i ul. 3 Maja (o 3,5 dB). W porze nocy pomiary wykazały przekroczenia wartości dopuszczalnych o 3,4 dB przy ul. Bydgoskiej oraz Mickiewicza.

Nie zarejestrowano przekroczeń dopuszczalnych norm, zarówno w odniesieniu do wskaźników długo-, jak i krótkookresowych na stanowisku przy ul. Kardynała Wyszyńskiego.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Porównanie aktualnych wyników badań, z wynikami pomiarów z 2014 r., wskazuje na utrzymywanie się podwyższonego poziom hałasu komunikacyjnego w obrębie ulic będących odcinkami drogi wojewódzkiej nr 551. Ruch pojazdów ulicą Mickiewicza i Bydgoską generuje hałas przekraczający dopuszczalną normę również w porze nocy.

Rysunek 10. Monitoring hałasu komunikacyjnego w Chełmży w 2022 r.

Źródło: Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w roku 2022

Na terenie gminy miasta Chełmży w roku 2022 prowadzono również badania hałasu przemysłowego. Inspekcji poddano zakład Nordzucker Polska S.A. Przy zakładzie tym zarejestrowano przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu w porze nocy. Przekroczenie wartości dopuszczalnej L_{AeqN} w 2022 r. wynosiło 6,1 dB.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Na podstawie Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/2021 wykonanego przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad można odczytać średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich, które przebiegają przez gminę miasta Chełmży.

Charakterystykę wykonanych pomiarów odcinków dróg wojewódzkich, które przebiegają przez teren gminy miasta Chełmży, przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 15. Średni dobowy ruch roczny na odcinkach dróg wojewódzkich przebiegających przez teren gminy miasta Chełmży

Numer drogi	Nazwa odcinka	SDRR poj. silnik. ogółem
551	KOŃCZEWICE /DK91/ - CHEŁMŻA	5 060
	CHEŁMŻA /PRZEJŚCIE/	12 327
	CHEŁMŻA - ORZECHOWO /DW554/	2 408
589	CHEŁMŻA /DW551/ - GRZYWNA /DK91/	5 351

Źródło: <https://www.gov.pl/web/gddkia/generalny-pomiar-ruchu-20202021> (dostęp: 01.07.2024 r.)

Średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich ogółem wynosił 4 231 poj./dobę. Na wszystkich odcinkach dróg, oprócz odcinka CHEŁMŻA - ORZECHOWO /DW554/ drogi wojewódzkiej nr 551, przebiegających przez teren gminy miasta Chełmży został przekroczony średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich ogółem. Z wykonanych pomiarów wynika, iż drogi wojewódzkie przebiegająca przez teren gminy miasta Chełmży mogą być źródłem hałasu komunikacyjnego.

Odcinek CHEŁMŻA /PRZEJŚCIE/ drogi wojewódzkiej nr 551 został objęty zakresem strategicznej mapy hałasu dla województwa kujawsko-pomorskiego.

Na podstawie występujących źródeł hałasu i wyników badań w zakresie pomiaru hałasu na terenie gminy miasta Chełmży występuje zagrożenie hałasem.

W ramach ochrony przed hałasem należy oddzielić obszary mieszkalne od ruchliwych dróg poprzez odpowiednie planowanie urbanistyczne. Dbanie o to, aby nowe osiedla były z dala od głównych arterii komunikacyjnych, pomoże ograniczyć narażenie mieszkańców na hałas. W miejscach, gdzie drogi przylegają do obszarów mieszkalnych, należy rozważyć instalację barier dźwiękochłonnych, aby zmniejszyć hałas. Ważne jest promowanie używania transportu publicznego i rowerów jako alternatywnych środków transportu oraz wsparcie w postaci infrastruktury dla tych środków, np. stacje rowerowe, czy ścieżki rowerowe. Prace modernizacyjne, takie jak stosowanie specjalnego asfaltu dźwiękochłonnego, mogą pomóc w zmniejszeniu hałasu generowanego przez ruch samochodowy. Istotnym jest również ochrona istniejących pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż

tras komunikacyjnych. Tworzenie nasadzeń przydrożnych drzew i krzewów to najtańszy sposób na obniżenie poziomu hałasu.

5.1.2.1 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Zagrożenie hałasem.

Tabela 16. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — dla drogi wojewódzkiej nr 551 została sporządzona strategiczna mapa hałasu. 	<ul style="list-style-type: none"> — drogi wojewódzkie o dużym natężeniu ruchu, mogące być źródłem hałasu komunikacyjnego, — przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu komunikacyjnego w 2022 r. we wszystkich punktach pomiarowych, — przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu przemysłowego w 2022 r. przy zakładzie Nordzucker Polska S.A.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — uwzględnianie w mpzp zapisów dotyczących ograniczania uciążliwości powodowanych przez hałas, — remonty nawierzchni dróg publicznych, — stosowanie rozwiązań technicznych lub technologicznych wpływających na ograniczenie emisji hałasu, — budowa ścieżek rowerowych. 	<ul style="list-style-type: none"> — wzrost natężenia ruchu pojazdów na drogach, — rosnące koszty inwestycji drogowych.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.3 Pola elektromagnetyczne

Pole elektromagnetyczne jest to pole elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz.

W aktualnym stanie prawnym można wyróżnić promieniowanie:

- jonizujące, powstające w wyniku użytkowania substancji promieniotwórczych w energetyce jądrowej, ochronie zdrowia, przemyśle, badaniach naukowych, przed którym ochrona unormowana jest w ustawie z 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe,
- niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne, związane ze zmianami pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez źródła energetyczne i radiokomunikacyjne, przed którym ochronę reguluje ustawa Prawo ochrony środowiska w dziale VI pod nazwą „Ochrona przed polami elektromagnetycznymi”.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne w postaci pól elektromagnetycznych (PEM) zawsze występowało w środowisku naturalnym. Pochodzi ono od naturalnych źródeł, jakimi są np.: Słońce, Ziemia, zjawiska atmosferyczne. Natomiast sztuczne pola elektromagnetyczne zaczęły pojawiać się w środowisku ponad sto lat temu i były związane z techniczną działalnością człowieka.

Promieniowanie niejonizujące uważa się obecnie za jedno z poważniejszych zanieczyszczeń środowiska. Pole elektromagnetyczne wytwarzane przez silne źródło niekorzystnie zmienia warunki bytowania człowieka, wpływa na przebieg procesów życiowych. Może powodować wystąpienie zaburzeń funkcji ośrodkowego układu nerwowego, układów: rozrodczego, hormonalnego, krwionośnego oraz narządów słuchu i wzroku. Obecnie prowadzone są także badania nad wpływem promieniowania elektromagnetycznego na powstawanie nowotworów u człowieka.

Struktura infrastruktury elektroenergetycznej na terenie miasta składa się z sieci wysokiego napięcia WN, średniego napięcia SN, niskiego napięcia nn oraz stacji GPZ 110/15 kV „Chełmża” i stacji transformatorowych SN/nn.

Do stacji GPZ „Chełmża” doprowadzone są dwie linie wysokiego napięcia przebiegające przez miasto:

- 110 kV Łysomice – Chełmża,
- 110 kV Chełmża – Unisław.

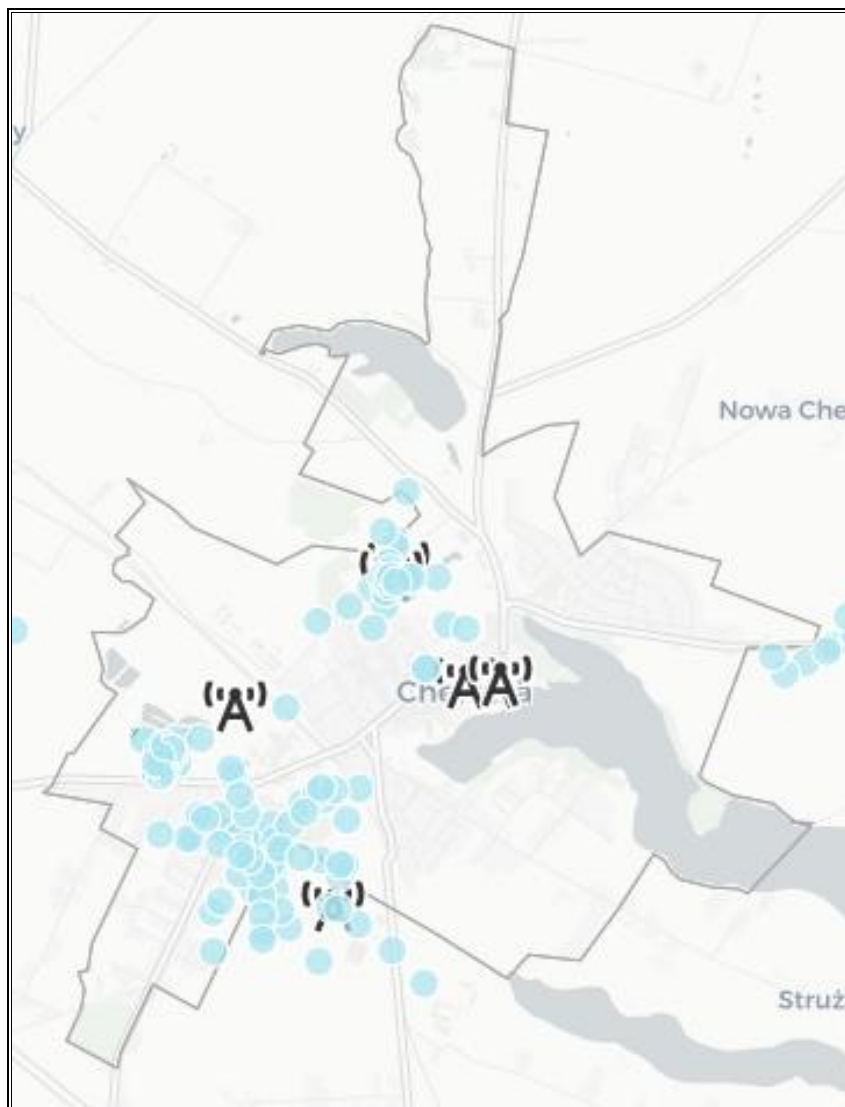
Na obszarze miejscowości energia elektryczna jest rozprowadzana poprzez linie średniego napięcia do poszczególnych stacji transformatorowych SN/nn znajdujących się na jej terenie, z których wyprowadzona jest sieć niskiego napięcia, trafiająca bezpośrednio do odbiorców końcowych²⁰.

W lipcu 2021 roku uruchomiony został ogólnodostępny, bezpłatny system SI2PEM, dzięki któremu możliwe jest sprawdzenie poziomu pola elektromagnetycznego w dowolnie wybranych miejscu na terenie całego kraju. System ten, oparty jest na danych z dziesiątek tysięcy pomiarów pól elektromagnetycznych wspartych zaawansowanymi modelami matematycznymi²¹.

²⁰ Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027 przyjęty uchwałą nr XXXV/279/22 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 9 czerwca 2022 r.

²¹ Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027 przyjęty uchwałą nr XXXV/279/22 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 9 czerwca 2022 r.

Rysunek 11. Lokalizacja stacji bazowych oraz wyników pomiarów PEM na terenie gminy miasta Chełmży

Legenda:

Wyniki pomiarów PEM

- < 7 V/m ●
- 7-14 V/m ●
- 14-21 V/m ●
- 21-28 V/m ●
- ≥ 28 V/m ●
- pomiary selektywne ●

Instalacje

- A Stacja bazowa
- Ⓜ Nadajnik DVB-T

Źródło: <https://si2pem.gov.pl/> (dostęp: 01.07.2024 r.)

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Badania PEM

W 2021 r. i 2023 r. w ramach stałej sieci monitoringu na ul. Adama Mickiewicza 14 w Chełmży prowadzone były badania PEM. Wartość maksymalna w tym punkcie pomiarowym w 2021 r. wyniosła 0,48 V/m, natomiast w 2023 r. - 0,65 V/m. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 r. poz. 2448), poziomy dopuszczalne dla częstotliwości objętych monitoringiem (tj. co najmniej 3 MHz – 3 GHz) wynoszą od 28 V/m do 61 V/m. Zatem wartości maksymalne nie przekroczyły dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku na terenie gminy miasta Chełmży.

Istniejące urządzenia na terenie gminy miasta Chełmży nie stanowią większego zagrożenia. W zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym należy jednak uwzględniać następujące działania: wprowadzać zakazy lokalizowania nowych obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi w pasach technologicznych wzdłuż linii elektroenergetycznych, a także ograniczać lokalizowanie stacji bazowych telefonii komórkowych emitujących promieniowanie elektromagnetyczne w postaci masztów antenowych w bezpośrednim sąsiedztwie terenów mieszkaniowych oraz na terenach przeznaczonych pod funkcję mieszkaniową.

5.1.3.1 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne.

Tabela 17. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">— brak urządzeń powodujących większe zagrożenie w zakresie emisji szkodliwych fal elektromagnetycznych,— brak przekroczenia wartości dopuszczalnej pól elektromagnetycznych w środowisku.	<ul style="list-style-type: none">— występowanie na terenie miasta napowietrznych linii energetycznych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">— wprowadzenie systemu monitoringu środowiska - okresowe badania kontrolne poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku,— modernizacja napowietrznej sieci energetycznej.	<ul style="list-style-type: none">— rosnące zapotrzebowanie społeczeństwa na media (radio, telewizję, Internet) i urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne,— niska świadomość społeczna dotyczące pól elektromagnetycznych.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.4 Gospodarowanie wodami

5.1.4.1. Charakterystyka wód zlokalizowanych na terenie gminy

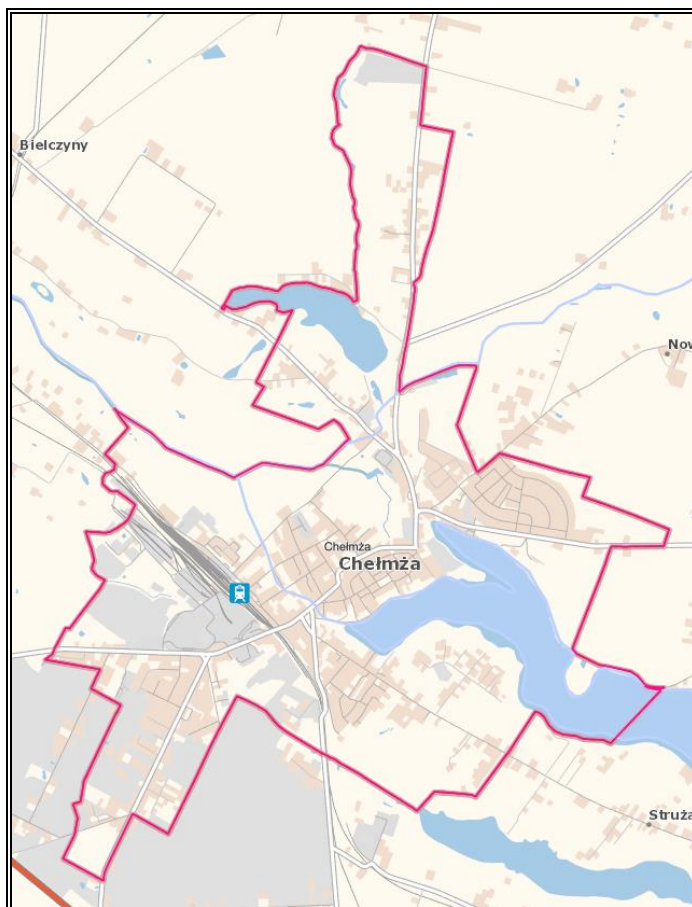
Chełmża pod względem hydrograficznym należy do regionu wodnego Dolnej Wisły wchodzącego w skład obszaru dorzecza Wisły. Miejscowość w całości leży w obszarze zlewni rzeki Fryby, która stanowi prawy dopływ Wisły. Dział wodny III rzędu przebiega od północno-wschodniej granicy administracyjnej miasta przez zespół staromiejski do granic południowych w rejonie ul. Toruńskiej²².

Fryba mierzy długość 42 km, a jej zlewnia posiada powierzchnię 362,9 km². Położona jest na terenie powiatów toruńskiego i chełmińskiego. Rzeka początek bierze w okolicach wsi Kuczwały, następnie płynie na północ w kierunku Chełmna, gdzie uchodzi do Wisły. Największe jej dopływy to Kanał Starogrodzki oraz Struga Papowska i Kanał Miałkusz.

Północna część terenu miasta odwadniana jest przez kanał Miałkusz, będący dopływem Fryby, natomiast z części południowej wody spływają do Jez. Chełmżyńskiego.

²² Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027 przyjęty uchwałą nr XXXV/279/22 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 9 czerwca 2022 r.

Rysunek 12. Mapa hydrograficzna gminy miasta Chełmży

Źródło: https://mapy.geoportal.gov.pl/imap/Imgp_2.html (dostęp: 12.08.2024 r.)

5.1.4.2. Jednolite części wód powierzchniowych

Zgodnie z wykazem JCWP obowiązującym w latach 2016-2021 do jednolitych części wód powierzchniowych, których zlewnie znajdowały się na obszarze gminy miasta Chełmży, należały:

- LW20451 – Chełmżyńskie,
- RW20001729389 – Fryba.

Od dnia 17 lutego 2023 obowiązuje rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły. Poniżej zostały przedstawione JCWP na terenie gminy miasta Chełmży wg nowego planu:

- LW20451 – Chełmżyńskie,
- RW20001029383 - Fryba do Dopywu z Bajerzy.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

W poniższej tabeli przedstawiono wyniki badań JCWP na terenie gminy miasta Chełmży.

Tabela 18. Wyniki oceny badanych w latach 2016-2021 jednolitych części wód powierzchniowych, których zlewnie położone są na terenie gminy miasta Chełmży

Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Typ monitoringu	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód				STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)	STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)
			Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)			
Chełmżyńskie	LW20451	MD, MO, MD/MO	3 (2021)	>1 (2019)	>2 (2021)	2 (2021)	3 Umiarkowany potencjał ekologiczny (2021)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	Zły stan wód (2021)
Fryba	RW20001729389	MD, MO, MD/MO	4 (2020)	2 (2017)	>2 (2020)	2 (2017)	4 Słaby potencjał ekologiczny (2020)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2020)	Zły stan wód (2020)

Źródło: GIOŚ, Monitoring wód powierzchniowych

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

W związku ze złym stanem wód na terenie gminy miasta Chełmży konieczne jest skoordynowanie działań w celu poprawy jakości wód powierzchniowych. Planowanie racjonalnej gospodarki wodnej oraz monitorowanie stanu środowiska powinny być priorytetem, aby zapewnić zrównoważoną ochronę ekosystemów wodnych. Planowanie gospodarki wodnej w gminie miasta Chełmży obejmuje szereg działań mających na celu zarządzanie zasobami wodnymi w sposób zrównoważony i efektywny.

5.1.4.3. Zagrożenie i ryzyko powodziowe

Występowanie zagrożenia powodziowego na danym terenie oznacza możliwość wystąpienia tam zjawiska powodzi²³. Na terenie gminy miasta Chełmży nie występuje zagrożenie powodziowe.

Ryzyko powodzi oznacza kombinację prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi i prawdopodobieństwa wystąpienia związanych z powodzią potencjalnych negatywnych konsekwencji dla życia i zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej. Na terenie gminy miasta Chełmży nie występuje również ryzyko powodziowe.

5.1.4.4. Jednolite części wód podziemnych

Według podziału Polski na 174 JCWPd, teren analizowanej jednostki leży na obszarze jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 38 (PLGW200038).

²³ https://powodz.gov.pl/pl/o_mapach (dostęp: 01.07.2024 r.)

Rysunek 13. JCWPd nr 38 na terenie gminy miasta Chełmży

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://geologia.pgi.gov.pl/> (dostęp: 01.07.2024 r.)
W 2022 roku Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadził monitoring diagnostyczny stanu chemicznego wszystkich 174 jednolitych części wód podziemnych. Próbkę wód podziemnych pobrano w 1 404 punktach pomiarowych.

JCWPd nr 38 posiada wodę III klasy, tj. zadowalającej jakości.

5.1.4.5. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Główny zbiornik wód podziemnych (GZWP) to zespół przepuszczalnych utworów wodonośnych o znaczeniu użytkowym, którego granice są określone parametrami hydrogeologicznymi lub warunkami hydrodynamicznymi oraz warunkami formowania się zasobów wód podziemnych, wydzielony ze względu na jego szczególne znaczenie dla obecnego i perspektywicznego zaopatrzenia w wodę, spełniający określone kryteria ilościowe i jakościowe: wydajność potencjalnego otworu studziennego powyżej 70 m³/h,

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

wydajność ujęcia powyżej 10 000 m³/d, wodoprzewodność warstwy wodonośnej wyższa niż 10 m²/h, woda nadająca się do zaopatrzenia ludności w stanie surowym lub po jej ewentualnym prostym uzdatnieniu przy pomocy stosowanych obecnie i uzasadnionych ekonomicznie technologii. W obszarach deficytowych w wodę kryteria ilościowe przyjęte dla GZWP mogą być niższe, lecz wyróżniające zbiornik o znaczeniu praktycznym na tle ogólnie mniej korzystnych warunków hydrogeologicznych.

Obszar Gminy miasta Chełmży nie znajduje się w obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP).

5.1.4.6. Zagrożenia mogące wpłynąć na jakość wód powierzchniowych i podziemnych

Potencjalne źródła zagrożeń dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych w mieście są liczne i mogą wynikać zarówno z działalności człowieka, jak i naturalnych procesów. Jednym z głównych zagrożeń jest przemysł, który poprzez emisje oraz niewłaściwie oczyszczone ścieki może wprowadzać do wód różnorodne zanieczyszczenia, w tym substancje chemiczne, metale ciężkie oraz toksyczne odpady.

Urbanizacja jest kolejnym istotnym czynnikiem wpływającym na jakość wód. Rozwój infrastruktury miejskiej często prowadzi do zwiększonej ilości ścieków komunalnych, które jeśli nie są odpowiednio oczyszczane, mogą zawierać bakterie, wirusy, związki organiczne i chemikalia. Dodatkowo, deszczówka spływająca z powierzchni dróg, parkingów i innych utwardzonych powierzchni może zbierać zanieczyszczenia takie jak oleje, metale ciężkie i inne substancje toksyczne, które trafiają do systemów wodnych.

Zmiany klimatyczne również mają wpływ na jakość wód. Wzrost temperatury i zmiany wzorców opadów mogą prowadzić do intensyfikacji zjawisk takich jak erozja gleby, co z kolei może zwiększać ilość osadów i substancji odżywczych w wodach powierzchniowych, prowadząc do eutrofizacji.

Złożoność tych zagrożeń wymaga wieloaspektowego podejścia do zarządzania zasobami wodnymi, które uwzględnia zarówno monitoring, jak i działania prewencyjne oraz edukacyjne mające na celu ochronę jakości wód.

5.1.4.7. Zagrożenie suszą

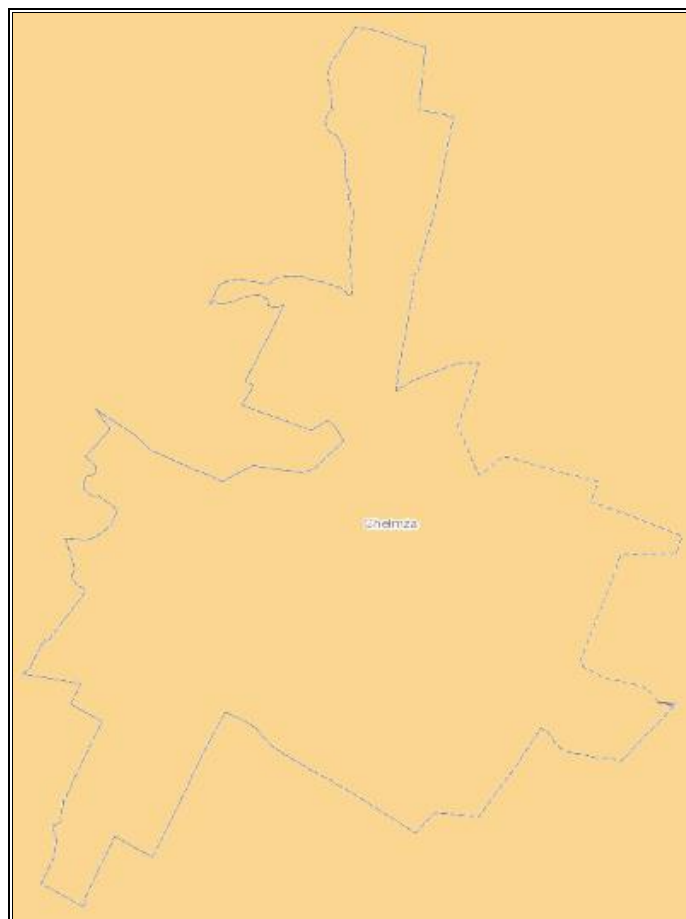
Suszę na danym terenie opisać można według podziału na:

- suszę atmosferyczną,
- suszę rolniczą na terenach rolnych i leśnych,
- suszę hydrologiczną,
- suszę hydrogeologiczną.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Susza atmosferyczna jest to okres, w którym opady występują poniżej średniej wieloletniej lub jest ich całkowicie brak. Bezpośrednim skutkiem niedoboru opadów jest narastający w czasie niedosyt wilgotności, ujawniający się szczególnie intensywnie w ciepłej porze roku, wzmagający inwestycyjne parowanie oraz ewapotranspirację (wskaźnik klimatyczny mówiący o tym, jak szybko mogłoby zachodzić parowanie, gdyby dostępność wody była wystarczająca). Powyższe prowadzi do naruszenia zasobów wód glebowych i powierzchniowych. W zależności od warunków środowiska przyrodniczego, jego zmienności przestrzennej oraz zagospodarowania i zapotrzebowania na wodę, susza atmosferyczna może aktywować kolejno suszę rolniczą, hydrologiczną oraz hydrogeologiczną. Teren gminy miasta Chełmży jest silnie zagrożony suszą atmosferyczną, co ukazano na poniższym rysunku.

Rysunek 14. Mapa zagrożenia suszą atmosferyczną na terenie gminy miasta Chełmży

Legenda:

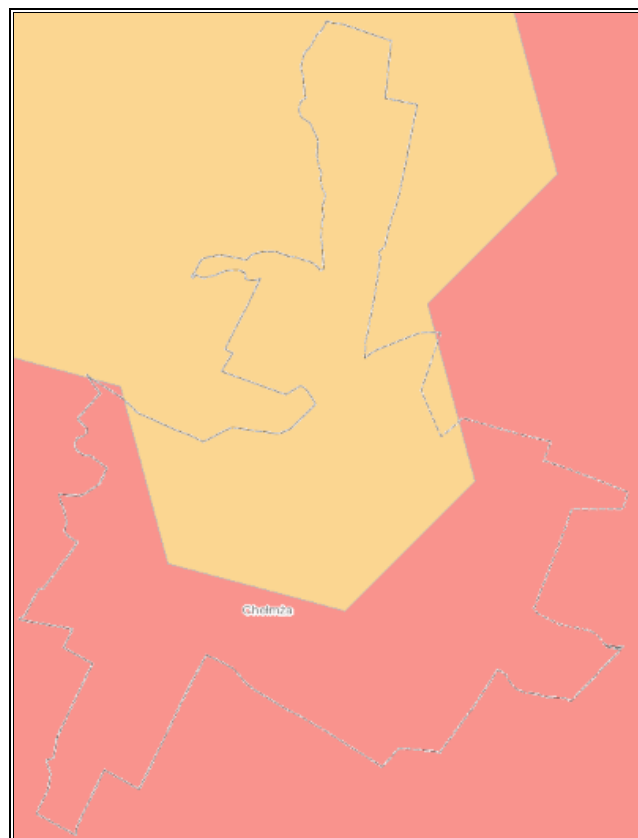
- klasa II - umiarkowanie zagrożone
- klasa III - silnie zagrożone
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/> (dostęp: 01.07.2024 r.)

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Susza rolnicza to okres, w którym wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb roślin w profilu glebowym i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie. Nazywana jest również suszą glebową. Jest bezpośrednią konsekwencją wydłużającej się suszy atmosferycznej. Zaznaczyć należy, iż nie każdy okres bezopadowy i jednoczesny spadek wilgoci glebowej jest suszą rolniczą. Warunkiem zaistnienia suszy rolniczej jest wystąpienie zmian w stanie roślinności, tj. wystąpienia objawów stresu wodnego, spadku w biomacie i ograniczeń plonowania. Czas wystąpienia deficytu zasobów wodnych w glebie oraz ich dotkliwość zależą bezpośrednio od właściwości retencyjnych gleby – są zatem zmienne w czasie oraz w przestrzeni, stosownie do rozkładu przestrzennego typów gleb. Susza rolnicza prowadzi do wytworzenia strat bezpośrednich w ekosystemach naturalnych, ale przede wszystkim skutkuje stratami w produkcji rolnej i leśnej. Teren gminy miasta Chełmży jest ekstremalnie oraz silnie zagrożony suszą rolniczą, co ukazano na poniższym rysunku.

Rysunek 15. Mapa zagrożenia suszą rolniczą na terenie gminy miasta Chełmży

Legenda:

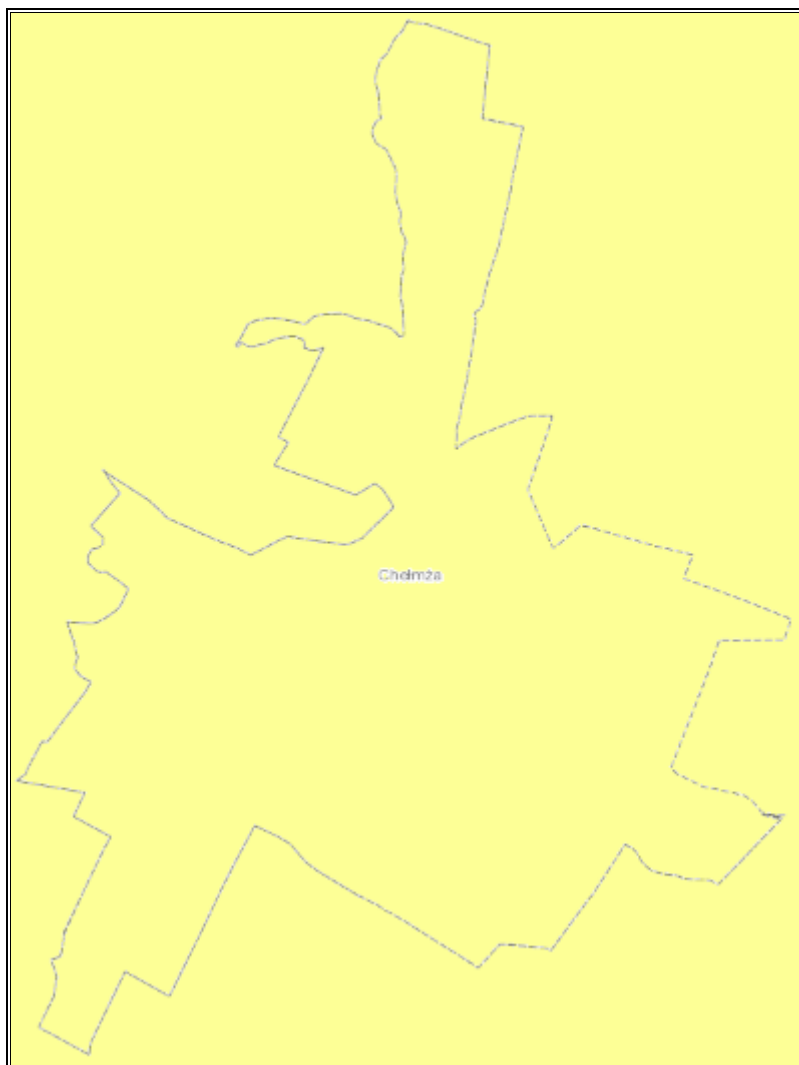
- klasa I - słabo zagrożone
- klasa II - umiarkowanie zagrożone
- klasa III - silnie zagrożone
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/> (dostęp: 23.04.2024 r.)

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Susza hydrologiczna to okres obniżonych zasobów wód powierzchniowych w stosunku do sytuacji przeciętnej w wieloleciu. Susza hydrologiczna jest z reguły kolejnym etapem pogłębiającej się suszy atmosferycznej i rolniczej, ale może również ujawnić się i przebiegać po zakończeniu okresu bezopadowego. W mieście Chełmża występuje umiarkowane zagrożenie suszą hydrologiczną, co przedstawiono na poniższej mapie.

Rysunek 16. Mapa zagrożenia suszą hydrologiczną na terenie gminy miasta Chełmży

Legenda:

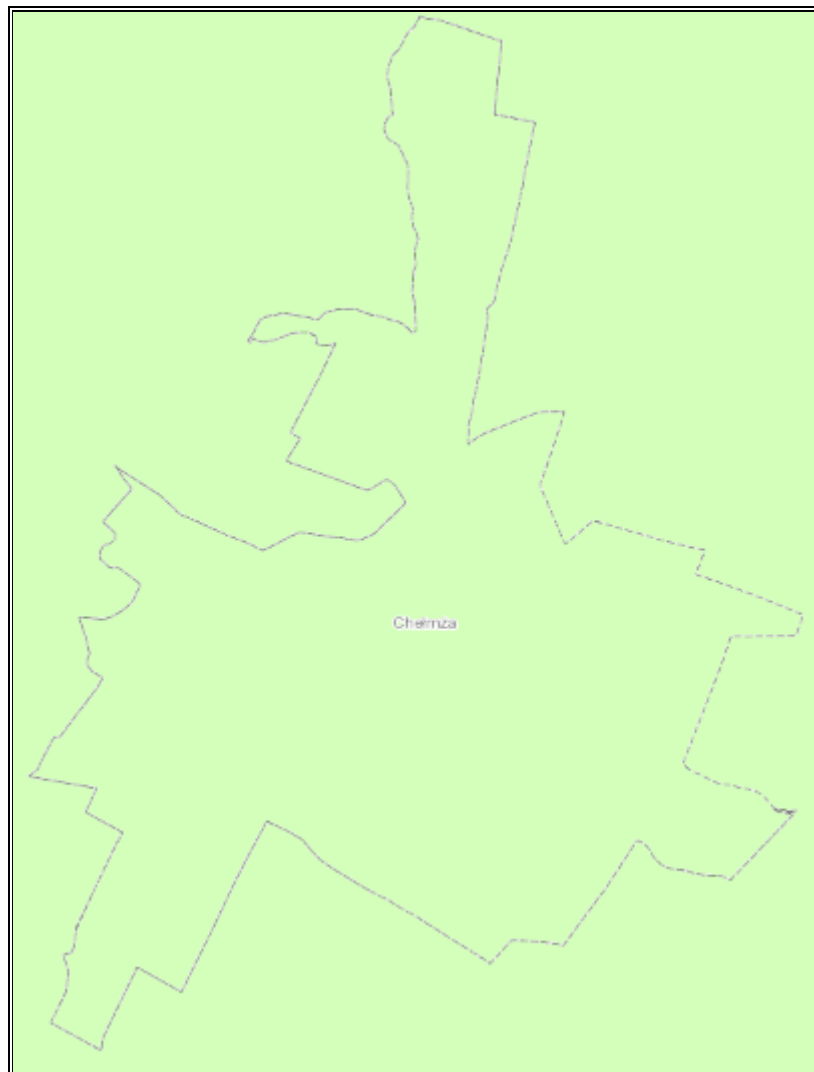
- klasa I - słabo zagrożone
- klasa II - umiarkowanie zagrożone
- klasa III - silnie zagrożone
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/> (dostęp: 01.07.2024 r.)

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Susza hydrogeologiczna, nazywana również niżówką hydrogeologiczną, przejawia się obniżeniem zwierciadła wód podziemnych poniżej stanów niskich ostrzegawczych. Wstępna faza objawia się m.in. wysychaniem studni. Jak przedstawiono na mapie poniżej Gmina miasta Chełmży jest słabo zagrożona suszą hydrogeologiczną.

Rysunek 17. Mapa zagrożenia suszą hydrogeologiczną na terenie gminy miasta Chełmży

Legenda:

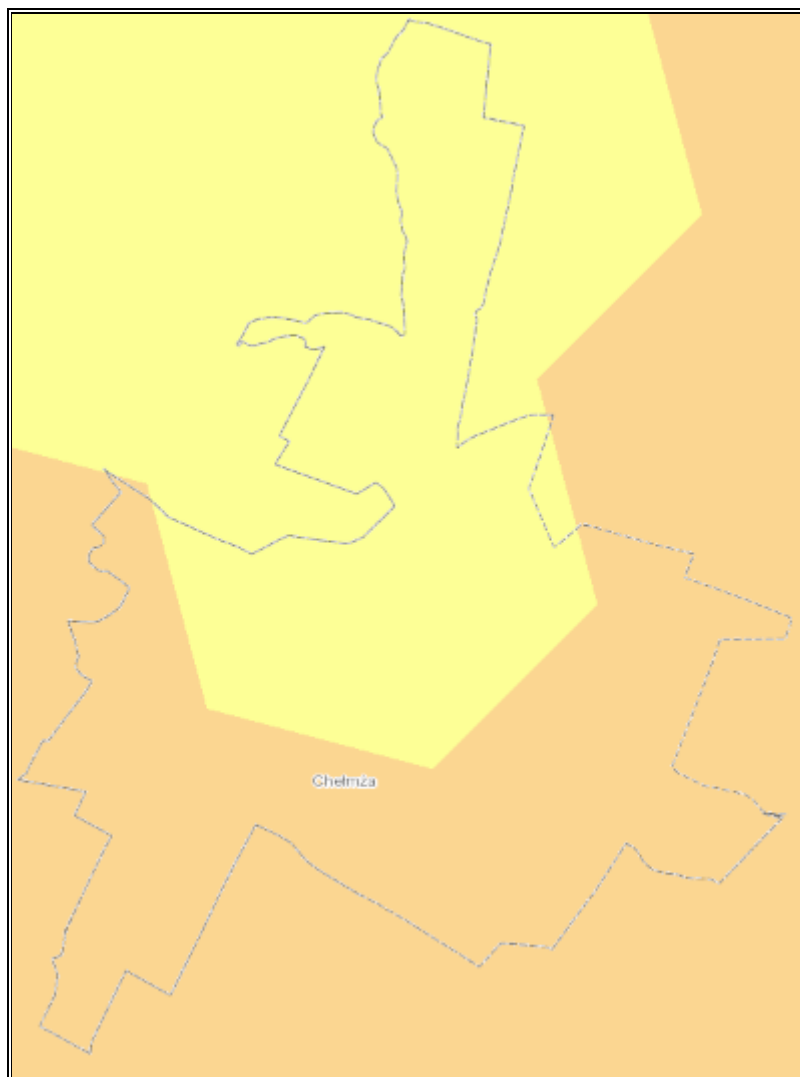
- klasa I - słabo zagrożone
- klasa II - umiarkowanie zagrożone
- klasa III - silnie zagrożone
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/> (dostęp: 23.04.2024 r.)

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Zestawienie łączne wyników zagrożenia suszą dostarcza istotnych wniosków diagnostycznych z punktu widzenia planowania w gospodarowaniu wodą. Gmina miasta Chełmży jest umiarkowanie oraz silnie zagrożona suszą.

Rysunek 18. Mapa łącznego zagrożenia suszą na terenie gminy miasta Chełmży

Legenda:

- słabo zagrożone suszą
- umiarkowanie zagrożone suszą
- silnie zagrożone suszą
- ekstremalnie zagrożone suszą

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/> (dostęp: 23.04.2024 r.)

Zjawisko suszy powoduje nadmierne odparowywanie wody z gleby, co prowadzi do jej przesuszenia i ma bezpośredni wpływ na zdolność gleby do utrzymania życia roślin. Susza prowadzi do wysychania roślinności i zwiększa ryzyko wystąpienia pożarów lasów i obszarów trawiastych. Sucha roślinność staje się łatwopalnym materiałem. Spadek poziomu wód gruntowych i powierzchniowych może prowadzić do zmniejszenia dostępności

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

wody pitnej dla społeczności lokalnych. Konieczność ograniczania zużycia wody może wpływać na codzienne życie ludzi, a także na sektor gospodarczy. W związku z tym, zarządzanie skutkami suszy wymaga holistycznego podejścia, które obejmuje zarówno działania prewencyjne, jak i adaptacyjne, mające na celu minimalizację negatywnych skutków tego zjawiska na środowisko, rolnictwo i społeczeństwo.

W celu przeciwdziałania skutkom suszy sporządzony został Plan przeciwdziałania skutkom suszy, przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. W Planie tym zawarto „katalog działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy”, co odpowiada brzmieniu art. 184 ust. 2 pkt 4 ustawy – Prawo wodne przed jego nowelizacją.

5.1.4.8 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Gospodarowanie wodami.

Tabela 19. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarowanie wodami

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — monitoring wód powierzchniowych i podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzonego przez GIOŚ, — dobry stan wód podziemnych, — brak zagrożenia i ryzyka powodziowego na terenie miasta. 	<ul style="list-style-type: none"> — zły stan wód powierzchniowych, — częściowo silne zagrożenie suszą na terenie miasta, — zbiorniki bezodpływowe znajdujące się na terenie miasta.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa, — zwiększenie ilości punktów monitoringowych wód, — kontynuacja działań z zakresu ochrony wód, — rozwój „systemu retencjonowania wody” w postaci rozbudowy tzw. małej retencji, — dofinansowanie na likwidację zbiorników bezodpływowych i budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. 	<ul style="list-style-type: none"> — działalność rolniczo-gospodarcza stanowiąca ryzyko zanieczyszczeń wód, — gwałtowne zjawiska powodziowe mogą spowodować powódzie i podtopienia.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.5 Gospodarka wodno-ściekowa

5.1.5.1. Infrastruktura wodociągowa

Na przełomie lat 2018-2022 wzrosła długość sieci wodociągowej o 4,4 km, tj. 10,65%. W 2022 roku stopień podłączonych budynków mieszkalnych do infrastruktury wodociągowej wynosił 87,30%, co pokazuje, iż Gmina miasta Chełmży posiada wysoki stopień zwodociągowania. W tym samym roku odnotowano 15 awarii sieci wodociągowej. Szczegółowe dane przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 20. Sieć wodociągowa na terenie gminy miasta Chełmży w latach 2018-2022²⁴

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2018	2019	2020	2021	2022
Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	41,3	41,5	41,6	41,9	45,7
Liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 095	1 095	1 123	1 154	1 179
Awarie sieci wodociągowej	szt.	36	40	40	17	15
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	394,3	381,0	391,8	394,5	375,2
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na jednego mieszkańca	m ³	27,0	26,3	27,7	28,2	27,1
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do infrastruktury technicznej	%	87,3	87,3	87,3	87,3	87,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <http://bdl.start.gov.pl/BDL/start> (dostęp: 01.07.2024 r.)

Na obszarze miasta Chełmży zlokalizowane są następujące ujęcia wody:

- ul. Bydgoska 4 (pobór wód),
- ul. 3-go Maja 12a (zakład Wodociągów i Kanalizacji w Chełmży – ujęcie wody),
- ul. Bydgoska 4 (Bioetanol AEG Sp. z o.o.²⁵ – ujęcie wody, studnia nr 3a)²⁶.

Na terenie miasta, przy ul. 3 Maja 12a zlokalizowana jest Stacja Uzdatniania Wody²⁷.

Zgodnie z uchwałą nr 542/20 Rady Miasta Torunia z dnia 17 grudnia 2020 r. zmieniającą uchwałę nr 497/20 Rady Miasta Torunia z dnia 20 października 2020 r. na terenie gminy

²⁴ W momencie opracowania dokumentu dane za rok 2023 nie były jeszcze dostępne.

²⁵ Od 1 sierpnia 2024 r. Zakład nie funkcjonuje

²⁶ Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Toruńskiego na lata 2021-2025 przyjęty uchwałą nr 471/2021 Zarządu Powiatu Toruńskiego z dnia 14 października 2021 r.

²⁷ Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z wodociągu Chełmża w 2023 r.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

miasta Chełmży wyznaczono strefę ochrony bezpośredniej ujęcia wody w Chełmży (Decyzja Starosty Toruńskiego z dnia 24.12.2014 r., znak: OS.6341.78.2014.MO).

Na podstawie oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z wodociągu Chełmża w 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Toruniu stwierdził przydatność wody do spożycia przez ludzi.

5.1.5.2. Infrastruktura kanalizacyjna

Zgodnie z danymi GUS w roku 2022 długość czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie miasta wyniosła 41,4 km i na przestrzeni lat 2018-2022 wzrosła o 5,9 km, tj. 16,62%. W tym samym roku liczba budynków mieszkalnych podłączonych do infrastruktury kanalizacyjnej stanowiła 81,3% wszystkich budynków mieszkalnych na terenie Chełmży. Szczegółowe informacje o infrastrukturze kanalizacyjnej prezentuje poniższa tabela.

Tabela 21. Infrastruktura kanalizacyjna miasta Chełmży w latach 2018-2022²⁸

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2018	2019	2020	2021	2022
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	35,5	35,5	35,5	41,1	41,4
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	992	992	992	1 009	1 036
Awarie sieci kanalizacyjnej	szt.	41	30	30	2	4
Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam ³	371,5	385,8	408,6	392,5	371,3
Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury kanalizacyjnej	%	81,3	81,3	81,3	81,3	81,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start> (dostęp: 01.07.2024 r.)

Obszar gminy miasta Chełmży zgodnie z uchwałą nr 497/20 Rady Miasta Torunia z dnia 22 października 2020 r. zmienioną przez uchwałą nr 542/20 Rady Miasta Torunia z dnia 17 grudnia 2020 r. należy do wyznaczonej aglomeracji Toruń o RLM 273 122 z Centralną Oczyszczalnią Ścieków zlokalizowaną na terenie miasta Torunia przy ulicy Szosa Bydgoska nr 49, o średniej dobowej przepustowości $Q_{sr}/d = 60\,000\text{ m}^3/d$ i projektowanej maksymalnej wydajności 447 000 RLM. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest Wisła. Obszar aglomeracji obejmuje: części miasta Torunia, części miasta Chełmży oraz częściowo wsie: Przysiek, Stary Toruń, Rozgarty, Czarne Błoto, Górsk z terenu gminy

²⁸ W momencie opracowania dokumentu dane za rok 2023 nie były jeszcze dostępne.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Zławieś Wielka, Grzywna, Kończewice, Pluskowęsy, Nowa Chełmża, Browina i Głuchowo z terenu gminy Chełmża.

W pozostałej części miasta, niepodłączonej do sieci kanalizacyjnej, podstawową infrastrukturą techniczną w zakresie gospodarki ściekowej stanowią przydomowe oczyszczalnie ścieków i zbiorniki bezodpływowe. W roku 2023 na terenie Chełmży znajdowało się 19 przydomowych oczyszczalni ścieków oraz 163 zbiorniki bezodpływowe²⁹.

5.1.5.3 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa.

Tabela 22. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">— wysoki stopień zwodociągowania miasta,— wysoki stopień skanalizowania miasta,— rosnąca liczba przyłączy do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.	<ul style="list-style-type: none">— występowanie na terenie gminy zbiorników bezodpływowych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">— rozbudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej,— prowadzenie kontroli zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe.	<ul style="list-style-type: none">— ryzyko niewłaściwego zagospodarowania nieczystości ciekłych przez właścicieli,— awarie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.6 Zasoby geologiczne

Rzeźba terenu miasta ukształtowana została w okresie ostatniego zlodowacenia skandynawskiego oraz w okresach późniejszych m.in. w holocenie. Obszar miasta położony jest głównie na falistej wysoczyźnie morenowej o wysokościach względnych 2-5 m i nachyleniach dochodzących do około 5°, poprzecinanej rynnami subglacjalnymi. Dodatkowo do rzeźby terenu należy zaliczyć również antropogeniczne formy ukształtowania terenu utworzone przez człowieka, do których na terenie miasta zaliczyć można głównie nasypy kolejowe i drogowe oraz kanały prowadzące strumienie³⁰.

²⁹ Urząd Miasta Chełmża.

³⁰ Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027 przyjęty uchwałą nr XXXV/279/22 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 9 czerwca 2022 r.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Najgłębsze otwory wiertnicze na terenie Chełmży sięgają stropu kredy. Na nich zalegają osady trzeciorzędowe wykształcone w postaci serii mioceńskiej i plioceńskiej. Seria mioceńska reprezentowana jest przez osady mułkowo-piaszczyste, mułki ilaste, piaski pylaste, a niekiedy ility i w górnej części podkłady węgla brunatnego, natomiast na serię plioceńską składają się ility pstry oraz mułki z licznymi przewarstwieniami piaszczystymi. Na nich zalegają utwory czwartorzędowe³¹.

Rysunek 19. Mapa utworów przypowierzchniowych na obszarze gminy miasta Chełmży

Legenda:

1. Gliny zwałowe, ich zwietrzliny oraz piaski i żwiry lodowcowe.
2. Jeziora i główne rzeki.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL; <http://bdl.lasy.gov.pl/mapy> (dostęp: 01.07.2024 r.)

Obszary górnicze i złoża kopalin

Na obszarze miasta nie występują złoża, tereny i obszary górnicze.

³¹ Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027 przyjęty uchwałą nr XXXV/279/22 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 9 czerwca 2022 r.

Osuwiska

Osuwisko jest przemieszczeniem mas ziemnych, powierzchniowej zwietrzliny i mas skalnych podłoża spowodowanym siłami przyrody lub działalnością człowieka.

Zgodnie z mapą dostępną na stronie Państwowego Instytutu Geologicznego (System Ostry Przeciwosuwiskowej SOPO), na terenie miasta nie zostały przeprowadzone badania w kierunku zagrożeń geologicznych, w tym zagrożeń osuwania się mas ziemnych/skalnych.

5.1.6.1 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne.

Tabela 23. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne

Mocne strony	Słabe strony
— brak	— brak złóż kruszyw naturalnych i obszarów górniczych, — brak prowadzonych badań w kierunku zagrożeń geologicznych, w tym zagrożeń osuwania się mas ziemnych/skalnych.
Szanse	Zagrożenia
— podejmowanie działań zapobiegawczych przemieszczaniu się mas ziemnych.	— niewystarczające środki finansowe na inwestycje z zakresu ochrony powierzchni ziemi, — ryzyko występowania miejsc nielegalnej eksploatacji kopalni.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.7 Gleby

Jakość gleb w istotny sposób wpływa na potencjał jednostek samorządu terytorialnego. Gleby dobrej jakości oznaczają nie tylko zdrowe i wysokie plony, ale także warunkują prawidłowy rozwój człowieka, gdyż wraz z pożywieniem roślinnym i zwierzęcym dostarczają odpowiedniej ilości wysokokalorycznych składników odżywczych, witamin, substancji mineralnych, niezbędnych do budowy i właściwego funkcjonowania organizmu. Razem z pożywieniem człowiek pobiera składniki korzystne, jak i niekorzystne dla swego rozwoju. Jakość gleb ma wpływ na rozmieszczenie upraw rolniczych, ale zależy ona również od odpowiedniej wilgotności, nawożenia mineralno-organicznego, warunków termicznych oraz opadów atmosferycznych.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Na stan gleb wpływają głównie czynniki pochodzenia antropogenicznego:

- intensywne rolnictwo – stosowanie wysoko wydajnych maszyn, technik uprawy i hodowli, nadmierne wykorzystywanie nawozów mineralnych i środków ochrony roślin, co może prowadzić do degradacji chemicznej gleb (przeciążenie nadmierną ilością substancji chemicznych, w tym metalami ciężkimi, co prowadzi do zakwaszenia, zasolenia, alkalizacji, zmian jakościowych i ilościowych w próchnicy) oraz degradacji fizycznej gleb (utrata określonej masy gleby, zmiany struktury gleby, nadmierne zagęszczenie i niekorzystne zmiany stosunków wodnych, erozja spowodowana niewłaściwym użytkowaniem gruntów),
- działalność zakładów produkcyjno-usługowych – przyczyniająca się głównie do degradacji chemicznej gleb, na skutek emisji szkodliwych substancji do atmosfery, odprowadzania ścieków,
- komunikacja i transport samochodowy – przyczyniający się do zanieczyszczenia gleb położonych w bezpośrednim sąsiedztwie intensywnie użytkowanych szlaków komunikacyjnych (degradacja chemiczna).

Ponadto negatywny wpływ na jakość gleb wywierają: składowanie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych, wypalanie traw, palenie odpadów na powierzchni ziemi, odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków do środowiska, nieszczelne szamba.

Nasilające się stałe wpływy różnorodnych form działalności rolniczej, usługowej i urbanizacyjnej przyczyniają się do znacznych zmian w naturalnych warunkach glebowych. Zmiany te przejawiają się w postaci szeregu form degradacji pokrywy glebowej i prowadzą do wytworzenia gleb o zmienionym profilu i właściwościach fizykochemicznych. Procesy degradacji gleb związane są przede wszystkim z:

- rejonami intensywnej produkcji rolnej i hodowlanej,
- intensywnej melioracji gleb,
- rejonami budowy nowych osiedli mieszkaniowych,
- trasami komunikacyjnymi,
- terenami eksploatacji kopalni lub wyrobisk poeksploatacyjnych.

Przekształcenia mechaniczne gleb powodowane są przez zabudowę terenu, utwardzanie i ubicie podłoża, zdjęcie pokrywy glebowej lub jej wymieszanie z elementami obcymi (np. gruzem budowlanym) oraz w wyniku formowania wykopów i wyrównań. Ważnym czynnikiem jest emisja zanieczyszczeń powietrza i opad zanieczyszczeń oraz procesy chemicznej degradacji gleb przez niewłaściwie prowadzoną gospodarkę ściekową i odpadową.

Jednym z głównych problemów związanym z uprawą gleb jest ich zakwaszenie. Skutkiem zakwaszenia jest m.in. zmniejszenie się żyzności i jakości gleby. Przyczyny zakwaszenia

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

możemy podzielić na dwie grupy: naturalne oraz antropogeniczne, przy czym należy zwrócić uwagę, że kwasowość najczęściej powodowana jest przez te pierwsze. Do naturalnych, wynikających z procesów przyrodniczych zalicza się erupcje wulkaniczne i ekshalacje, pożary lasów, procesy utleniania, humifikacja (powstawanie próchnicy w glebach) oraz inne naturalne czynniki glebowo-klimatyczne. Natomiast przyczynami antropogenicznymi są te wywołane przez człowieka. Do najważniejszych należą wszelkiego rodzaju zanieczyszczenia powietrza, intensywny chów zwierząt użytkowych czy stosowanie fizjologicznie kwaśnych nawozów mineralnych.

Obszar Chełmży w większości pokrywają gleby brunatne wyługowane, które występują w jej części południowo-zachodniej i północnej oraz zlokalizowane w części południowo-wschodniej gleby bielicowe. Dodatkowo wśród gleb brunatnych występują płyty czarnych ziem, a w obniżeniach terenu i obszarach podmokłych – gleby torfowo-mułowe, wykorzystywane jako użytki zielone³².

Badania monitoringowe gleb

Monitoring chemizmu gleb gruntów ornych Polski w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzi Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach – Państwowy Instytut Badawczy na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. Obowiązek prowadzenia badań wynika z zapisów krajowych aktów prawnych m.in. ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2024 poz. 54 ze zm.).

Na terenie miasta nie jest zlokalizowany stały punkt pomiarowo-kontrolny, w związku z czym jednostka nie jest objęta monitoringiem chemizmu gleb ornych realizowanych w ramach obowiązującego Państwowego Monitoringu Środowiska.

Na terenie miasta nie wystąpiły historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi.

5.1.7.1 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Gleby.

³² Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027 przyjęty uchwałą nr XXXV/279/22 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 9 czerwca 2022 r.

Tabela 24. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Gleby

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — występowanie średnich jakościowo gleb, — brak prowadzenia działalności szczególnie uciążliwej na środowisko na terenie miasta. 	<ul style="list-style-type: none"> — brak punktu monitoringu chemizmu gleb ornych na obszarze miasta, — zanieczyszczenia gleb spowodowane korzystaniem ze zbiorników bezodpływowych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa, — popularyzacja rolnictwa ekologicznego, — stopniowa likwidacja szamb. 	<ul style="list-style-type: none"> — postępująca urbanizacja i fragmentacja terenu, — erozja wodna i wietrzna.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Gospodarka odpadami jest jednym z ważniejszych zadań w kwestii ochrony środowiska. Niewłaściwe postępowanie z odpadami wywiera negatywny wpływ na otaczającą przyrodę, zdrowie ludzi oraz warunki bytowe. Z tego powodu istotne jest prowadzenie racjonalnej gospodarki odpadami oraz ograniczenie ich powstawania.

Na obszarze miasta obowiązuje *Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy miasta Chełmży*, który określa szczegółowe zasady w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie miasta, głównie poprzez ustalenie m.in.:

1. Wymagań w zakresie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych obejmujących co najmniej: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady;
2. Rodzajów i minimalnej pojemności pojemników lub worków przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, w tym na terenach przeznaczonych do użytku publicznego oraz drogach publicznych, warunków rozmieszczenia tych pojemników i worków oraz utrzymania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym;
3. Zasad dotyczących częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz terenów przeznaczonych do użytku publicznego;
4. Wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami;
5. Obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mające na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku;

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

6. Wymagań odnośnie utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej;
7. Obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji oraz terminów jej przeprowadzania.

Zgodnie z przyjętym przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego „Planem Gospodarki Odpadami Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2016-2022 z perspektywą na lata 2023-2028”, miasto Chełmża wchodzi w skład Regionu Wschodniego, obejmującego powiaty: brodnicki, chełmiński, golubsko-dobrzyński, lipnowski, rypiński, toruński, wąbrzeski, włocławski, zamieszkałego przez ok. 357 tys. mieszkańców. Regionalnymi instalacjami przetwarzania odpadów komunalnych, zwanymi danej RIPOK, dla Regionu są następujące instalacje:

1. Osnowo II (sortownia, instalacja do kompostowania oraz stabilizacji frakcji biodegradowalnej), Osnowo I (w zakresie składowania), których zarządcą jest Zakład Usług Miejskich ZUM Sp. z o.o. w Chełmnie, ul. Przemysłowa 8, 86-200 Chełmno,
2. Niedźwiedź (sortownia, kompostowania odpadów zielonych, składowisko, planowana instalacja do przetwarzania odpadów biodegradowalnych), której zarządcą jest Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych i Mieszkaniowych, ul. Matejki 13, 87-200 Wąbrzeźno,
3. Puszcza Miejska (mechaniczno-biologiczne przetwarzanie odpadów komunalnych, przetwarzanie odpadów zielonych i innych bioodpadów, sortownia odpadów komunalnych), której zarządcą jest Regionalny Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych „Rypin” Sp. z o.o., Puszcza Miejska 24, 87-500 Puszcza Miejska,
4. Lipno (mechaniczno-biologiczne przetwarzanie odpadów komunalnych, przetwarzanie odpadów zielonych i innych bioodpadów, sortownia odpadów komunalnych), której zarządcą jest Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Lipnie Sp. z o.o., ul. Kard. Wyszyńskiego 47, 87-600 Lipno.

W związku z faktem, iż moce przerobowe wskazanych instalacji, określone w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami, w zupełności zabezpieczają zapotrzebowanie regionu, nie zachodzi konieczność działań inwestycyjnych ze strony Gminy Miasta Chełmży w zakresie budowy nowej instalacji do zagospodarowywania odpadów.

Na terenie Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Chełmży zlokalizowany jest w pełni wyposażony w niezbędną infrastrukturę Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), do którego właściciele nieruchomości mogą samodzielnie dostarczać, w ramach wnoszonej na rzecz Urzędu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, takie odpady komunalne jak: przeterminowane leki, zużyte baterie, zużyte akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne, wytworzone przez

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

mieszkańców pochodzące z drobnych remontów nieruchomości zamieszkałych, chemikalia, zużyte opony, tekstylia i odzież, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych, powstałe w gospodarstwie domowym, w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki. Do PSZOK-u można również samodzielnie dostarczyć pozostałe odpady komunalne zebrane w sposób selektywny, tj. bioodpady (wyłącznie zielone), papier i tekturę, szkło, tworzywa sztuczne, metale oraz opakowania wielomateriałowe. PSZOK nie przyjmuje niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Dla porównania zmian na przestrzeni 5 lat w gospodarowaniu odpadami przeanalizowano rok 2019 oraz rok 2023.

Z terenu gminy miasta Chełmży w latach tych zebrano następujące masy odpadów:

- **2019 r.** – 5 130,850 Mg (niesegregowane – 2 282,340 Mg, segregowane – 2 848,510 Mg),
- **2023 r.** – 4 753,6220 Mg (niesegregowane – 2 753,9800 Mg, segregowane – 1 999,6420 Mg).

Zauważalny jest spadek ogólnej masy zebranych odpadów o 377,228 Mg, co stanowi 7,35% redukcji w ciągu na przestrzeni 5 lat. W latach 2019-2023 w gminie miasta Chełmży zauważalny jest ogólny spadek masy zebranych odpadów, ale jednocześnie wzrost ilości odpadów niesegregowanych i spadek ilości odpadów segregowanych. Zmniejszenie masy odpadów segregowanych jest częściowo wynikiem ogólnego zmniejszenia ilości generowanych odpadów. Mimo to, istnieje potrzeba dalszej poprawy systemu segregacji odpadów i edukacji mieszkańców na temat postępowania z odpadami.

Tabela 25. Masa odpadów w podziale na poszczególne frakcje w roku 2019 oraz roku 2023

Kod odpadu	Rodzaje odpadów	2019	2023
Odpady komunalne zebrane selektywnie			
10 01 01	Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów (z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 10 01 04)	0,000	0,000
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	104,768	216,040
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	276,782	363,784
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	0,000	0,000
15 01 07	Opakowania ze szkła	258,980	0,000
16 01 03	Zużyte opony	10,360	10,420

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Kod odpadu	Rodzaje odpadów	2019	2023
16 02 16	Elementy usunięte z zużytych urządzeń inne niż wymienione w 16 02 15	0,000	0,025
17 04 02	Aluminium	0,000	0,000
17 04 05	Żelazo i stal	1,930	3,460
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02, 17 09 03	486,120	397,160
20 01 10	Odzież	0,000	0,000
20 01 11	Tekstylia	0,000	0,000
20 01 21	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,000	0,066
20 01 23	Urządzenia zawierające freony	4,040	7,636
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,230	0,440
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,110	0,119
20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	5,573	3,106
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	5,777	10,806
20 01 39	Tworzywa sztuczne	0,000	0,000
ex 20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny-popioły	402,060	6,660
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1 238,900	842,020
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	52,880	137,900
20 01 33	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	0,000	0,000
Łącznie		2 848,510	1 999,642
Odpady komunalne zebrane w sposób zmieszany (niesegregowany)			
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	2 282,340	2 753,9800
19 12 12	Inne odpady, w tym zmieszane substancje i przedmioty z	0,000	0,000

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Kod odpadu	Rodzaje odpadów	2019	2023
	mechanicznej obróbki odpadów		
Łącznie		2 282,340	2 753,980

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta Chełmży za rok 2019 i rok 2023

Ponadto w 2023 r. na terenie gminy miasta Chełmży zbierano odpady komunalne przez podmioty prowadzące punkty skupu. W poniższej tabeli wskazano masę tych odpadów w podziale na poszczególne frakcje odpadów.

Tabela 26. Odpady komunalne zebrane w Punktach Skupu

Kod odpadu	Nazwa odpadu	Masa odpadu [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	0,000
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	16,871
15 01 04	Opakowania z metali	21,906
17 04 05	Żelazo i stal	1 947,833
17 04 01	Miedź, mosiądz, stal	34,998
17 04 11	Kable inne niż wymienione w 17 04 10	0,653
17 04 06	Cyna	0,171
17 04 02	Aluminium	57,454
17 04 03	Ołów	1,337
17 04 04	Cynk	0,783
17 04 07	Mieszanki metali	14,353
Łącznie		2 096,359

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta Chełmży za rok 2023
Zmieszane odpady komunalne, zarówno w 2019, jak i 2023 roku zostały zagospodarowane w Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych Osnowo 1, gmina Chełmno, zgodnie z procesem odzysku R12, tj. wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów R1 – R11. Procesy te opisano w poniższej tabeli.

R1	Wykorzystanie głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii
R2	Odzysk/regeneracja rozpuszczalników
R3	Recykling lub regeneracja substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania)
R4	Recykling lub odzysk metali i związków metali
R5	Recykling lub odzysk innych materiałów nieorganicznych
R6	Regeneracja kwasów lub zasad

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

R7	Odzysk składników stosowanych do redukcji zanieczyszczeń
R8	Odzysk składników z katalizatorów
R9	Powtórna rafinacja oleju lub inne sposoby ponownego użycia olejów
R10	Obróbka na powierzchni ziemi przynosząca korzyści dla rolnictwa lub poprawę stanu środowiska
R11	Wykorzystywanie odpadów uzyskanych w wyniku któregośkolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1 – R10
R12	Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1 – R11

Zgodnie z art. 3b i 3c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach jednostki samorządowe zobowiązane zostały do:

- 1) ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania;
- 2) osiągnięcia poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła;
- 3) osiągnięcia poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w załączniku określa dopuszczalne poziomy masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, które gmina była obowiązana osiągnąć w poszczególnych latach, do 16 lipca 2020 roku.

Dla 2019 roku przedmiotowy poziom został określony na 40%. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania uznaje się za osiągnięty, jeżeli w roku rozliczeniowym jest równy bądź mniejszy niż dopuszczalne wartości wynikające z cytowanego rozporządzenia.

W roku 2019 Gmina Miasta Chełmży osiągnęła poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w wysokości 3,82%. Zatem dopuszczalny poziom ograniczenia wskazanej masy odpadów komunalnych przekazywanych do składowania nie został przekroczony.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych określa:

- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła – dla 2019 roku wyznaczono poziom wynoszący 40%,

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

- poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe – dla 2019 roku wyznaczono poziom wynoszący 60%.

W roku 2019 Gmina Miasta Chełmży osiągnęła:

1. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła – 32,56%,
2. Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami, innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne – 100,00%.

W 2019 roku wymagane ww. rozporządzeniem poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami wybranych frakcji odpadów komunalnych zostały osiągnięte tylko w części, tj. dla frakcji innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Zgodnie z art. 3b ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach jednostki samorządowe zobowiązane są osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 35% wagowo za rok 2023.

W 2023 r. gmina miasta Chełmży osiągnęła poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości 30,52%, tj. **wymagany na ten rok poziom wynoszącego co najmniej 35% nie został osiągnięty**. Wyżej wymienione poziomy obliczane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, za rok 2021 i lata kolejne.

Na podstawie art. 3b ust. 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach jednostki samorządowe zobowiązane są nie przekraczać poziomu składowania w wysokości:

- 1) 30% wagowo - za każdy rok w latach 2025-2029;
- 2) 20% wagowo - za każdy rok w latach 2030-2034;
- 3) 10% wagowo - w 2035 r. i za każdy kolejny rok w latach następnych.

Osiągnięty przez gminę miasta Chełmży poziom składowania odpadów komunalnych w 2023 r. wyniósł 22,80%.

Zgodnie z art. 3c ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach jednostki samorządowe zobowiązane są ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania uznaje się

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

za osiągnięty, jeżeli w roku rozliczeniowym jest równy bądź mniejszy niż dopuszczalne wartości.

W roku 2023 gmina miasta Chełmży osiągnęła poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w wysokości 0,00%. Ww. poziom oblicza się zgodnie z wytycznymi zawartymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15.12.2017 r w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

Na terenie gminy miasta Chełmży nie ma zlokalizowanych składowisk odpadów komunalnych lub przemysłowych. Okresowo pojawiają się jednak miejsca gromadzenia odpadów w miejscach niedozwolonych.

Do gospodarki odpadami zaliczyć należy również kwestie utylizacji azbestu i wyrobów zawierających azbest. Azbest stanowi zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzi, gdy ulegnie uszkodzeniu np. (łamanie, cięcie) lub gdy dojdzie do jego korozji. Wynikiem wskazanych procesów jest uwalnianie włókien tego minerału do powietrza i możliwość ich wdychania, dostawania się do układu oddechowego i uszkodzania pęcherzyków płucnych.

Na terenie gminy miasta Chełmży obowiązuje „Program oczyszczania Miasta Chełmży z azbestu” przyjęty uchwałą nr VI/49/19 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 25 kwietnia 2019 r.

Suma unieszkodliwionego azbestu dotychczas wynosi 114 652 kg, ilość zinwentaryzowanego azbestu 954 030 kg, zatem pozostałego do unieszkodliwienia – 839 378 kg³³. Oznacza to, iż unieszkodliwiono 12,02% zinwentaryzowanego azbestu.

Na rysunku poniżej przedstawiono lokalizację wyrobów azbestowych rozmieszczonych na terenie gminy miasta Chełmży wraz z pilnością ich usunięcia.

³³ <https://bazaazbestowa.gov.pl/> (dostęp: 02.07.2024 r.)

**Rysunek 20. Lokalizacja wyrobów azbestowych na terenie gminy miasta
Chełmży wraz z pilnością ich usunięcia**

Legenda:

Wyroby azbestowe według stopnia pilności usunięcia:

- Usunięte
- I stopień
- II stopień
- III stopień

Źródło: Baza Azbestowa, <https://esip.bazaazbestowa.gov.pl/> (dostęp: 02.07.2024 r.)

Gmina Miasta Chełmży podejmuje skuteczne i zrównoważone działania w zakresie gospodarki odpadami, co przyczynia się do ochrony środowiska, zgodnie z obowiązującymi regulacjami krajowymi i unijnymi. Konieczne jest jednak stałe monitorowanie i dostosowywanie działań, zwłaszcza w kontekście trudności związanych z odpadami niebezpiecznymi, takimi jak azbest.

5.1.8.1 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.

Tabela 27. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania oraz poziom składowania odpadów komunalnych, — brak składowisk odpadów komunalnych i przemysłowych, — brak nielegalnych wysypisk. 	<ul style="list-style-type: none"> — nieosiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia, — niewystarczający stopień usunięcia wyrobów azbestowych na terenie miasta.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — ciągła edukacja i podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców, — dofinansowanie usuwania wyrobów zawierających azbest ze środków zewnętrznych. 	<ul style="list-style-type: none"> — rosnące koszty systemu gospodarowania odpadami, — powstawanie dzikich wysypisk.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.9 Zasoby przyrodnicze

Tereny leśne gminy miasta Chełmży zarządzane są przez Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń.

Główną szatę roślinną na terenie gminy miasta Chełmży stanowi zieleń urządzonej oraz pasy roślinności przybrzeżnych występujące się przy jeziorach oraz rzece.

Tereny zieleni urządzonej definiuje się jako tereny wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, pełniące funkcje publiczne, a w szczególności parki, zieleńce, promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe, cmentarze, zieleń towarzysząca drogom na terenie zabudowy, placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom, składowiskom, lotniskom, dworcom kolejowym oraz obiektom przemysłowym.

Obszary zielone modyfikują lokalne warunki klimatyczne, ale także oczyszczają atmosferę z zanieczyszczeń stałych i gazowych, regulują stosunek CO₂ i O₂ w atmosferze, wytłumiają hałas oraz stanowią miejsce wypoczynku i rekreacji. Rola terenów zielonych wiąże się również ze zwiększaniem różnorodności biologicznej oraz wpływem na walory estetyczne krajobrazu.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Do ważniejszej zieleni urządzonej na terenie miasta zaliczyć można przede wszystkim parki spacerowo-wypoczynkowe.

Do głównych gatunków przyjeziornych i rzeki Fryby występujących na terenie miasta należy m.in. turzycza brzegowa, sitowie jeziorne, trzcina pospolita i pałka wodna, natomiast do roślinności podwodnej: wywłócznik kłosowy, ramienice i rogatek³⁴.

Na obszarze miasta, w związku z dużą urbanizacją i niewielką liczbą terenów zielonych, występuje uboga fauna. Do głównych gatunków bytujących w miejscowości należą m.in. owady, drobne ssaki (przeważnie gryzonie) oraz ptaki. Obszarem o najcenniejszych walorach faunistycznych jest przede wszystkim J. Chełmżyńskie, gdzie bytują takie gatunki jak m.in. łyska, perkoz dwuczuby, krzyżówka czy łabędź niemy³⁵.

Formami ochrony przyrody w Polsce, w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Pomniki przyrody – pojedynczy twór przyrody ożywionej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie. Celem ochrony ustanowionego użytku ekologicznego jest zachowanie unikatowych zasobów genowych.

Zgodnie z danymi w rejestrze pomników przyrody w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody na terenie miasta znajduje się 1 pomnik przyrody. Jest to drzewo – Dąb szypułkowy (*Quercus robur*), zlokalizowany przy ul. Dąbrowskiego 1. Ustanowiony został zarządzeniem nr 35/79 Wojewody Toruńskiego z dnia 19 grudnia 1979 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej w Toruniu z 15.03.1980 r., nr 1 poz. 6).

W stosunku do pomników przyrody obowiązują przepisy z art. 45 ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. 2023 poz. 1336 ze zm.), które zakazują:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru,

³⁴ Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027 przyjęty uchwałą nr XXXV/279/22 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 9 czerwca 2022 r.

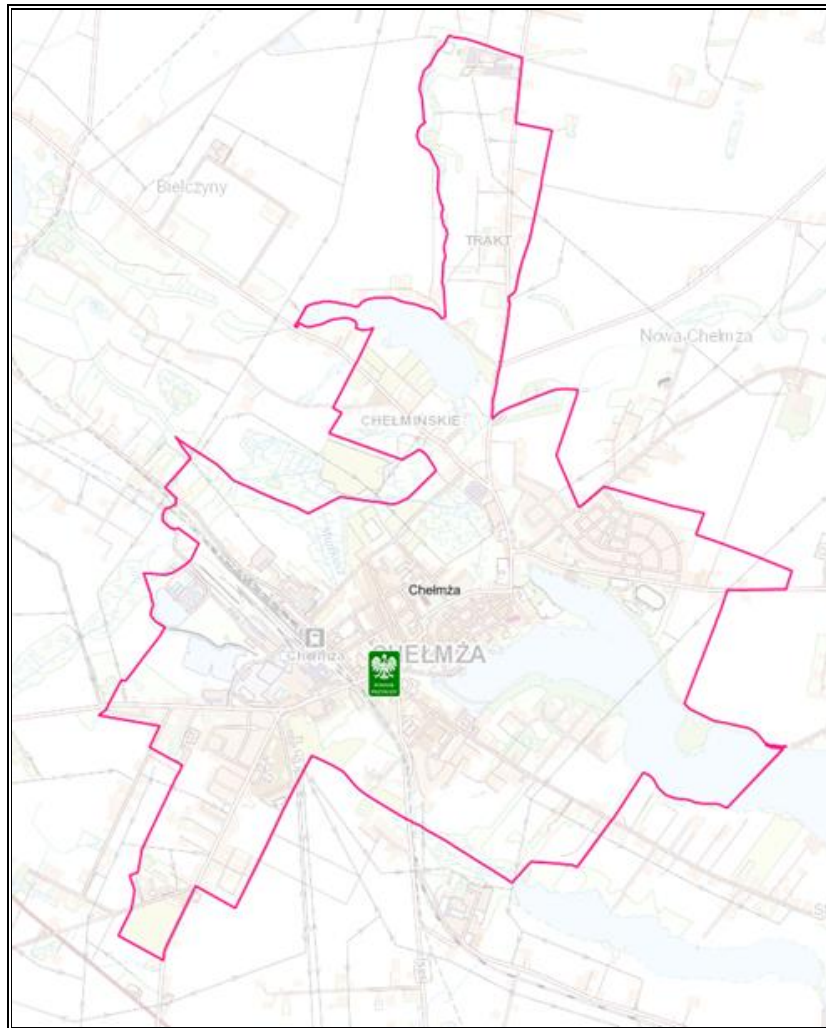
³⁵ Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027 przyjęty uchwałą nr XXXV/279/22 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 9 czerwca 2022 r.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych,
- 3) uszkodzania i zanieczyszczania gleby,
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej,
- 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodnoblotnych,
- 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych,
- 7) zmiany sposobu użytkowania ziemi,
- 8) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu,
- 9) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką,
- 10) zbioru, niszczenia, uszkodzania roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych,
- 11) umieszczania tablic reklamowych.

Ustalenia Programu Ochrony Środowiska dla gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 nie będą naruszać zakazów uwzględnionych w art. 45 ust. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody dotyczących zakazów związanych z pomnikami przyrody.

Rysunek 21. Położenie pomnika przyrody na terenie gminy miasta Chełmży

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Geoportal, <http://mapy.geoportal.gov.pl/>
(dostęp: 02.07.2024 r.)

Korytarz ekologiczny jest obszarem, który umożliwia migrację roślin, zwierząt lub grzybów. Tworzą go liniowe pasy lasów, terenów porośniętych krzewami lub trawami umożliwiające zwierzętom, roślinom i grzybom przemieszczanie się oraz dające schronienie i dostęp do pożywienia.

Według Mapy korytarzy ekologicznych 2005 oraz Mapy korytarzy ekologicznych 2012 przez teren gminy miasta Chełmży nie przebiegają korytarze ekologiczne.

W celu skutecznej ochrony środowiska naturalnego w gminie mieście Chełmży, ważne jest zwiększanie świadomości mieszkańców na temat przyrody i konieczności jej ochrony. Organizacja działań edukacyjnych i promocyjnych może przyczynić się do zaangażowania społeczności lokalnej. Istotne jest zachowanie i rozwijanie zadrzewień w celu zapewnienia zrównoważonego rozwoju zasobów przyrody.

5.1.9.1 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Zasoby przyrodnicze.

Tabela 28. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Zasoby przyrodnicze

Mocne strony	Słabe strony
— występowanie pomnika przyrody na terenie miasta.	— brak korytarzy ekologicznych na terenie miasta, — podatność zasobów przyrody na zanieczyszczenia środowiska.
Szanse	Zagrożenia
— programy i akcje edukacyjno-informacyjne o potrzebie ochrony przyrody, — prowadzenie nasadzeń drzew, zabiegów pielęgnacyjnych w lasach, — zalesianie, — renowacje i utrzymanie terenów zielonych, — zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pożarowego obszarów leśnych.	— postępująca urbanizacja, — zmiany klimatyczne powodujące przekształcenia w ekosystemach, — ekspansja gatunków obcych.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.10 Zagrożenia poważnymi awariami

Zagadnienia związane z poważnymi awariami zostały uregulowane przede wszystkim w ustawie Prawo ochrony środowiska (IV „Poważne awarie”). Definicja ustawowa określa poważną awarię jako „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem” (art. 3, ust. 23).

Zakładem stwarzającym zagrożenie awarią przemysłową jest każdy zakład, na którego terenie znajdują się substancje niebezpieczne, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi lub środowiska. Ze względu na rodzaj i ilość substancji niebezpiecznych zakłady dzielimy, zgodnie z art. 248, ust. 1 u.p.o.ś., na:

- zakłady o zwiększonym ryzyku;
- zakłady o dużym ryzyku.

Zgodnie z opublikowanym przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska wykazem zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR) oraz

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR) według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. na obszarze gminy miasta Chełmży nie funkcjonują takie zakłady.

Zagrożenie dla mieszkańców i środowiska naturalnego miasta stanowić może także transport substancji niebezpiecznych w ruchu drogowym. Występowanie w granicach administracyjnych miasta ważnych szlaków komunikacyjnych stanowi nie tylko potencjał jej rozwoju, ale także zwiększa możliwość wystąpienia zagrożeń związanych z transportem substancji niebezpiecznych. Główny ruch samochodowy na obszarze miasta skupiony jest na drodze wojewódzkiej nr 515 oraz drodze wojewódzkiej nr 589.

Wśród innych zagrożeń, można wyróżnić także: zagrożenia chemiczne (zagrożenie toksycznymi środkami przemysłowymi i innymi substancjami chemicznymi), biologiczne: epidemie, epizootie (plagi zwierzęce), epifitozy (choroby populacji roślinnej) oraz awarie urządzeń infrastruktury technicznej (gazowe, energetyczne).

Na terenie gminy miasta Chełmży w ostatnim czasie nie wystąpiły zdarzenia o znamionach poważnej awarii.

5.1.10.1 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami.

Tabela 29. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami

Mocne strony	Słabe strony
— brak zakładów przemysłowych o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.	— transport drogowy i kolejowy ładunków niebezpiecznych (ryzyko awarii podczas transportu substancji niebezpiecznych).
Szanse	Zagrożenia
— edukacja społeczeństwa na temat postępowania podczas wystąpienia poważnej awarii, — doposażenie służb odpowiadających za bezpieczeństwo na terenie gminy, — rozwój systemów powiadamiania o zagrożeniach.	— zdarzenia losowe w zakładach pracy, — małe prawdopodobieństwo przewidzenia możliwości wystąpienia poważnej awarii.

Źródło: Opracowanie własne

5.2 Zagadnienia horyzontalne

Zgodnie z wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, w ramach każdego obszaru interwencji należy uwzględnić zagadnienia horyzontalne: adaptację do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, działania edukacyjne oraz monitoring środowiska.

5.2.1 Adaptacja do zmian klimatu

Występujące w ostatnich kilku dekadach skutki zmieniającego się klimatu, zwłaszcza wzrostu temperatury, częstotliwości i nasilania zjawisk ekstremalnych, systematycznie się pogłębiają. Stanowią tym samym zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju wielu krajów na świecie, w tym także dla Polski. Konieczne jest zatem podjęcie działań na rzecz dostosowania się (adaptacji) do prognozowanych skutków zmian klimatu, które powinny być realizowane jednocześnie z działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych (mitygacja).

Gmina miasta Chełmży, zgodnie z regionalizacją rolniczo-klimatyczną wg W. Okołowicza i D. Martyn, znajduje się w obrębie zaliczanym do nadwiślańskiego regionu klimatycznego. Klimat na tym terenie określany jest, jako umiarkowany, ciepły, przejściowy, który kształtowany jest przez ścierające się pomiędzy sobą wpływy oceaniczne i kontynentalne. Charakteryzuje się on z tego powodu dużą zmiennością pogody. Suche, upalne lato i mroźna zima to domena przewagi wpływów klimatu lądowego (kontynentalnego), natomiast deszczowe lato i ciepła zima pojawiają się, gdy przewagę uzyskują masy powietrza znad oceanu. Średnioroczna suma opadów na obszarze miasta wynosi około 550 mm. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi około 8-9°C. Usłonecznienie na tym obszarze wynosi ok. 1 650 h³⁶. Okres wegetacyjny, tj. liczba dni ze średnią dobową temperaturą powyżej 5°C wynosi natomiast 225-230 dni³⁷. Na analizowanym obszarze dominują wiatry zachodnie, północno-zachodnie i południowo-zachodnie³⁸.

Dokument pn. „Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA2020) stanowi odpowiedź na walkę ze zmianami klimatu, a jego głównym celem jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu. Ponadto uruchomiona została strona internetowa klimada.mos.gov.pl, na której znajdują się informacje dotyczące adaptacji do zmian klimatu.

³⁶ <https://klimat.imgw.pl/> (dostęp: 01.07.2024 r.)

³⁷ <https://zpe.gov.pl/a/przeczytaj/D1HSjTFmV> (dostęp: 01.07.2024 r.)

³⁸ Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027 przyjęty uchwałą nr XXXV/279/22 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 9 czerwca 2022 r.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Według SPA2020 do najważniejszych negatywnych skutków zmian klimatu w skali regionalnej zaliczyć należy niekorzystne zmiany warunków hydrologicznych, zwiększenie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof (silne wiatry, incydentalne trąby powietrzne, wyładowania atmosferyczne, ulewne deszcze, wzrost okresów upalnych).

W związku z postępującymi zmianami klimatu nie można wykluczyć pojawienia się w przyszłości niekorzystnych skutków w postaci: wichur, ulewnych deszczy, mrozów, susz itp., które powodują duże szkody i ograniczenia w środowisku. Gwałtowne i negatywne zjawiska wynikające ze zmian klimatu występują coraz częściej, dlatego istotne jest przygotowanie miasta i jej infrastruktury na zmiany klimatu.

Prowadzenie działań mitygacyjnych i adaptacyjnych do zachodzących zmian klimatu przez samorządy lokalne zależy od działań podejmowanych w skali międzynarodowej, które następnie wytyczają kierunki zmian w zakresie prawa krajowego oraz miejscowego. Miasto może również inicjować i wprowadzać własne rozwiązania.

Gminy posiadają uprawnienia do kształtowania i tworzenia polityki ekologicznej za pomocą obowiązujących przepisów. Podstawą podejmowania działań proekologicznych w gminach są przepisy m.in.:

- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
- ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

Poza obowiązkowymi działaniami wynikającymi z przepisów prawa, gminy mogą wprowadzać dodatkowe inicjatywy. Wśród przykładowych działań mających pozytywny wpływ na środowisko można wskazać:

- angażowanie mieszkańców, m.in. poprzez prowadzenie działań edukacyjnych na terenie gminy – organizacja warsztatów oraz konkursów o tematyce proekologicznej,
- wyodrębnienie w budżecie gminy środków finansowych na realizację projektów klimatyczno-środowiskowych,
- prowadzenie mobilnych punktów odbioru odpadów, np. elektroodpadów,
- prowadzenie bezpłatnych punktów doradztwa energetycznego,
- wykorzystywanie energii odnawialnej do zasilania infrastruktury gminnej,
- ograniczanie strat ciepła poprzez termomodernizację budynków gminnych, modernizację lub wymianę indywidualnych źródeł ciepła,
- zwiększenie udziału powierzchni biologicznie czynnej,
- wprowadzanie zielonej infrastruktury w mieście (np. zielone dachy, ogrody deszczowe),

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

- stworzenie systemu ostrzegania i informowania o zagrożeniach związanych ze zmianami klimatu.

W celu adaptacji do zmian klimatu i ograniczenia negatywnych skutków związanych wystąpieniem ulewnych deszczy czy roztopów po dużych opadach śniegu, a także dla zabezpieczenia przeciwpowodziowego i przeciwdziałania suszy należy zwiększać pojemność retencyjną zlewni, w tym m.in. poprzez budowanie zbiorników retencyjnych. Istotna jest także systematyczna konserwacja rowów melioracyjnych oraz działania z zakresu małej retencji obejmujące np. budowę niewielkich zbiorników, oczek wodnych i stawów, ale również zadrzewianie.

Zaplanowane w Programie Ochrony Środowiska zadania mają na celu mitygację oraz adaptację do zmian klimatu i ograniczenie negatywnych skutków tych zmian.

5.2.2 Działania edukacyjne w zakresie ochrony środowiska

Zgodnie z przepisem art. 77 z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2024 poz. 54 ze zm.) problematykę ochrony środowiska uwzględnia się w podstawach programowych kształcenia ogólnego dla wszystkich typów szkół. Obowiązkiem tym ustawodawca objął również organizatorów kursów prowadzących do uzyskania kwalifikacji zawodowych i środki masowego przekazu, które są obowiązane kształtować pozytywny stosunek społeczeństwa do ochrony środowiska oraz popularyzować zasady tej ochrony w publikacjach i audycjach. Konstytucyjnych podstaw dla realizacji edukacji ekologicznej należy upatrywać w zasadzie zrównoważonego rozwoju (art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polski z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483) oraz w generalnym obowiązku każdego obywatela do dbałości o stan środowiska, oraz odpowiedzialności za spowodowane przez siebie jego pogorszenie określone w art. 86 Konstytucji RP.

W szkołach na terenie gminy miasta Chełmży przeprowadzane są m.in.: konkursy ekologiczne, przekazywane są informacje z zakresu ochrony środowiska, zbiórki i utylizacja odpadów, czy zajęcia plenerowe. Ponadto, na stronach internetowych zamieszczane są informacje w celu podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców.

Proponowane zadania w zakresie edukacji ekologicznej to:

- kontynuacja konkursów i organizowanie warsztatów edukacyjnych w szkołach w celu zwiększania świadomości ekologicznej mieszkańców,
- kontynuacja akcji informacyjno-edukacyjnych w zakresie właściwego postępowania z odpadami oraz ograniczenia ich powstawania,
- tworzenie ścieżek edukacyjnych na terenie miasta i organizowanie zajęć plenerowych dla dzieci i młodzieży w celu ochrony zasobów przyrodniczych,

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

- prowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnych z zakresu gospodarki niskoemisyjnej, odnawialnych źródeł energii oraz walki ze smogiem podczas imprez plenerowych,
- promowanie transportu zbiorowego i rowerowego.

5.2.3 Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska są pojęciem, które zostało zdefiniowane w art. 104 ust. 2 w byłej ustawie z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska jako zagrożenie spowodowane gwałtownym zdarzeniem, które nie jest klęską żywiołową, które może wywołać znaczne zniszczenie środowiska lub pogorszenie jego stanu, stwarzające powszechne niebezpieczeństwo dla ludzi i środowiska.

Obecnie pojęcie to nie jest definiowane, chociaż powszechnie w środowisku twierdzi się, że zastąpiło je pojęcie poważnej awarii, zdefiniowane w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2024 poz. 54 ze zm.). Rozumiane jest jako zdarzenie, np. emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, których dostanie się do środowiska, prowadzi do natychmiastowego powstania zagrożenia życia, zdrowia ludzi lub środowiska, a także powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Jako nadzwyczajne zagrożenie dla środowiska, a także poważną awarię, należy traktować zdarzenia takie jak: pęknięcie i rozszczelnienie instalacji rurociągów transportowych, wybuch, awarię zbiornika, katastrofę autocysterny lub cysterny kolejowej przewożącej substancję niebezpieczną, awarię obiektów hydrotechnicznych, itp.

Kolejnym aktem prawnym definiującym pojęcie nadzwyczajnych zagrożeń jest ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. 2024 poz. 275), która definiuje nadzwyczajne zagrożenie jako zdarzenie inne niż pożar i klęska żywiołowa, wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody, stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska, któremu zapobieżenie lub usunięcie skutków, którego nie wymaga zastosowania nadzwyczajnych środków. W świetle tej ustawy ochrona przeciwpożarowa polega m.in. na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem. Zdarzeniem miejscowym nazywane są skażenia obszaru substancjami radioaktywnymi, skażenia niebezpiecznymi substancjami chemicznymi, skażenia chemiczne i biologiczne w wyniku katastrof obiektów hydrotechnicznych.

Poważne zdarzenia mogą również mieć miejsce podczas transportu drogowego i kolejowego substancji niebezpiecznych przez teren miasta, niewłaściwego postępowania

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

z odpadami niebezpiecznymi, magazynowania substancji niebezpiecznych oraz zagrożenia pożarowego. W związku z powyższym, na terenie gminy potencjalne zagrożenia dotyczą zanieczyszczenia powietrza, gruntu oraz wody, co może stanowić poważne zagrożenia dla środowiska i życia ludzi.

Konieczne jest rozwijanie systemów ostrzegania mieszkańców, konserwacja urządzeń infrastruktury energetycznej, modernizacja i budowa infrastruktury uwzględniającej dynamiczne zmiany pogodowe.

5.2.4 Monitoring środowiska

Państwowy monitoring środowiska został powołany ustawą z dnia 20 lipca 1991 roku o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. 2024 poz. 425) w celu zapewnienia wiarygodnych informacji o stanie środowiska. Stanowi on system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz zbierania, analizowania, udostępniania wyników badań i oceny elementów środowiska. Jego celem jest systematyczne informowanie organów administracji i społeczeństwa o:

- jakości elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska określonych przepisami oraz obszarach występowania przekroczeń tych standardów,
- występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian, w tym powiązaniach przyczynowo skutkowych występujących pomiędzy emisjami i stanem elementów przyrodniczych.

Zakres zadań państwowego monitoringu środowiska jest określany w wieloletnich strategicznych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzanych przez Ministra Klimatu oraz w wykonawczych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Obecnie obowiązujący Strategiczny Program PMŚ na lata 2020-2025 powstał na podstawie art. 4a ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 10 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska i obejmuje zadania wynikające z odrębnych ustaw, zobowiązań międzynarodowych oraz innych potrzeb wynikających ze strategii rozwoju oraz innych programów i dokumentów programowych.

„Program Ochrony Środowiska dla gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031” wykorzystuje i będzie wykorzystywał informacje wytworzone w ramach PMŚ w celu monitorowania skuteczności działań i strategicznego planowania w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Wyniki monitoringu publikowane są w wydawanych co roku raportach o stanie środowiska w województwie kujawsko-pomorskim oraz w rocznych ocenach jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim.

6. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie

6.1 Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska

Na podstawie diagnozy stanu istniejącego oraz zagrożeń środowiska przyrodniczego gminy miasta Chełmży, zachowując spójność z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na szczeblu krajowym, wojewódzkim oraz powiatowym, dla każdego z obszarów interwencji określono kierunki interwencji oraz wyznaczono cele i zadania do realizacji.

W ramach poszczególnych obszarów interwencji wyznaczono cele operacyjne i działania ekologiczne, które zostały zaprezentowane w formie tabelarycznej. Harmonogram rzeczowo-finansowy, zaplanowanych w przedmiotowym dokumencie zadań został przedstawiony, zgodnie z Wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska (MŚ, Warszawa, 2 września 2015 r.)

Zaplanowane zadania mają na celu poprawę jakości środowiska na terenie gminy miasta Chełmży. Ich realizacja nie wpłynie negatywnie na obszary chronione. Zarówno na etapie realizacji, jak i eksploatacji planowanej do utworzenia infrastruktury nie będą podejmowane działania, których skutkiem byłoby naruszenie katalogu czynności zabronionych w odniesieniu do poszczególnych form ochrony przyrody, występujących na tym obszarze. Zadania nie wpłyną w sposób znaczący na populacje siedlisk i gatunków chronionych. Realizacja Programu Ochrony Środowiska nie wpłynie negatywnie na realizację celów ochrony obszarów chronionych. Przedsięwzięcia prowadzone będą na terenach głównie zurbanizowanych. Spodziewane są jedynie krótkoterminowe oddziaływania lub uciążliwości związane z prowadzonymi robotami budowlanymi, które ustaną po ich zakończeniu.

Należy zaznaczyć, że podmioty realizujące poszczególne działania powinny każdorazowo rozpatrywać kwestie ich wpływu na środowisko na kolejnych etapach procesu planistycznego i inwestycyjnego, po doprecyzowaniu lokalizacji, rodzaju i zakresu danego przedsięwzięcia, wpisującego się w założenia niniejszego dokumentu.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Tabela 30. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska dla gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ³⁹	Wartość docelowa				
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków [szt.] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	3	Zwiększenie efektywności energetycznej	Kompleksowa modernizacja energetyczna komunalnych budynków mieszkalnych na terenie miasta Chełmży	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
		Liczba zmodernizowanych punktów oświetleniowych [szt.] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	155		Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie miasta Chełmży	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
		Liczba zamontowanych instalacji fotowoltaicznych [szt.] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	1	Zmniejszenie emisji CO ₂ Wzrost udziału energii odnawialnej w bilansie miasta	Montaż instalacji fotowoltaicznej na budynku Szkoły Podstawowej Nr 2 w Chełmży	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
		Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków [szt.] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	1	Zwiększenie efektywności energetycznej	Termomodernizacja budynku hali sportowo-widowiskowej oraz montaż instalacji fotowoltaicznych w obiektach sportowych na terenie miasta Chełmży	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu

³⁹ Dla większości wskaźników wartość bazowa wynosi „0” ze względu na to, iż zaplanowane inwestycje w momencie sporządzenia dokumentu nie rozpoczęły się. Wartość docelowa natomiast stanowi odzwierciedlenie zakresu rzeczowego projektu np. kilometry dróg, liczba obiektów.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ³⁹	Wartość docelowa				
		Liczba zmodernizowanych punktów oświetleniowych [szt.] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	8		Przebudowa ogrodzenia wraz z modernizacją oświetlenia przy Stadionie Miejskim w Chełmży	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
		Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła [szt.] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	1		Modernizacja kotłowni zasilającej budynki oświatowe w obrębie ulic Hallera wraz z modernizacją wew. Instalacji c.w.u. wraz z systemem zarządzania energią	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
		Liczba zakupionych i zamontowanych paneli fotowoltaicznych [szt.] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	2	Zmniejszenie emisji CO ₂ Wzrost udziału energii odnawialnej w bilansie miasta	Zakup i montaż paneli fotowoltaicznych na i przy budynkach administracji publicznej	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
		Liczba zamontowanych czujników jakości powietrza [szt.] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	2	Zmniejszenie emisji CO ₂	Budowa lokalnego systemu monitorowania jakości powietrza	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
		Ilość zakupionego sprzętu [szt.] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	1	Zmniejszenie emisji CO ₂	Zakup sprzętu do pomiaru jakości powietrza dla Straży Miejskiej	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
		Liczba wymienionych źródeł ciepła [szt.] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	45	Zwiększenie efektywności energetycznej	Wsparcie finansowe dla wymiany indywidualnych źródeł ciepła w jednorodzinnych	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Brak zainteresowania

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ³⁹	Wartość docelowa				
								ze strony mieszkańców
		Liczba wymienionych źródeł ciepła [szt.] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	37		Wsparcie finansowe dla wymiany indywidualnych źródeł ogrzewania w lokalach mieszkalnych w budynkach wielorodzinnych	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Brak zainteresowania ze strony mieszkańców
ZAGROŻENIE HAŁASEM	POPRAWA KLIMATU AKUSTYCZNEGO	Długość wyremontowanej drogi [km] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	0,44	Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych	Remont ulicy Dworcowej w Chełmży na odcinku od skrzyżowania z ulicą Sikorskiego do skrzyżowania z ulicą Polną 440 mb	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Utrudnienia w ruchu drogowym
		Długość wyremontowanej drogi [km] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	0,988		Remont drogi gminnej ulica Dworcowa na długości 0,988 km (odcinek od skrzyżowania z ul. Polną do granic administracyjnych miasta Chełmży)	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Utrudnienia w ruchu drogowym
		Długość przebudowanej drogi [km] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	0,271		Przebudowa dróg w centrum miasta Chełmży – ulice Rynek Bednarski, Rybaki o długości 271 mb	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Utrudnienia w ruchu drogowym
		Długość wybudowanego chodnika [km] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	0,490		Wykonanie projektu budowlanego i budowa chodnika przy ulicy Kościuszki na	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Utrudnienia w ruchu drogowym

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ³⁹	Wartość docelowa				
		Długość zmodernizowanej drogi [km] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	0,234		odcinku od ul. Słonecznej do granicy administracyjnej miasta o długości 490 mb		
		Długość wybudowanej drogi [km] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	0,400		Modernizacja nawierzchni na ul. Gen.J.Hallera na odcinku od skrzyżowania z ul. ks P.Skargi do skrzyżowania z ul. Polną 234 mb	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Utrudnienia w ruchu drogowym
		Długość wybudowanej drogi [km] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	0,330		Wykonanie projektu budowlanego wraz z budową ulicy Wagonowej 400 mb	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Utrudnienia w ruchu drogowym
		Długość przebudowanych dróg [km] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	0,740		Budowa drogi w ulicy Buczek 330 mb	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Utrudnienia w ruchu drogowym
		Długość wybudowanych dróg [km] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	4,000		Przebudowa dróg w ul. Słowackiego i ul. Moniuszki 740 mb	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Utrudnienia w ruchu drogowym
						Budowa dróg gminnych (osiedlowych) ok. 4000 mb tj.: 2025 – 225 mb 2026 – 1 273 mb 2027 – 1 301 mb	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Utrudnienia w ruchu drogowym

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ³⁹	Wartość docelowa				
						2028 – 1 201 mb		
GOSPODAROWANIE WODAMI	OSIĄGNIĘCIE LUB UTRZYMANIE DOBREGO STANU WÓD	Długość wyremontowanego rowu melioracyjnego [km] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	0,470	Zrównoważone gospodarowanie wodami	Remont rowu melioracyjnego w pełnym zakresie od ul. Frelichowskiego do ul. Toruńskiej (długość ok. 470 mb)	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
		Długość wybudowanej rowu melioracyjnego [km] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	0,105		Budowa przepustu długości ok. 25 mb pod ul. Toruńska (droga wojewódzka nr 589) wraz z budową rowu o długości ok. 80 mb z koryt betonowych oraz budowa separatora	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
		Długość wyremontowanego rowu melioracyjnego [km] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	1,650		Remont rowu melioracyjnego w pełnym zakresie od ul. Polnej do granic miasta Chełmży (długość ok. 1650 mb)	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
		Długość przebudowanego rurociągu melioracyjnego [km] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	0,270		Budowa progu piętrzącego na Jeziorze Chełmżyńskim wraz z przebudową rurociągu (długość ok. 270 mb) odprowadzającego nadmiar wód z jeziora do urządzeń melioracyjnych	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
		Długość wyremontowanego rowu melioracyjnego [km]	0	0,430		Remont rowu melioracyjnego w pełnym zakresie od	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych;

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ³⁹	Wartość docelowa				
		Źródło: Urząd Miasta Chełmża				ul. Polnej do rowu A (długość ok. 430 mb)		Opóźnienia w realizacji projektu
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY WODNO-ŚCIEKOWEJ	Długość wybudowanej sieci wodociągowej [km] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	0,100	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej	Wykonanie projektu budowlanego i budowa sieci wodociągowej w drodze wewnętrznej (działki nr 11/1, 12/1, 13/7 z obrębu 17) o długości około 100 mb	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
		Długość wybudowanej sieci wodociągowej [km] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	0,180		Wykonanie projektu budowlanego i budowa sieci wodociągowej w ulicy Lawendowej o długości około 180 mb	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
		Długość wybudowanej sieci wodociągowej [km] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	0,100		Wykonanie projektu budowlanego i budowa sieci wodociągowej w ul. Ks. Tischnera o długości około 100 mb	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
		Długość wybudowanej sieci wodociągowej [km] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	0,125		Wykonanie projektu budowlanego i budowa sieci wodociągowej w ul. Bierzysłowskiej o długości około 125 mb	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ³⁹	Wartość docelowa				
		Długość wybudowanej sieci wodociągowej [km] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	0,015		Budowa sieci wodociągowej w ulicy Żeromskiego przedłużenie o 15 mb	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
		Długość wybudowanej sieci wodociągowej [km] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	0,180		Wykonanie projektu budowlanego i budowa sieci wodociągowej w ul. Kruszynowej i Dębowej o długości około 180 mb	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
		Długość wybudowanej sieci wodociągowej [km] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	2,100		Wykonanie projektu budowlanego i budowa sieci wodociągowej ok. 2100 mb	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
		Liczba przebudowanych stacji uzdatniania wody [szt.] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	1		Przebudowa stacji uzdatniania wody - przebudowa budynku stacji	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
GLEBY	OCHRONA GLEB PRZED DEGRADACJĄ	Ilość przeprowadzonych kontroli zbiorników bezodpływowych [szt.] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	240	Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb	Kontrola wywożenia nieczystości płynnych ze zbiorników bezodpływowych	Gmina Miasta Chełmży	Brak systematycznej kontroli
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI	Masa usuniętych wyrobów zawierających azbest [kg] Źródło: Baza azbestowa	114 652	>114 652	Likwidacja azbestu	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Gmina Miasta Chełmży	Brak współpracy ze strony właścicieli budynków

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ³⁹	Wartość docelowa				
		Masa usuniętych odpadów komunalnych [Mg] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	80	Racjonalna gospodarka odpadami	Likwidacja dzikich wysypisk śmieci	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Problemy organizacyjne i logistyczne
		Liczba systemów odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych [szt.] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	1	1		Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalne	Gmina Miasta Chełmży	Niska efektywność segregacji odpadów przez mieszkańców
		Liczba przeprowadzonych akcji edukacyjnych [szt.] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	8	Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami	Edukacja (Akcja Sprzątania Świata, Akcja Wiosenne Sprzątania Chełmży)	Gmina Miasta Chełmży	Brak zainteresowania ze strony mieszkańców
ZASOBY PRZYRODNICZE	ZACHOWANIE I OCHRONA WALORÓW PRZYRODNICZYCH	Ilość nasadzonych drzew [szt.] Ilość nasadzonych krzewów [szt.] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0 0	240 8 000	Zwiększenie bioróżnorodności	Wykonanie nasadzeń drzew i krzewów	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Nieprzewidziane warunki atmosferyczne wpływające na nasadzenia
		Powierzchnia parku miejskiego poddanego renowacji [ha] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	0,5	Utrzymanie istniejących terenów zieleni	Kompleksowa renowacja zieleni miejskiej w parku miejskim przy ulicy 3-go Maja w Chełmży	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Nieprzewidziane warunki atmosferyczne
		Powierzchnia, na której przeprowadzono rewaloryzację zieleni miejskiej [ha] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	0,5		Rewaloryzacja zieleni miejskiej na obszarze miasta Chełmży	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych; Nieprzewidziane warunki atmosferyczne

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ³⁹	Wartość docelowa				
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	OCHRONA PRZED POWAŻNYMI AWARIAMI I ZAGROŻENIAMI NATURALNYMI	Liczba wyposażonych Jednostek Ratowniczo-Gaśniczych [szt.] Źródło: Urząd Miasta Chełmża	0	1	Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa	Wyposażenie Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej	Gmina Miasta Chełmży	Brak środków finansowych

Źródło: Opracowanie własne

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

6.2 Harmonogram zadań wraz z ich finansowaniem

Szacunkowe koszty realizacji zadań własnych Gminy miasta Chełmży w każdym roku trwania Programu wraz ze źródłami ich finansowania przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 31. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania	
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Razem		
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Kompleksowa modernizacja energetyczna komunalnych budynków mieszkalnych na terenie miasta Chełmży	Gmina Miasta Chełmży	835 000,00	560 000,00	-	-	-	-	-	-	-	1 395 000,00	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego; Budżet Gminy
	Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie miasta Chełmży	Gmina Miasta Chełmży	75 000,00	375 000,00	150 000,00	250 000,00	-	-	-	-	-	850 000,00	Budżet Gminy; Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
	Montaż instalacji fotowoltaicznej na budynku Szkoły Podstawowej Nr 2 w Chełmży	Gmina Miasta Chełmży	142 000,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	142 000,00

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania	
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Razem		
	Termomodernizacja budynku hali sportowo-widowiskowej oraz montaż instalacji fotowoltaicznych w obiektach sportowych na terenie miasta Chełmży	Gmina Miasta Chełmży	2 040 000,00	2 040 000,00	Budżet Gminy; Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
	Przebudowa ogrodzenia wraz z modernizacją oświetlenia przy Stadionie Miejskim w Chełmży	Gmina Miasta Chełmży	135 000,00	135 000,00	Budżet Gminy; Budżet Województwa Kujawsko-Pomorskiego
	Modernizacja kotłowni zasilającej budynki oświatowe w obrębie ulic Hallera wraz z modernizacją wew. Instalacji c.w.u. wraz z systemem zarządzania energią	Gmina Miasta Chełmży	0,00	1 200 000,00	800 000,00	2 000 000,00	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego; Budżet Gminy
	Zakup i montaż paneli fotowoltaicznych na i przy budynkach administracji publicznej	Gmina Miasta Chełmży	.	.	0,00	150 000,00	200 000,00	100 000,00	.	.	.	450 000,00	Budżet Gminy; środki zewnętrzne: np. FE dKP, NFOŚiGW, WFOŚiGW, KPO
	Budowa lokalnego systemu monitorowania jakości powietrza	Gmina Miasta Chełmży	.	.	.	0,00	0,00	200 000,00	.	.	.	200 000,00	Budżet Gminy; środki zewnętrzne: np. FE dKP, NFOŚiGW, WFOŚiGW, KPO

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Razem	
	Zakup sprzętu do pomiaru jakości powietrza dla Straży Miejskiej	Gmina Miasta Chełmży	-	-	-	0,00	187 000,00	-	-	-	187 000,00	Budżet Gminy; środki zewnętrzne: np. FEKP, NFOŚiGW, WFOŚiGW, KPO
	Wsparcie finansowe dla wymiany indywidualnych źródeł ciepła w jednorodzinnych budynkach mieszkalnych	Gmina Miasta Chełmży	273 020,00	182 000,00	182 000,00	182 000,00	-	-	-	-	819 020,00	WFOŚiGW Program „Czyste Powietrze”
	Wsparcie finansowe dla wymiany indywidualnych źródeł ogrzewania w lokalach mieszkalnych w budynkach wielorodzinnych	Gmina Miasta Chełmży	397 500,00	234 000,00	234 000,00	-	-	-	-	-	865 500,00	WFOŚiGW Program „Ciepłe Mieszkanie”
ZAGROŻENIE HAŁASEM	Remont ulicy Dworcowej w Chełmży na odcinku od skrzyżowania z ulicą Sikorskiego do skrzyżowania z ulicą Polną 440 mb	Gmina Miasta Chełmży	2 162 997,81	-	-	-	-	-	-	-	2 162 997,81	Budżet Gminy
	Remont drogi gminnej ulica Dworcowa na długości 0,988 km (odcinek od skrzyżowania z ul. Polną do granic administracyjnych miasta Chełmży)	Gmina Miasta Chełmży	1 667 502,19	-	-	-	-	-	-	-	1 667 502,19	Budżet Gminy

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Razem	
	Przebudowa dróg w centrum miasta Chełmży – ulice Rynek Bednarski, Rybaki o długości 271 mb	Gmina Miasta Chełmży	2 050 000,00	2 050 000,00	Budżet Gminy
	Wykonanie projektu budowlanego i budowa chodnika przy ulicy Kościuszki na odcinku od ul. Słonecznej do granicy administracyjnej miasta o długości 490 mb	Gmina Miasta Chełmży	220 000,00	220 000,00	Budżet Gminy
	Modernizacja nawierzchni na ul. Gen.J.Hallera na odcinku od skrzyżowania z ul. ks P.Skargi do skrzyżowania z ul. Polną 234 mb	Gmina Miasta Chełmży	250 000,00	250 000,00	Budżet Gminy
	Wykonanie projektu budowlanego wraz z budową ulicy Wagonowej 400 mb	Gmina Miasta Chełmży	.	2 000 000,00	2 000 000,00	Budżet Gminy
	Budowa drogi w ulicy Buczek 330 mb	Gmina Miasta Chełmży	.	1 400 000,00	1 400 000,00	Budżet Gminy

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania	
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Razem		
	Przebudowa dróg w ul. Słowackiego i ul. Moniuszki 740 mb	Gmina Miasta Chełmży	.	1 800 000,00	1 800 000,00	Budżet Gminy
	Budowa dróg gminnych (osiedlowych) ok. 4000 mb tj.: 2025 – 225 mb 2026 – 1 273 mb 2027 – 1 301 mb 2028 – 1 201 mb	Gmina Miasta Chełmży	.	940 885,00	5 287 259,72	5 404 410,00	4 979 391,00	16 611 945,72	Budżet Gminy
GOSPODAROWANIE WODAMI	Remont rowu melioracyjnego w pełnym zakresie od ul. Frelichowskiego do ul. Toruńskiej (długość ok. 470 mb)	Gmina Miasta Chełmży	.	.	80 000,00	80 000,00	160 000,00	Budżet Gminy
	Budowa przepustu długości ok. 25 mb pod ul. Toruńska (droga wojewódzka nr 589) wraz z budową rowu o długości ok. 80 mb z koryt betonowych oraz budowa separatora	Gmina Miasta Chełmży	.	.	100 000,00	100 000,00	200 000,00	Budżet Gminy
	Remont rowu melioracyjnego w pełnym zakresie od ul. Polnej do granic miasta Chełmży (długość ok. 1650 mb)	Gmina Miasta Chełmży	200 000,00	200 000,00	.	400 000,00	Budżet Gminy

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania	
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Razem		
	Budowa progu piętrzącego na Jeziorze Chełmżyńskim wraz z przebudową rurociągu (długość ok. 270 mb) odprowadzającego nadmiar wód z jeziora do urządzeń melioracyjnych	Gmina Miasta Chełmży	150 000,00	150 000,00	300 000,00	Budżet Gminy
	Remont rowu melioracyjnego w pełnym zakresie od ul. Polnej do rowu A (długość ok. 430 mb)	Gmina Miasta Chełmży	150 000,00	150 000,00	Budżet Gminy
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Wykonanie projektu budowlanego i budowa sieci wodociągowej w drodze wewnętrznej (działki nr 11/1, 12/1, 13/7 z obrębu 17) o długości około 100 mb	Gmina Miasta Chełmży	70 000,00	70 000,00	Budżet Gminy
	Wykonanie projektu budowlanego i budowa sieci wodociągowej w ulicy Lawendowej o długości około 180 mb	Gmina Miasta Chełmży	126 000,00	126 000,00	Budżet Gminy
	Wykonanie projektu budowlanego i budowa sieci wodociągowej w ul. Ks. Tischnera o długości około 100 mb	Gmina Miasta Chełmży	70 000,00	70 000,00	Budżet Gminy
	Wykonanie projektu budowlanego i budowa sieci wodociągowej w ul. Bierzysłowskiej o długości około 125 mb	Gmina Miasta Chełmży	35 000,00	35 000,00	Budżet Gminy

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Razem	
	Budowa sieci wodociągowej w ulicy Żeromskiego przedłużenie o 15 mb	Gmina Miasta Chełmży	13 000,00	'	'	'	'	'	'	'	13 000,00	Budżet Gminy
	Wykonanie projektu budowlanego i budowa sieci wodociągowej w ul. Kruszynowej i Dębowej o długości około 180 mb	Gmina Miasta Chełmży	126 000,00	'	'	'	'	'	'	'	126 000,00	Budżet Gminy
	Wykonanie projektu budowlanego i budowa sieci wodociągowej ok. 2100 mb	Gmina Miasta Chełmży	'	440 000,00	440 000,00	440 000,00	'	'	'	'	1 320 000,00	Budżet Gminy

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Razem	
	Przebudowa stacji uzdatniania wody - przebudowa budynku stacji	Gmina Miasta Chełmży	5 800 000,00	5 400 000,00	2 000 000,00	-	-	-	-	-	13 200 000,00	Środki własne gminy; Dofinansowanie z Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych; Dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027
GLEBY	Kontrola wywożenia nieczystości płynnych ze zbiorników bezodpływowych	Gmina Miasta Chełmży	Koszty administracyjne									Budżet Gminy
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Gmina Miasta Chełmży	-	2 500,00	2 500,00	2 500,00	2 500,00	2 500,00	2 500,00	2 500,00	17 500,00	WFOŚiGW

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Razem	
	Likwidacja dzikich wysypisk śmieci	Gmina Miasta Chełmży	25 000,00	25 000,00	25 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	225 000,00	Budżet Gminy
	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalne	Gmina Miasta Chełmży	4 500 000,00	4 680 000,00	4 867 200,00	5 061 888,00	5 264 363,00	5 474 938,00	5 693 935,00	5 921 693,00	41 464 017,00	Budżet Gminy
	Edukacja (Akcja Sprzątania Świata, Akcja Wiosenne Sprzątania Chełmży)	Gmina Miasta Chełmży	17 000,00	18 000,00	19 000,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00	21 000,00	21 000,00	138 000,00	Budżet Gminy
ZASOBY PRZYRODNICZE	Wykonanie nasadzeń drzew i krzewów	Gmina Miasta Chełmży	33 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	45 000,00	45 000,00	45 000,00	50 000,00	338 000,00	Budżet Gminy
	Kompleksowa renowacja zieleni miejskiej w parku miejskim przy ulicy 3-go Maja w Chełmży	Gmina Miasta Chełmży	100 000,00	1 379 000,00	-	-	-	-	-	-	1 479 000,00	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego; Budżet Gminy

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Razem	
	Rewaloryzacja zieleni miejskiej na obszarze miasta Chełmży	Gmina Miasta Chełmży	137 000,00	682 000,00	545 000,00	,	,	,	,	,	1 364 000,00	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego; Budżet Gminy
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Wyposażenie Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej	Gmina Miasta Chełmży	bd								bd	Budżet Gminy

Źródło: Opracowanie własne

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Tabela 32. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz ich finansowaniem

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródła finansowania
1.	OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Prowadzenie systemu monitoringu powietrza oraz kontrola dotrzymania standardów emisyjnych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
2.	ZAGROŻENIA HAŁASEM	Prowadzenie monitoringu poziomu hałasu w środowisku	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
3.	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	Prowadzenie monitoringu natężenia pól elektromagnetycznych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
4.	GOSPODAROWANIE WODAMI	Prowadzenie monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
5.	GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Kontrola pozwoleń wodno-prawnych	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Środki własne jednostek realizujących
6.	ZASOBY GEOLOGICZNE	Kontrola i ograniczenie nielegalnej eksploatacji kopalin	Okręgowy Urząd Górniczy (OUG)	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, Środki własne OUG
7.	GLEBY	Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb, zwłaszcza środkami ochrony roślin i metalami ciężkimi	Urząd Marszałkowski, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza, Właściciele gospodarstw rolnych	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Środki własne jednostek realizujących
8.	GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Prowadzenie i monitorowanie bazy danych azbestu i PCB	Urząd Marszałkowski	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, fundusze zewnętrzne
9.	ZASOBY PRZYRODNICZE	Monitorowanie i kontrolowanie podmiotów korzystających ze środowiska	GIOŚ, RDOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródła finansowania
10.	ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Prowadzenie kontroli na terenach zakładów przemysłowych	GIOŚ, Powiatowa Państwowa Straż Pożarna	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ

Źródło: Opracowanie własne

6.3 Instrumenty realizacji programu

Realizacja zagadnień ochrony środowiska przyrodniczego w polskim porządku prawnym opiera się na bogatym zasobie aktów prawnych regulujących tę materię, wśród których kluczowymi są: prawo ochrony środowiska, prawo wodne, ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym, ustawa o ochronie przyrody, ustawa o odpadach, prawo geologiczne i górnicze oraz prawo budowlane.

Program Ochrony Środowiska dla gminy miast Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 będzie realizowany w oparciu o instrumenty, które można podzielić na prawne, finansowe, społeczne i strukturalne.

Do instrumentów prawnych zalicza się przede wszystkim wydawane decyzje i pozwolenia. Do kompetencji Burmistrza należy m.in. wydawanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego czy decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Działania przewidziane do realizacji w ramach przedmiotowego Programu mogą wymagać również uzyskania innych decyzji lub pozwoleń, np. pozwolenia na budowę, które wydaje starosta czy pozwolenia wodnoprawnego, które w zależności od rodzaju inwestycji wydaje: dyrektor zarządu zlewni Wód Polskich, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Wód Polskich lub minister właściwy do spraw gospodarki wodnej.

Do instrumentów finansowych, poza opłatami i administracyjnymi karami pieniężnymi, należy zaliczyć środki finansowe na realizację poszczególnych działań określonych w Programie. Planowane działania będą wdrażane z wykorzystaniem środków własnych gminy (w ramach budżetu Gminy miasta Chełmży), ale również w oparciu o środki zewnętrzne, w tym dotacje i pożyczki z funduszy krajowych, europejskich czy norweskich. Część zadań będzie realizowana przez jednostki organizacyjne Gminy w ramach ich budżetów, ale także przez indywidualnych mieszkańców. Ponadto w Programie uwzględnione zostały zadania monitorowane, za których realizację odpowiadają organy zewnętrzne, które będą pokrywać koszty zadań zgodnie z planem swoich budżetów. Źródła finansowania poszczególnych zadań zostały wskazane w rozdziale 6.2. Harmonogram zadań wraz z ich finansowaniem.

Najważniejszym instrumentem społecznym realizacji Programu jest edukacja ekologiczna, w tym organizowanie konkursów, warsztatów, czy kampanii informacyjno-edukacyjnych dla mieszkańców. Innym instrumentem społecznym są również postępowania prowadzone z udziałem społeczeństwa oraz konsultacje społeczne, w ramach których można zgłaszać uwagi i sugestie do projektów dokumentów strategicznych i programów, jak również planowanych inwestycji. Planowane działania edukacyjne zostały opisane w rozdziale 6.1. Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Do kolejnych instrumentów – strukturalnych zalicza się strategię i programy realizowane na szczeblu gminnym, w ramach których określone są kierunki działań z zakresu zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska.

7. System realizacji programu ochrony środowiska

7.1 Zarządzanie ochroną środowiska w gminie

Dla każdego z zaplanowanych zadań określono podmiot odpowiedzialny za jego realizację. Poza działaniami bezpośrednio realizowanymi przez Gminę miasta Chełmży, uwzględniono zadania jej jednostek organizacyjnych. W Programie określone zostały również zadania monitorowane, za których realizację odpowiadają organy zewnętrzne.

Z punktu widzenia realizacji poszczególnych zadań we wdrażaniu Programu Ochrony Środowiska dla gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 udział będą brały:

- podmioty odpowiedzialne za realizację planowanych w ramach Programu zadań (Gmina miasta Chełmży),
- podmioty odpowiedzialne za realizację zadań monitorowanych (GIOŚ, WIOŚ, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Urząd Marszałkowski, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza, RDOŚ i Powiatowa Państwowa Straż Pożarna).

Ponadto do grupy podmiotów kształtujących społeczne wsparcie wdrażania Programu Ochrony Środowiska należą:

- lokalne media (w zakresie informowania i promocji działań prośrodowiskowych),
- szkoły (w zakresie edukacji ekologicznej),
- organizacje pozarządowe (współdziałają w realizacji zadań i kształtowania postaw ekologicznych).

Bezpośrednio organem odpowiedzialnym za realizację zapisów Programu jest Burmistrz Chełmży.

7.2 Monitoring programu ochrony środowiska

Zgodnie z art. 18 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. 2024 poz. 54 ze zm.), organ wykonawczy gminy jest zobowiązany sporządzać, co dwa lata raporty z wykonania programów ochrony środowiska, które przedstawia na posiedzeniach rady miejskiej, a następnie przekazuje organowi wykonawczemu powiatu. Wskazane jest, by ewentualne korekty programu ochrony środowiska były wprowadzane w drodze uchwały.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Pierwszy raport z wykonania przedmiotowego „Programu Ochrony Środowiska dla gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031” powinien zostać przygotowany z lat 2024-2025 następny z lat 2026-2027, itd.

W związku z powyższym, podstawowe działania mające na celu kontrolę wdrażania programu obejmują sporządzanie co dwa lata raportu oceniającego postęp wdrażania tegoż programu, którego przykładowa formuła powinna zawierać:

- ocenę efektywności wykonania zadań,
- ocenę aktualności zidentyfikowanych problemów ekologicznych oraz adekwatności podjętych działań,
- ocenę stopnia realizacji Programu w odniesieniu do stopnia realizacji założonych działań i przyjętych celów,
- ocenę rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę przyczyn ewentualnych rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę niezbędnych modyfikacji programu.

Po sporządzeniu raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031, Burmistrz Chełmży przedstawi efekty podjętych działań Radzie Miejskiej Chełmży, a następnie przekaze do wiadomości raport Zarządowi Powiatu Toruńskiego.

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które powinny zostać zweryfikowane w trakcie oceny stopnia realizacji zaplanowanych zadań.

Tabela 33. Propozycje wskaźników monitorowania celów

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitorowania celu
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	Przekroczenie stężeń z substancji zanieczyszczających powietrze
ZAGROŻENIE HAŁASEM	POPRAWA KLIMATU AKUSTYCZNEGO	Wyniki przeprowadzonych badań hałasu
GOSPODAROWANIE WODAMI	OSIĄGNIĘCIE LUB UTRZYMANIE DOBREGO STANU WÓD	Stan badanych JCWP i JCWPd
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY WODNO-ŚCIEKOWEJ	Stopień gospodarstw domowych podłączonych do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitorowania celu
GLEBY	OCHRONA GLEB PRZED DEGRADACJĄ	Jakość badanej gleby
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI	Masa azbestu pozostała do unieszkodliwienia na terenie miasta
		Wzrost udziału odpadów zebranych selektywnie
ZASOBY PRZYRODNICZE	ZACHOWANIE I OCHRONA WALORÓW PRZYRODNICZYCH	Wykorzystanie walorów przyrodniczych na terenie miasta
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	OCHRONA PRZED POWAŻNYMI AWARIAMI I ZAGROŻENIAMI NATURALNYMI	Liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii na terenie miasta

Źródło: Opracowanie własne

8. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

W niniejszej tabeli została opisana zgodność z dokumentami strategicznymi i programowymi. Przedstawiono akty prawne przyjmujące dane dokumenty czy programy, wyznaczone w nich kierunki działań/ działania odnoszące się do ochrony środowiska oraz wykazana została zgodność Programu Ochrony Środowiska dla gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 z tymi dokumentami/programami poprzez przedstawienie celów środowiskowych/ kierunków działań, które są spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym, czy programie.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Tabela 34. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030	Rezolucja przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne w dniu 25 września 2015r.	<p>Cele dotyczące środowiska naturalnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — cel 2: Eliminacja głodu, osiągnięcie bezpieczeństwa żywnościowego i lepszego odżywiania oraz promowanie zrównoważonego rolnictwa: <ul style="list-style-type: none"> - utworzenie systemów zrównoważonej produkcji żywności oraz wdrożenie praktyk odpornego rolnictwa mające zwiększyć wydajność i produkcję, podtrzymywać ekosystemy, wzmocnić zdolność przystosowania się do zmian klimatycznych, ekstremalnych zjawisk pogodowych, suszy, powodzi i innych katastrof, a także mające stopniowo poprawiać jakość gleby i gruntów; — cel 3: Zapewnienie wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowego życia oraz promowanie dobrobytu: <ul style="list-style-type: none"> - znaczące obniżenie liczby zgonów i chorób spowodowanych przez niebezpieczne substancje chemiczne oraz zanieczyszczenie i skażenie powietrza, wody i gleby; — cel 6: Zapewnienie wszystkim ludziom dostępu do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi: <ul style="list-style-type: none"> - poprawienie jakości wody poprzez redukcję zanieczyszczeń, likwidowanie wysypisk śmieci, ograniczenie stosowania szkodliwych substancji chemicznych i innych szkodliwych materiałów; zmniejszenie o połowę ilości nieoczyszczonych ścieków oraz znaczące podniesienie poziomu recyklingu i bezpiecznego ponownego użytkowania materiałów w skali globalnej; — cel 7: Zapewnienie wszystkim dostępu do źródeł stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie: <ul style="list-style-type: none"> - znaczące zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii; 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Wzrost udziału energii odnawialnej w bilansie miasta; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej; <p>Cel: Ochrona gleb przed degradacją:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb; <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu; — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami; <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie bioróżnorodności; — Kierunek interwencji: Utrzymanie istniejących terenów zieleni;

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — cel 11: Uczynienie miast i osiedli ludzkich bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu; — cel 13: Podjęcie pilnych działań w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom; — cel 15: Ochrona, przywracanie oraz promowanie zrównoważonego użytkowania ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczanie pustynnienia, powstrzymanie i odwracanie procesu degradacji gleby oraz powstrzymywanie utraty różnorodności biologicznej. 	<p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.
Strategia na rzecz bioróżnorodności 2030	Opublikowana przez Komisję Europejską w dniu 20 maja 2020 r.	Jest to unijny dokument mający na celu ochronę przyrody i odwrócenie procesu degradacji ekosystemów. Celem Strategii jest odbudowa bioróżnorodności w Europie do 2030 r. Założenia Programu Ochrony Środowiska są przede wszystkim spójne z działaniami z zakresu rozpoczęcia planu odbudowy zasobów przyrodniczych.	<p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie bioróżnorodności; — Kierunek interwencji: Utrzymanie istniejących terenów zieleni.
Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	Uchwała nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r.	<p>Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Rozwój obszarów wiejskich; <p>Obszar wpływający na osiągnięcie celów <i>Strategii</i> – Energia:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Poprawa bezpieczeństwa energetycznego kraju; — Kierunek interwencji – Poprawa efektywności energetycznej; <p>Obszar wpływający na osiągnięcie celów <i>Strategii</i> – Środowisko:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód; — Kierunek interwencji – Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego; — Kierunek interwencji – Ochrona gleb przed degradacją; 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Wzrost udziału energii odnawialnej w bilansie miasta; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej; <p>Cel: Ochrona gleb przed degradacją:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb;

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami geologicznymi; — Kierunek interwencji – Gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji – Oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych. 	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu; — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami; <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie bioróżnorodności; — Kierunek interwencji: Utrzymanie istniejących terenów zieleni; <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.
Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (spa 2020)	Rada Ministrów przyjęła Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, tzw. SPA2020 w dniu 29.10.2013 r.	<p>Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 1.1 – dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu; — Kierunek działań 1.3 – dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu; — Kierunek działań 1.5 – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie. <p>Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 2.2 – organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu; <p>Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 4.1 – monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie); 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Wzrost udziału energii odnawialnej w bilansie miasta; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej; <p>Cel: Ochrona gleb przed degradacją:</p>

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 6.1 – zwiększenie świadomości odnośnie ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczenia ich wpływu 	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb; <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu; — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami; <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie bioróżnorodności; — Kierunek interwencji: Utrzymanie istniejących terenów zieleni; <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.
Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030	Konkluzje Rady Europejskiej z dn. 23-24 października 2014 r.	<p>Cel: Ograniczenie o co najmniej 40% emisji gazów cieplarnianych względem roku 1990;</p> <p>Cel: Zapewnienie co najmniej 32% udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii;</p> <p>Cel: Poprawa efektywności energetycznej o co najmniej 32,5%.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Wzrost udziału energii odnawialnej w bilansie miasta.
Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej	Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r.	<p>Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód; — Kierunek interwencji: Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Wzrost udziału energii odnawialnej w bilansie miasta; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p>

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>— Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej;</p> <p>Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska:</p> <p>— Kierunek interwencji: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym;</p> <p>Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych;</p> <p>— Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zmianom klimatu;</p> <p>— Kierunek interwencji: Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych;</p> <p>Cel szczegółowy: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa;</p> <p>— Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji;</p> <p>Cel szczegółowy: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska;</p> <p>— Kierunek interwencji: Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.</p>	<p>— Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami;</p> <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <p>— Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej;</p> <p>Cel: Ochrona gleb przed degradacją:</p> <p>— Kierunek interwencji: Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb;</p> <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <p>— Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu;</p> <p>— Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami;</p> <p>— Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami;</p> <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych:</p> <p>— Kierunek interwencji: Zwiększenie bioróżnorodności;</p> <p>— Kierunek interwencji: Utrzymanie istniejących terenów zieleni;</p> <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <p>— Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.</p>
Polityka energetyczna Polski do 2030 roku	Uchwała nr 202/2009 (Obwieszczenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2009 r.)	<p>Cel: dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną;</p> <p>Cel: konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15,</p> <p>Cel: zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego,</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <p>— Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej;</p> <p>— Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂;</p> <p>— Kierunek interwencji: Wzrost udziału energii odnawialnej w bilansie miasta.</p>

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>Cel: zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii,</p> <p>Cel: wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych,</p> <p>Cel: ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego,</p> <p>Cel: ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM10 i PM2,5) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych,</p> <p>Cel: ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych,</p> <p>Cel: minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszerze wykorzystanie ich w gospodarce,</p> <p>Cel: zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.</p>	
Polityka energetyczna Polski do 2040 roku	Uchwała nr 22/2021 (Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2040 r. M.P. z 2021 r. poz. 264)	<p>Cel szczegółowy: Optymalne wykorzystanie własnych surowców energetycznych;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozwój odnawialnych źródeł energii;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji;</p> <p>Cel szczegółowy: Poprawa efektywności energetycznej.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Wzrost udziału energii odnawialnej w bilansie miasta.
Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2030	Uchwała nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030"	<p>Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Wzrost udziału energii odnawialnej w bilansie miasta; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych;

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej; <p>Cel: Ochrona gleb przed degradacją:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb; <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu; — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami; <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie bioróżnorodności; — Kierunek interwencji: Utrzymanie istniejących terenów zieleni; <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.
Strategia rozwoju kapitału ludzkiego 2030	Uchwała Rady Ministrów nr 184/2020 z dnia 14 grudnia 2020 r. (M.P. 2020 poz. 1060)	Cel szczegółowy: Poprawa zdrowia obywateli oraz systemu opieki zdrowotnej.	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Wzrost udziału energii odnawialnej w bilansie miasta.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2030	Uchwała nr 123 Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1150)	<p>Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska; — Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Wzrost udziału energii odnawialnej w bilansie miasta; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej; <p>Cel: Ochrona gleb przed degradacją:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb; <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu; — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami; <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie bioróżnorodności; — Kierunek interwencji: Utrzymanie istniejących terenów zieleni; <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Strategia Rozwoju Kapitału społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030	Uchwała nr 155 Rady Ministrów z dnia 27 października 2020 r. (M.P. z 2020 r. poz. 1060)	<p>Cel szczegółowy 1. Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji 1.2. – rozwój i wzmacnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Wzrost udziału energii odnawialnej w bilansie miasta; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej; <p>Cel: Ochrona gleb przed degradacją:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb; <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu; — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami; <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie bioróżnorodności; — Kierunek interwencji: Utrzymanie istniejących terenów zieleni; <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	Uchwała nr 105 z dnia 24 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1054)	Kierunek interwencji: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Wzrost udziału energii odnawialnej w bilansie miasta; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych.
Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.	Komunikat Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie Aktualizacji Krajowego Programu Ochrony Środowiska	<p>Cele szczegółowe:</p> <p>1. Osiągnięcie w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymane, a w przypadku pyłu PM_{2,5} także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia;</p> <p>2. Dążenie do osiągnięcia w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Wzrost udziału energii odnawialnej w bilansie miasta.
Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2028	Uchwała nr 96 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023 r. w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2028	<p>W gospodarce odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji, przyjęto następujące cele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wdrażanie ZPO oraz zmniejszenie ilości powstających odpadów, 2) zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat ZPO, w tym zakresie ZPO żywności, 3) osiągnięcie następujących poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych: <ol style="list-style-type: none"> a) 55% dla roku 2025, b) 60% dla roku 2030, c) 65% dla roku 2035, 4) minimalizacja ilości składowanych odpadów: <ol style="list-style-type: none"> a) do 30% w roku 2025, b) do 20% w roku 2030, 	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu; — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>c) do 10% w roku 2035,</p> <p>5) zwiększenie recyklingu organicznego przez propagowanie kompostowania przez mieszkańców bioodpadów „u źródła”,</p> <p>6) zapewnienie selektywnego zbierania bioodpadów od mieszkańców oraz zakładów zbiorowego żywienia,</p> <p>7) zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat postępowania z odpadami, w tym w zakresie selektywnego zbierania odpadów oraz zagrożeń związanych z nielegalnym postępowaniem z odpadami,</p> <p>8) zmniejszenie udziału niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w strumieniu odbieranych i zbieranych odpadów,</p> <p>9) zapewnienie jak najwyższej jakości zbieranych selektywnie odpadów, aby mogły one zostać skierowane do procesu recyklingu,</p> <p>10) utrzymanie występującego trendu w zakresie celu dotyczącego zmniejszenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska, aby składowanych nie było więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy odpadów wytworzonych w 1995 r.,</p> <p>11) ograniczenie powstawania tzw. dzikich wysypisk.</p>	
Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032	Uchwała nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r.	<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, — minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju, — likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko. 	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu.
Krajowy Program Zapobiegania Powstawaniu Odpadów	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającą niektóre dyrektywy	<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — rozwój zrównoważonej gospodarki opartej na efektywniejszym wykorzystaniu zasobów, poszanowaniu środowiska i osiągnięciu wyższej konkurencyjności, dzięki wykorzystaniu technologii o niższym zapotrzebowaniu na surowce i energię oraz 	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu; — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami;

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>umożliwiającej wykorzystanie surowców wtórnych i odnawialnych źródeł energii;</p> <ul style="list-style-type: none"> — budowa świadomego i odpowiedzialnego społeczeństwa na rzecz zrównoważonego rozwoju poprzez edukację ekologiczną opartą na propagowaniu działań o charakterze niematerialnym np. propagowanie inwestycji w rozwój kompetencji, naukę, rozpowszechnianie kultury, turystyki zamiast dóbr materialnych, ograniczenia zbędnej konsumpcji, uczenia podejmowania świadomych wyborów i wsparciu dobrych praktyk oraz inicjatyw społecznych; — zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych. 	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami.
Aktualizacja „Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych”	Rada Ministrów 5 maja 2022 r. przyjęła szóstą aktualizację KPOŚK.	Celem Programu, przez realizację ujętych w nim inwestycji, jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie – ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami.	<p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej.
Program wodno-środowiskowy kraju	Artykuł 4 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. (RDW)	<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — niepogarszanie stanu części wód, — osiągnięcie dobrego stan wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla wód powierzchniowych, dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych, — spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawie, w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie), 	<p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji. 	
Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły	Priorytetem IIaPGW na obszarze dorzecza Wisły jest stworzenie w ekosystemach wodnych i od wód zależnych warunków, określonych w RDW, sprzyjających osiągnięciu celów środowiskowych wyznaczonych dla poszczególnych JCW oraz dla obszarów chronionych. Zestaw działań IIaPGW zawiera również działania zmierzające do utrzymania dobrego stanu w tych JCW, które stan ten osiągnęły.	Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami.
Plany zarządzania ryzykiem powodziowym	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły	Cele: — zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego, — obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego, — poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym.	Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami.
Plan przeciwdziałania skutkom suszy	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy	Cele szczegółowe: — skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy, — zwiększanie retencji na obszarach dorzeczy, — edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy, — formalizacja i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.	Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami.
Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+	Uchwała nr XXVIII/399/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2020 r.	Obszar Przestrzeń: Cel główny: 4. Dostępna przestrzeń i czyste środowisko: — Cel operacyjny: Środowisko przyrodnicze; — Cel operacyjny: Infrastruktura transportu; — Cel operacyjny: Infrastruktura techniczna; — Cel operacyjny: Czysta energia i bezpieczeństwo energetyczne.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO ₂ ; — Kierunek interwencji: Wzrost udziału energii odnawialnej w bilansie miasta; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych; Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami; Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej; — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej; Cel: Ochrona gleb przed degradacją; — Kierunek interwencji: Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb; Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami; — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu; — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami; Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek interwencji: Zwiększenie bioróżnorodności; — Kierunek interwencji: Utrzymanie istniejących terenów zieleni; Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi: — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.
Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego	Uchwała nr XII/35/03 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2003 r.	<p>Celem głównym Planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego jest zbudowanie struktur funkcjonalno-przestrzennych podnoszących konkurencyjność regionu i jakość życia mieszkańców. Pochodnymi powyższego celu głównego są następujące cele szczegółowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie atrakcyjności regionu w wymiarze europejskim jako pochodnej jego walorów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego, wysokich standardów życia mieszkańców, wysoce sprawnych 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Wzrost udziału energii odnawialnej w bilansie miasta; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych;

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>systemów infrastruktury technicznej, dogodnych powiązań ze światem zewnętrznym;</p> <p>2. Przyspieszenie rozwoju największych miast regionu jako aktywnych biegunów wzrostu, stymulujących wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich w ich otoczeniu</p> <p>3. Modernizacja struktury przestrzenno-funkcjonalnej regionu osiągnięta w następstwie rozwoju miast średnich (Włocławek, Grudziądz, Inowrocław), a także pozostałych miast powiatowych, jako węzłów systemów transportowych i teleinformacyjnych oraz obszarów z unikatowymi walorami środowiska przyrodniczego i predyspozycjami do użytkowania rekreacyjnego</p>	<p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej; <p>Cel: Ochrona gleb przed degradacją:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb; <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu; — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami; <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie bioróżnorodności; — Kierunek interwencji: Utrzymanie istniejących terenów zieleni; <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.
Program Ochrony Środowiska Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2022-2030	Uchwała nr XLVIII/646/22 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 29 sierpnia 2022 r.	<p>Ochrona klimatu i jakości powietrza:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ograniczenie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych oraz gazów cieplarnianych; – Poprawa warunków aerosanitarnych mierzona osiągnięciem norm dla poziomów dopuszczalnych i docelowych PM10 i benzo(a)pirenu oraz poziomów celów długoterminowych ozonu; – Adaptacja do zmian klimatu; <p>Zagrożenia hałasem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ograniczenie presji hałasu na środowisko i mieszkańców; 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Wzrost udziału energii odnawialnej w bilansie miasta; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p>

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> - Poprawa klimatu akustycznego obszaru województwa; Pola elektromagnetyczne: <ul style="list-style-type: none"> - Ochrona przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym (PEM); Gospodarowanie wodami: <ul style="list-style-type: none"> - Zapobieganie utracie zasobów wodnych; - Minimalizowanie występowania suszy; - Ograniczenie ryzyka powodziowego; - Poprawa jakości wód; - Sukcesywne zwiększanie retencji wodnej; Gospodarka wodno-ściekowa: <ul style="list-style-type: none"> - Zapewnienie wystarczającej ilości wody na cele komunalne dobrej jakości; - Zapewnienie bezpiecznego dla środowiska unieszkodliwiania ścieków; Zasoby geologiczne: <ul style="list-style-type: none"> - Racjonalne pozyskiwanie zasobów kopalin; - Przywracanie środowisku terenów poeksploatacyjnych; - Przeciwdziałanie rozwojowi procesów osuwiskowych; Gleby: <ul style="list-style-type: none"> - Ochrona zasobu gleb najwyższych klas bonitacyjnych (kluczowego zasobu rolniczej przestrzeni produkcyjnej); - Poprawa stanu i walorów użytkowych zasobów glebowych. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów: <ul style="list-style-type: none"> - Racjonalna gospodarka odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowanie z odpadami; Zasoby przyrodnicze: <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie zrównoważonej polityki przestrzennej uwzględniającej potrzeby zachowania walorów przyrodniczych obszarów o wysokim potencjale przyrodniczym; - zapewnienie ciągłości przestrzennej systemu przyrodniczego województwa; - ochrona korytarzy ekologicznych; - zwiększenie zasobów zieleni leśnej; Zagrożenia poważnymi awariami: 	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych; Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami; Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej; Cel: Ochrona gleb przed degradacją: — Kierunek interwencji: Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb; Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu; — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami; Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek interwencji: Zwiększenie bioróżnorodności; — Kierunek interwencji: Utrzymanie istniejących terenów zieleni; Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi: — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców, zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku awarii. 	
<p>Program ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu dla strefy kujawsko-pomorskiej - aktualizacja</p>	<p>Uchwała nr LIX/804/23 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2023 r.</p>	<p>Głównym celem sporządzania i wdrażania Programów Ochrony Powietrza jest przywrócenie naruszonych standardów jakości powietrza, a przez to poprawa warunków życia mieszkańców, podwyższenie standardów cywilizacyjnych oraz lepsza jakość życia w strefie. Programy Ochrony Powietrza wpływają na poprawę jakości powietrza i zwracają uwagę na przekroczenie poziomów dopuszczalnych różnych substancji w województwie.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Wzrost udziału energii odnawialnej w bilansie miasta.
<p>Plan gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2016-2022 z perspektywą na lata 2023-2028</p>	<p>Uchwała nr XXXII/545/17 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 29 maja 2017 r.</p>	<p>1. Odpady komunalne, w tym odpady ulegające biodegradacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osiągnięcie poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła z odpadów komunalnych w wysokości minimum 50% ich masy do 2020 r., - poddanie recyklingowi co najmniej 60% odpadów komunalnych do 2025 r., - poddanie recyklingowi co najmniej 65% odpadów komunalnych do 2030 r., - redukcja składowania odpadów komunalnych do maksymalnie 10% do 2030 r., - propagowanie działań zmierzających do zmniejszenia ilości powstających odpadów, w szczególności poprzez zapobieganie powstawaniu odpadów, w tym ograniczenie marnotrawienia żywności - działanie ciągłe, - zwiększanie świadomości społeczeństwa na temat właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji, - utrzymanie tendencji ograniczenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, tak by w roku 2020 r. nie składować więcej niż 35% masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r., 	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu; — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> - rozszerzenie selektywnej zbiórki odpadów, we wszystkich nieruchomościach (zamieszkałych i niezamieszkałych), ze szczególnym uwzględnieniem selektywnej zbiórki odpadów surowcowych - działanie ciągłe, - wprowadzenie, do końca 2021 r., we wszystkich gminach w systemów selektywnego odbierania odpadów zielonych i bioodpadów u źródła, - rozwój selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych, wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych - działanie ciągłe, - ujednoczenie systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, co najmniej w obrębie Regionów gospodarki odpadami komunalnymi - do końca 2020 r., - dokończenie działań w zakresie zamykania i rekultywacji lokalnych składowisk odpadów do końca 2022 r., - budowa, rozbudowa, modernizacja i doposażenie gminnych punktów selektywnego zbierania odpadów do końca 2022 r., - wspieranie działań w zakresie tworzenia punktów napraw i ponownego użycia - działanie ciągłe, - wprowadzenie selektywnego zbierania bioodpadów z zakładów zbiorowego żywienia do końca 2022 r., - tworzenie i prowadzenie przez gminy wspólnych systemowych i kompleksowych rozwiązań w gospodarce odpadami komunalnymi, pozwalających na osiągnięcie wymaganych prawem poziomów odzysku i recyklingu: papieru, szkła, tworzyw sztucznych i metali oraz redukcji składowania odpadów ulegających biodegradacji, - zmniejszenie liczby miejsc porzucania odpadów komunalnych, - wdrażanie nowoczesnych technologii przetwarzania odpadów w szczególności metod 	

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>odzysku i recyklingu odpadów surowcowych i odpadów ulegających biodegradacji zebranych selektywnie,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zbilansowanie funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w świetle obowiązującego zakazu składowania określonych frakcji odpadów komunalnych i pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych, w tym odpadów o zawartości ogólnego węgla organicznego powyżej 5% s.m. i o cieple spalania powyżej 6 MJ/kg suchej masy, od 1 stycznia 2016 r. <p>2. Odpady powstające z produktów (poużytkowe):</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapobieganie powstawaniu odpadów, - zwiększenie odzysku, w tym ponownego użycia odpadów przemysłowych w procesach produkcyjnych, - unieszkodliwianie odpadów zgodnie z przepisami prawa, - ograniczanie ilości odpadów deponowanych na składowiskach, - wdrożenie systemów pełnej i wiarygodnej ewidencji odpadów i metod ich zagospodarowania, - modernizacja składowisk eksploatowanych i rekultywacja terenów zdegradowanych. <p>3. Odpady niebezpieczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapobieganie powstawaniu odpadów niebezpiecznych, - rozwój i organizacja nowych systemów zbierania odpadów niebezpiecznych, - sukcesywne zwiększanie ilości odpadów poddanych procesom odzysku, - minimalizacja ilości wytworzonych odpadów niebezpiecznych poddanych procesowi unieszkodliwiania poprzez składowanie. 	

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Program Rozwoju Powiatu Toruńskiego na lata 2021-2030	Uchwała nr XXV/149/2021 Rady Powiatu Toruńskiego z dnia 29 kwietnia 2021 r.	<p>Cel główny: Zrównoważony rozwój powiatu toruńskiego do 2030 r.</p> <p>Cel strategiczny:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Rozbudowa i poprawa standardu infrastruktury transportowej, drogowej na terenie powiatu toruńskiego do 2030 roku. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Wzrost udziału energii odnawialnej w bilansie miasta; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej; <p>Cel: Ochrona gleb przed degradacją:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb; <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu; — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami; <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie bioróżnorodności; — Kierunek interwencji: Utrzymanie istniejących terenów zieleni; <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Torunia	Uchwała nr 30/2024 Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Torunia z dnia 30 stycznia 2024 r.	<p>Cel główny: Podniesienie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego oraz wsparcie procesu zielonej transformacji i gospodarki zeroemisyjnej.</p> <p>Cel operacyjny 2: Zielona transformacja i gospodarka niskoemisyjna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wspieranie zrównoważonej mobilności miejskiej; - Spójna sieć dróg rowerowych na obszarze MOF; - Poprawa efektywności energetycznej oraz redukcja gazów cieplarnianych na obszarze MOF; - Poprawa dostępu do dobrej jakości wody i zrównoważona gospodarka wodna; - Działania adaptacyjne mające na celu budowanie odporności i przystosowanie do zmian klimatu. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Wzrost udziału energii odnawialnej w bilansie miasta; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej; <p>Cel: Ochrona gleb przed degradacją:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb; <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie bioróżnorodności; <p>Kierunek interwencji: Utrzymanie istniejących terenów zieleni.</p>
Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Torunia – SUMP dla MOFT do roku 2030	Uchwała nr 1228/23 Rady Miasta Torunia z dnia 23 listopada 2023 r.	<p>W SUMPcie sformułowano 3 cele strategiczne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przestrzeń i infrastruktura na terenie MOFT są planowane w sposób spójny, systematyczny i sprzyjający zrównoważonej mobilności; 2. Publiczny transport zbiorowy jest atrakcyjny, dostępny dla każdego mieszkańca i stanowi podstawę systemu transportowego MOFT; 3. Wspólne i skuteczne zarządzanie systemem transportowym MOFT. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Wzrost udziału energii odnawialnej w bilansie miasta; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <p>Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych.</p>

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Toruńskiego na lata 2021-2025	Uchwała nr XXXI/186/2021 Rady Powiatu Toruńskiego z 4 listopada 2021 roku	<p>Nadrzędny cel strategiczny: Rozwój przemysłu na terenie Powiatu Toruńskiego w miejscach do tego wyznaczonych, z zachowaniem rolniczego charakteru miejscowości typowo rolniczych przy jednoczesnym zachowaniu wysokiej jakości środowiska.</p> <p>Cele taktyczne:</p> <p>I. Przeciwdziałanie potencjalnym zagrożeniom poprzez planowanie zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem zagrożenia powodziowego, pożarowego, osuwisk oraz zagrożeń ze strony zakładów o dużym ryzyku występowania poważnych awarii przemysłowych.</p> <p>II. Planowanie zabudowy mieszkaniowej z zachowaniem stosownych odległości od źródeł hałasu komunikacyjnego i przemysłowego, aby nie dochodziło do negatywnego oddziaływania na zdrowie i życie ludzi.</p> <p>III. Mitygacja do zmian klimatu poprzez zastosowanie retencji wody opadowej, również przez mieszkańców.</p> <p>IV. Eliminacja źródeł niskiej emisji w postaci indywidualnych palenisk niespełniających wymagań uchwały antysmogowej przyjętej dla województwa kujawsko-pomorskiego.</p> <p>V. Zwiększanie efektywności energetycznej budynków oraz całej infrastruktury, która korzysta z energii ciepłej oraz energii elektrycznej.</p> <p>VI. Właściwe stosowanie nawozów chemicznych i organicznych przez rolników (np. dawki dostosowane do potrzeb gleby, właściwe magazynowanie).</p> <p>VII. Dążenie do wykorzystywania w transporcie publicznym i indywidualnym pojazdów niskoemisyjnych (np. samochody elektryczne, samochody o normach spalania Euro 5 i Euro 6) oraz bezemisyjnych (np. rowery) oraz budowa spójnych systemów komunikacyjnych dążących do obniżenia emisji z transportu ludzi i towarów.</p> <p>VIII. Wykorzystanie zasobów geologicznych wg potrzeb, jednak z zachowaniem praktyk poszanowania środowiska naturalnego oraz rekultywacja terenu po zakończeniu wydobywania surowców.</p> <p>IX. Zmniejszanie ilości wytwarzanych odpadów poprzez takie planowanie, projektowanie</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Wzrost udziału energii odnawialnej w bilansie miasta; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej; <p>Cel: Ochrona gleb przed degradacją:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb; <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu; — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami; <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie bioróżnorodności; — Kierunek interwencji: Utrzymanie istniejących terenów zieleni; <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p>

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>i prowadzenie produkcji lub form usług oraz surowców i materiałów, aby w pierwszej kolejności zapobiegać powstawaniu odpadów lub ograniczać ilość odpadów i ich negatywne oddziaływanie na życie i zdrowie ludzi oraz na środowisko.</p> <p>X. Właściwe gospodarowanie wytworzonymi odpadami poprzez segregowanie odpadów „u źródła” co zwiększa szansę na efektywny odzysk, w tym recykling.</p> <p>XI. Ograniczanie zużycia wody i generowania ścieków poprzez takie planowanie, projektowanie i prowadzenie produkcji lub form usług, aby w pierwszej kolejności zapobiegać powstawaniu ścieków przemysłowych, a w przypadku ich wytwarzania eliminować z ich składu substancje szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.</p> <p>XII. Poszanowanie ustanowionych form ochrony przyrody przy planowaniu działań inwestycyjnych implikowanie zapisów przyjętych planów ochrony oraz eliminowanie zagrożeń faktycznych i potencjalnych zawartych w tych planach.</p> <p>XIII. Eliminowanie konfliktów na linii człowiek – przyroda poprzez takie gospodarowanie przestrzenią aby nie dochodziło do skracania dystansu między np. człowiekiem a dzikimi zwierzętami.</p> <p>XIV. Prowadzenie zintegrowanego programu edukacji ekologicznej uświadamiającej mieszkańcom powiatu sposoby przeciwdziałania zmianom klimatu, konfliktom społecznym (na linii inwestycje – mieszkańcy), konfliktom z przyrodą (człowiek – przyroda) oraz zagrożeniom naturalnym i antropogenicznym.</p>	<p>— Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.</p>
Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Chełmża na lata 2021-2030	Uchwała nr XXX/235/21 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 25 listopada 2021 r.	<p>Cel strategiczny 1: Zmniejszenie zużycia energii finalnej;</p> <p>Cel strategiczny 2: Zwiększenie udziału energii odnawialnej;</p> <p>Cel strategiczny 3: Zmniejszenie emisji CO₂ z obszarów objętych planem;</p> <p>Cel strategiczny 4: Zmniejszenie emisji B(a)P z obszarów objętych planem.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <p>— Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej;</p> <p>— Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂;</p> <p>— Kierunek interwencji: Wzrost udziału energii odnawialnej w bilansie miasta.</p>

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Program oczyszczania Miasta Chełmży z azbestu	Uchwała nr VI/49/19 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 25 kwietnia 2019 r.	<p>Cel 1. Realizacja zadań legislacyjnych,</p> <p>Cel 2. Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych,</p> <p>Cel 3. Prowadzenie działań w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest,</p> <p>Cel 4. Monitoring realizacji „Programu oczyszczania miasta Chełmży z azbestu”,</p> <p>Cel 5. Działania w zakresie oceny narażenia i ochrony zdrowia.</p>	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu.
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego m. Chełmża	Uchwała nr XXV/205/2000 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 30 listopada 2000 r.	Kierunki dotyczące rozwoju i zagospodarowania przestrzennego miasta, w szczególności z zakresu ochrony środowiska przyrodniczego.	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Wzrost udziału energii odnawialnej w bilansie miasta; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej; <p>Cel: Ochrona gleb przed degradacją:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb; <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu; — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami;

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie bioróżnorodności; — Kierunek interwencji: Utrzymanie istniejących terenów zieleni; <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.

Źródło: Opracowanie własne

Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Stopień realizacji zadań wskazanych w Programie Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027.....	15
Tabela 2. Położenie gminy miasta Chełmży wg regionalizacji fizycznogeograficznej Polski	25
Tabela 3. Drogi gminne na terenie gminy miasta Chełmży	27
Tabela 4. Charakterystyka linii kolejowych przebiegających przez teren gminy miasta Chełmży	38
Tabela 5. Procentowy udział wykorzystywania ciepła przez poszczególne obiekty podłączone z sieci ciepłowniczej	39
Tabela 6. Źródła ciepła wykorzystywane do produkcji ciepła na terenie miasta Chełmży	40
Tabela 7. Długość czynnej sieci gazowej na terenie gminy miasta Chełmży w latach 2018-2022	41
Tabela 8. Wynikowe klasy strefy kujawsko-pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za 2023 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi	47
Tabela 9. Wynikowe klasy strefy kujawsko-pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za 2023 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin.....	47
Tabela 10. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza	53
Tabela 11. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby	55
Tabela 12. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby	56
Tabela 13. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.....	57
Tabela 14. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.....	58
Tabela 15. Średni dobowy ruch roczny na odcinkach dróg wojewódzkich przebiegających przez teren gminy miasta Chełmży	61
Tabela 16. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem	62
Tabela 17. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne	65
Tabela 18. Wyniki oceny badanych w latach 2016-2021 jednolitych części wód powierzchniowych, których zlewnie położone są na terenie gminy miasta Chełmży	68
Tabela 19. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarowanie wodami	77
Tabela 20. Sieć wodociągowa na terenie gminy miasta Chełmży w latach 2018-2022....	78
Tabela 21. Infrastruktura kanalizacyjna miasta Chełmży w latach 2018-2022.....	79
Tabela 22. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa	80
Tabela 23. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne.....	82
Tabela 24. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Gleby	85
Tabela 25. Masa odpadów w podziale na poszczególne frakcje w roku 2019 oraz roku 2023	87
Tabela 26. Odpady komunalne zebrane w Punktach Skupu	89

Program Ochrony Środowiska gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą
na lata 2028-2031

Tabela 27. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	94
Tabela 28. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Zasoby przyrodnicze	98
Tabela 29. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami	99
Tabela 30. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska dla gminy miasta Chełmży na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031	106
Tabela 31. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem	115
Tabela 32. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz ich finansowaniem ...	125
Tabela 33. Propozycje wskaźników monitorowania celów	129
Tabela 34. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi	131
Rysunek 1. Położenie gminy miasta Chełmży na tle województwa kujawsko-pomorskiego i powiatu toruńskiego	24
Rysunek 2. Położenie fizyczno-geograficzne gminy miasta Chełmży	25
Rysunek 3. Schemat sieci drogowej na terenie gminy miasta Chełmży	36
Rysunek 4. Drogi rowerowe na terenie gminy miasta Chełmży	37
Rysunek 5. Linie kolejowe przebiegające przez teren gminy miasta Chełmży.....	38
Rysunek 6. Regiony klimatyczne Polski według W. Okołowicza i D. Martyn	43
Rysunek 7. Położenie gminy miasta Chełmży na mapie energii wiatru w kWh/m ² na wysokości 30 m nad poziomem morza	50
Rysunek 8. Położenie gminy miasta Chełmży na mapie usłonecznienia na terenie Polski	51
Rysunek 9. Położenie gminy miasta Chełmży na mapie temperatury na głębokości 2 000 m p.p.t.....	52
Rysunek 10. Monitoring hałasu komunikacyjnego w Chełmży w 2022 r.....	60
Rysunek 11. Lokalizacja stacji bazowych oraz wyników pomiarów PEM na terenie gminy miasta Chełmży.....	64
Rysunek 12. Mapa hydrograficzna gminy miasta Chełmży.....	67
Rysunek 13. JCWPd nr 38 na terenie gminy miasta Chełmży	70
Rysunek 14. Mapa zagrożenia suszą atmosferyczną na terenie gminy miasta Chełmży ..	72
Rysunek 15. Mapa zagrożenia suszą rolniczą na terenie gminy miasta Chełmży.....	73
Rysunek 16. Mapa zagrożenia suszą hydrologiczną na terenie gminy miasta Chełmży ...	74
Rysunek 17. Mapa zagrożenia suszą hydrogeologiczną na terenie gminy miasta Chełmży	75
Rysunek 18. Mapa łącznego zagrożenia suszą na terenie gminy miasta Chełmży	76
Rysunek 19. Mapa utworów przypowierzchniowych na obszarze gminy miasta Chełmży	81
Rysunek 20. Lokalizacja wyrobów azbestowych na terenie gminy miasta Chełmży wraz z pilnością ich usunięcia	93
Rysunek 21. Położenie pomnika przyrody na terenie gminy miasta Chełmży	97